

**Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna
w Dąbrowie Górniczej**

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE
NADZOROWANEGO TERENU
W 2021 ROKU
/POWIAT BĘDZIŃSKI I MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/**

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
Marzanna Kuc**

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	3
II.	DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE.....	3
III.	NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY.....	5
IV.	PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ.....	39
V.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI.....	43
VI.	STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	53
VII.	OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	71
VIII.	WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY.....	77
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	86
X.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	100

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

A. Dane o powiecie będzińskim

Powiat będziński zajmuje powierzchnię 364 km². W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejskie (Będzin – 58535 osoby, Czeladź -34076 osób, Sławków -6853 osoby, Wojkowice -9396 osób), 3 wiejskie (Mierzęcice -7358 osoby, Psary - 11329 osób, Bobrowniki -11248 osoby), oraz jedna miejsko-wiejska (Siewierz -12226 osób).

B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.

Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 118 285 osób

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

Rok 2021 był kolejnym rokiem pandemii Covid 19. W związku z powyższym wszyscy pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej realizowali obowiązki związane z działaniami przeciwepidemicznymi. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej otrzymywał nowe zadania, uprawnienia i obowiązki wynikające z aktualizowanych na przestrzeni roku przepisów prawa związanych z zapobieganiem i zwalczaniem pandemii. Przede wszystkim prowadzono działania przeciwepidemiczne, kontrolne, edukacyjne i promocyjne, mające na celu ograniczenie i przecięcie się dróg szerzenia wirusa Sars- CoV2.

W walce z pandemią ściśle współpracowano z innymi instytucjami działającymi na nadzorowanym terenie tj. z Centami Zarządzania Kryzysowego, Policją, pracownikami Urzędów Miast i Gmin, Starostwa Powiatowego, Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Zadaniem pierwszoplanowym było prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, w trakcie których ustalano prawdopodobne źródło zakażenia a na osoby mające kontakt z chorym nakładano obowiązek odbycia kwarantanny. W trakcie wywiadu z chorym zbierano informacje o objawach i przebiegu choroby, chorobach współtowarzyszących mających wpływ na przebieg zakażenia, miejscu pracy lub nauki oraz ustalono listę osób, które podlegały obowiązkowej kwarantannie. Przeprowadzając wspomniane wywiady, pracownicy Inspekcji udzielali szczegółowych instruktaży dotyczących zasad odbywania nałożonej przez lekarza izolacji, kwarantanny. Przekazywano aktualne wytyczne i informacje o nałożonych obowiązkach.

Oprócz dochodzeń, o których mowa powyżej prowadzono liczne kontrole i wizytacje placówek usługowych, galerii handlowych, miejsc użyteczności publicznej, w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, zakazów i nakazów, wprowadzonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w związku z trwającym stanem epidemii.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Przez cały rok pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej obsługiwali dwa systemy teleinformatyczne dedykowane zagadnieniom związanym z trwającą pandemią. Dane zbierane i systematyzowane w ten sposób ułatwiały i wpływały na skuteczność i szybkość prowadzonych dochodzeń. Pomagały w identyfikacji potencjalnych ognisk epidemicznych zachorowań na Covid 19. Do obsługi ww. Programów pracownicy Stacji byli zaangażowani siedem dni w tygodniu w godzinach od 7-ej do 21-ej.

Opisane powyżej zadania w sposób znaczący wpłynęły na realizację innych zadań ujętych w Planie Pracy PSSE w Dąbrowie Górniczej na rok 2021.

Cały czas, pomimo trwającej pandemii realizowano wszystkie zadania bieżące, mające zapewnić szerokokorozumiane bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców tj.:

- Rozpatrywano wszystkie interwencje/skargi mieszkańców dotyczące wystąpienia potencjonalnego zagrożenia zdrowia czy życia
- Dokonywano uzgodnień, odbiorów, zatwierdzeń nowopowstałych obiektów i inwestycji
- Prowadzono bieżący nadzór nad bezpieczeństwem wody i żywności
- Prowadzono rejestrację i dochodzenia epidemiologiczne dotyczące chorób zakaźnych (innych niż Covid 19)
- Prowadzono dystrybucję preparatów szczepionkowych do poszczególnych punktów szczepień
- Przeprowadzano badania laboratoryjne prób kału, wody, żywności
- Przeprowadzono nadzór nad ekshumacjami
- Przeprowadzano kontrole planowe

Działalność kontrolno – represyjna.

1. Bieżący nadzór sanitarny nad **4858** zakładami sprawowało **40** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

Komórka organizacyjna	Sekcja Epidemiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓŁEM (stan na dzień 31.12.2021)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	256	2704	1139	570	265	4934
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	10	12	6	5	3	36

Czynności kontrolne wykonywało również **4** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

2. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne ,w tym kontrole importu i wywiady epidemiologiczne	31445
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	10951
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	540
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	273
3. liczba pobranych i ocenionych próbek z zakresu epidemiologii	10138
4. liczba badań z zakresu higieny pracy	3
5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	0
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1085
Liczba wydanych decyzji płatniczych	515
Liczba wydanych postanowień	143
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	112/ 17600zł

III. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej monitoruje sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie powiatu będzińskiego oraz miasta Dąbrowa Górnicza poprzez rejestrację chorób zakaźnych oraz analizę zebranych danych. Kolejne zadania o charakterze prewencyjnym to: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, kontrole warunków sanitarno–higienicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych oraz dystrybucja szczepionek służących realizacji szczepień obowiązkowych. Ponadto pracownicy Sekcji Epidemiologii rozpatrują interwencje mieszkańców, dotyczące m.in. dezynsekcji i deratyzacji, zbierają i przekazują dane na temat podejrzeń i zatruc środkami zastępczymi.

A. Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna

Rejestracja zachorowań na choroby zakaźne prowadzona jest na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu przez lekarzy i kierowników laboratoriów, w oparciu o art. 27 i art. 29 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2021 poz. 2069 ze zm.). Rejestracji podlega 59 jednostek chorobowych. Każde zgłoszenie jest weryfikowane i klasyfikowane wg obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Powyższe działania pozwalają zgromadzić dane do oceny sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, powiatu będzińskiego, a także współtworzą system nadzoru epidemiologicznego w kraju.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **wzrost następujących zachorowań**: bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* oraz *Campylobacter*, wirusowe zakażenia jelitowe, biegunki i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, świnkę, boreliozę, bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych, różę oraz inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2020, kształtowała się zapadalność na: salmonellozę, wirusowe zapalenie wątroby B i C, lambliozę, gruźlicę. Zarejestrowano **spadek zachorowań** na: ospę wietrzną, grypę (w tym grypę potwierdzoną laboratoryjnie), płonicę, krztusiec.

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **1** przypadku podejrzenia **zatrucia środkami zastępczymi**, który miał miejsce na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta w latach 2020- 2021 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS) dla 2021 roku wynoszącą **118 285 osób** oraz dla 2020 roku wynoszącą **119 373 osoby**.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2020-2021

Rok		2020		2021		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	37	30,99	100	84,54
		Salmonelozы	18	15,07	14	11,83
		<i>Clostridium difficile</i>	18	15,07	79	66,79
		<i>Escherichia coli</i>	0	0	0	0
		<i>Campylobacter</i>	0	0	7	5,92
		Jersinioza	0	0	0	0
		Inne określone i nieokreślone	1	8,37	0	0
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0	0	0
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	22	18,42	36	30,43
		W tym u dzieci do lat 2	5	4,18	14	11,83
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	66	55,28	112	94,69
		W tym u dzieci do lat 2	19	15,91	47	39,73
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	6208	5200,5	4247	3590,5
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	17	14,24	2	1,69

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

5	Ospa wietrzna	473	396,23	78	65,94	
6	Świnka	2	1,67	6	5,07	
7	Różyczka	0	0	0	0	
8	Odra	0	0	0	0	
9	Płonica	33	27,6	7	5,92	
10	Krztusiec	4	3,35	1	0,84	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	8	6,70	14	11,83
		Typu A	0	0	0	0
		Typu B	5	4,18	9	7,61
		Typu C	3	2,51	5	4,23
		pozostałe	0	0	0	0
12	Gruźlica	18	15,07	14	11,83	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	4	3,35	1	0,84	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	1	0,83	5	4,23	
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	0,83	2	1,69	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0	1	0,84	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	3	2,51	1	0,84	
18	Róża	13	10,09	20	16,91	
19	Borelioza	25	20,094	39	32,97	
20	Lamblioza (Giardioza)	8	6,70	11	9,29	
21	Szczepienia przeciwko wścieklicznie	11	9,21	11	9,29	
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	1,67	0	0	
23	Kiła i Rzeżączka	7	5,86	3	2,54	

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **spadek zachorowań** na: grypę, płonicę, zapalenie opon mózgowo rdzeniowych nieokreślone, różę, Chorobę z Lyme (Boreliozę) , odnotowano **wzrost zachorowań** na bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez Clostridium difficile oraz Campylobacter, wirusowe zakażenia jelitowe, ospę wietrzną, wirusowe zapalenie wątroby typ B, gruźlicę, bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych

Na zbliżonym poziomie, w porównaniu do roku 2020, kształtowała się zapadalność na: salmonellozę, biegunki i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, świnkę, wirusowe zapalenie wątroby typ C, inwazyjną chorobę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae, choroby weneryczne (w tym kiła, rzeżączka).

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **2** przypadkach podejrzenia **zatrucia środkami zastępczymi**, które miało miejsce na terenie powiatu będzińskiego.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu w latach 2020-2021 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w powiecie (wg GUS): dla 2021 roku **147 259** osób , 2020 roku **148 089** osób.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie będzińskim, lata 2020-2021

Rok		2020		2021		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	48	32,41	132	89,64
		Salmonelozы	18	12,15	20	13,58
		Clostridium difficile	29	19,58	105	71,30
		Escherichia coli	0	0	1	0,68
		Campylobacter	1	0,67	6	4,07
		Jersinioza	0	0	0	0
		Inne określone i nieokreślone	1	0,67	0	0
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0	0	0
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	34	22,95	54	36,67
		W tym u dzieci do lat 2	19	12,83	31	21,05
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	64	43,21	67	45,50
		W tym u dzieci do lat 2	13	8,77	27	18,33
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	1544	1042,61	659	447,51
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	11	7,42	0	0
5	Ospa wietrzna	237	160,03	267	181,31	
6	Świnka	3	2,02	3	2,04	
7	Różyczka	0	0	0	0	
8	Odra	0	0	0	0	
9	Płonica	25	16,88	15	10,19	
10	Krztusiec	0	0	1	0,68	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	17	11,47	22	14,93
		Typu A	0	0	0	0
		Typu B	9	6,07	16	10,86
		Typu C	8	5,40	6	4,07
		pozostałe	0	0	0	0
12	Gruźlica	12	8,10	19	12,90	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	0	0	1	0,68	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	0	0	2	1,36	
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	5	3,37	1	0,68	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0	0	0	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	3	2,02	3	2,04	
18	Róża	21	14,18	9	6,11	
19	Borelioza	49	33,08	39	26,48	
20	Lamblioza (Giardioza)	4	2,70	11	7,47	
21	Szczepienia przeciwko wściekliznie	12	8,10	8	5,43	
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	0	0	0	0	
23	Kiła i Rzeżączka	3	2,02	4	2,72	

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą wybranych chorób zakaźnych, które miały wpływ na sytuację epidemiologiczną na terenie nadzorowanym w 2021 roku.

1. Grypa i infekcje grypopodobne

Grypa jako ostra choroba zakaźna układu oddechowego, może powodować poważne powikłania, głównie ze strony układu oddechowego i układu krążenia. Grypę wywołuje jeden z trzech typów wirusa: A, B lub C. Współczynnik zapadalności na grypę oraz zachorowania grypopodobne na nadzorowanym terenie, uzyskany jest na podstawie informacji przekazywanych do PSSE przez lekarzy w postaci sprawozdań MZ-55. W formularzu tym zawarte są wszystkie ostre infekcje układu oddechowego (niezależnie od etiologii), jako przypadki grypy lub zachorowania grypopodobne.

Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologicznego – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie Sentinel, który umożliwia lekarzom wirusologiczne potwierdzenie klinicznego rozpoznania grypy u pacjentów. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczy 7 lekarzy z jednej poradni.

Najskuteczniejszym i zalecanym przez lekarzy sposobem profilaktyki i kontroli grypy są regularne, sezonowe szczepienia.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza spadła ilość zachorowań na grypę/przypadki grypopodobne. W roku **2020** zarejestrowano **6208** przypadków natomiast w **2021** roku **4247** zachorowań.

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2017 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

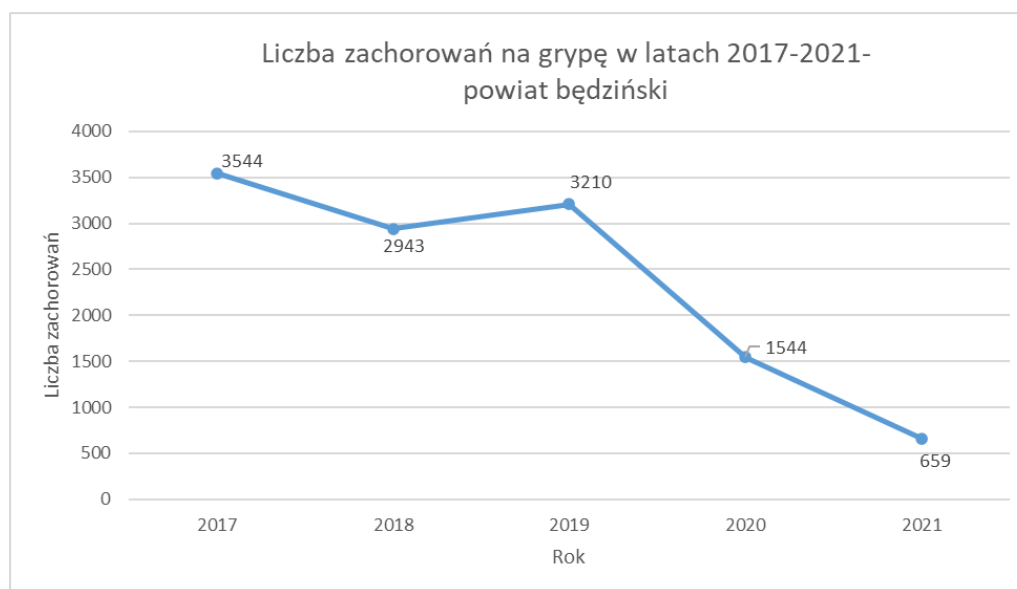
Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2017- 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2017	6609	5397,26
2018	10382	8571,59
2019	11240	9346,49
2020	6208	5200,51
2021	4247	3590,50

Powiat będziński

Na terenie powiatu odnotowano spadek zachorowań na grypę/przypadki gypopodobne. W **2020** roku zarejestrowano **1544** przypadki natomiast w **2021** roku odnotowano **659** przypadków zachorowań.

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2017 – 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2017 - 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2017	3544	2363,38
2018	2943	1970,99
2019	3230	2171,25
2020	1544	1042,61
2021	659	447,51

2. Wirusowe choroby wieku dziecięcego: odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna

Są to choroby wirusowe, nazywane chorobami wieku dziecięcego, ze względu na najczęstsze ich występowanie w populacji dzieci. Przeciwno wymienionym chorobom stosowane są skuteczne szczepionki, w przypadku odry świnki i różyczki są to szczepienia obowiązkowe u wszystkich dzieci, natomiast obowiązek szczepień przeciwko ospie obejmuje tylko dzieci z grup ryzyka, m.in. uczęszczające do żłobków.

Dąbrowa Górnicza

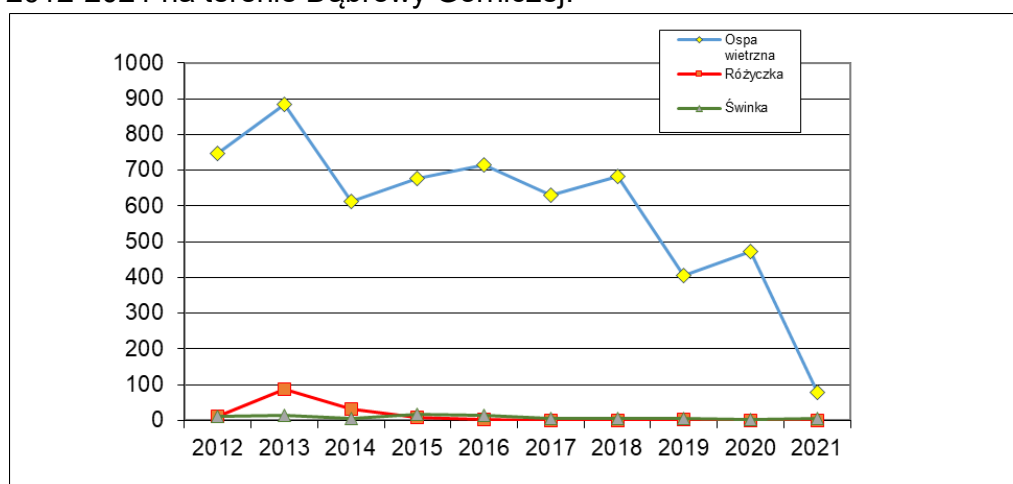
Na terenie Dąbrowy Górniczej nie odnotowano przypadków zachorowań na odrę.

W 2021 roku zarejestrowano spadek zachorowań na ospę wietrzną natomiast odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na świnkę. W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę. Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapaadalność na w/w choroby na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapaadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2012-2021 w Dąbrowie Górniczej.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ospa	747	884	612	677	716	630	683	404	473	78
Zapaadalność	586,20	711,06	493,57	548,73	583,48	519,00	563,90	335,94	396,24	65,94
Różyczka	13	108	38	9	2	1	1	2	0	0
Zapaadalność	10,20	86,87	30,65	7,29	1,63	0,82	0,83	1,66	0	0
Świnka	15	18	7	20	17	7	7	5	2	6
Zapaadalność	11,77	14,48	5,65	16,21	13,85	5,77	5,78	4,16	1,68	5,07

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapaadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2012-2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Powiat będziński

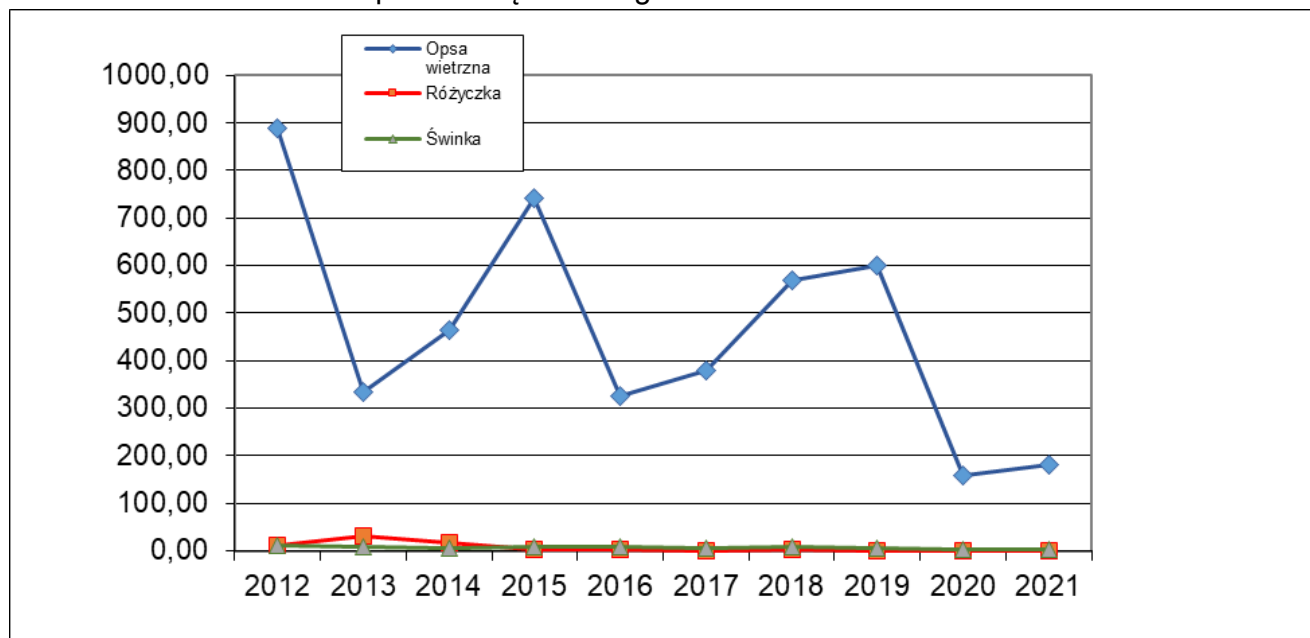
Na terenie powiatu będzińskiego nie odnotowano zachorowań na odrę.

Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na różyczkę, świnkę (nagminne zapalenie przyusznic) i ospę wietrzną na terenie powiatu na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2012-2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ospa	1353	505	700	1118	487	566	849	893	237	267
Zapadalność	889,34	333,55	463,05	741,69	324,44	378,74	568,59	600,29	160,04	181,31
Różyczka	18	46	27	6	3	0	3	0	0	0
Zapadalność	11,83	30,38	17,86	3,98	2,00	0,00	2,01	0,00	0	0
Świnka	19	12	10	12	12	9	11	8	3	3
Zapadalność	12,49	7,93	6,62	7,96	7,99	6,02	7,37	5,38	2,03	2,04

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2012-2021 na terenie powiatu będzińskiego.

3. Bakteryjne choroby układu oddechowego: krztusiec, płonica (szkarlatyna), błonica.

Błonica, płonica (szkarlatyna) i krztusiec to ostre bakteryjne choroby zakaźne dróg oddechowych. Błonica jest chorobą zagrażającą życiu, obecnie dzięki masowym szczepieniom w Polsce nie występuje, jednak na świecie choruje na nią tysiące osób.

W ostatnich latach obserwowano wzrost zachorowań na krztusiec, szczególnie u młodzieży, w związku z czym od roku 2015 wprowadzono kolejną dawkę szczepienia przeciwko krztuścowi w 14 roku życia. Efekty dodatkowego szczepienia są już widoczne w postaci zmniejszenia ilości rejestrowanych przypadków krztuśca.

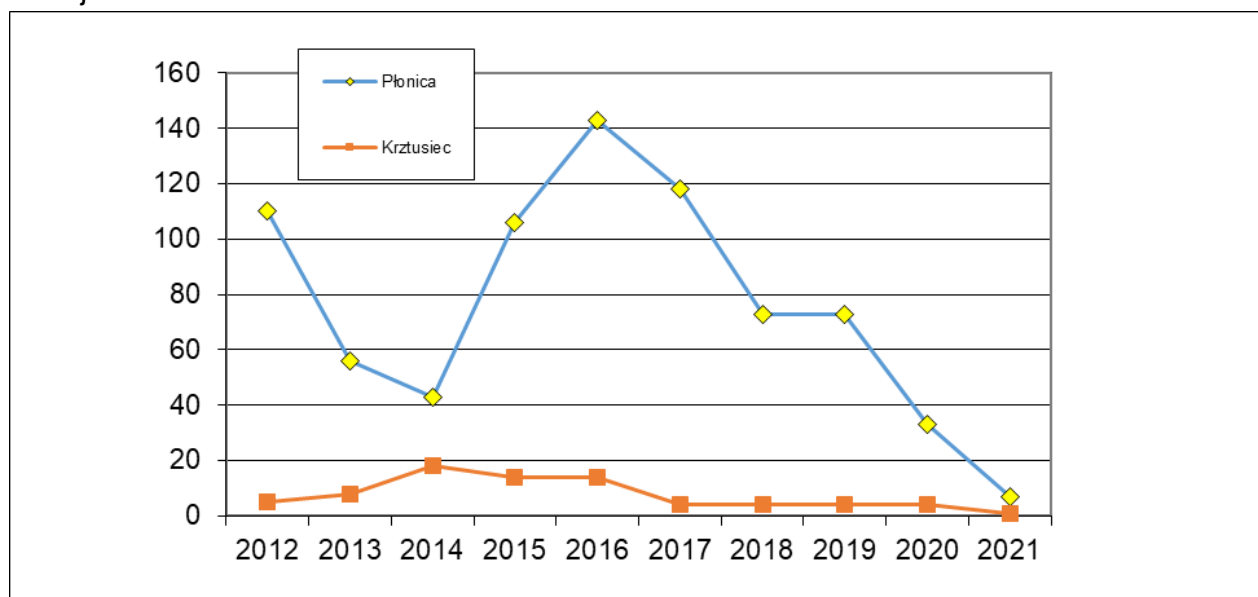
Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie miasta odnotowano spadek zachorowań na krztusiec i płonicę. Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2012 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Płonica	110	56	43	106	143	118	73	73	33	7
Zapadalność	86,32	45,04	34,68	85,92	116,53	97,21	60,27	60,70	27,64	5,92
Krztusiec	5	8	18	14	14	4	4	4	4	1
Zapadalność	3,92	6,43	14,52	11,29	11,35	3,26	3,30	3,33	3,35	0,84

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2012 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

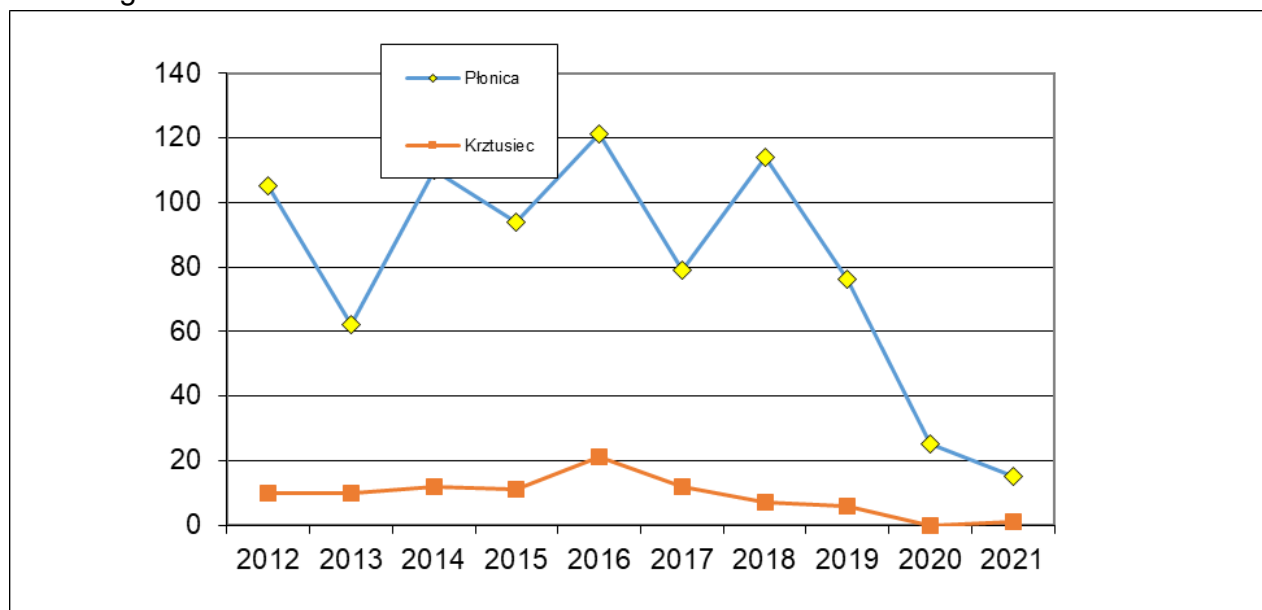
W porównaniu z rokiem ubiegłym, na terenie powiatu, zarejestrowano spadek zachorowań na płonicę (szkarlatynę), odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na krztusiec.

Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2012 – 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Płonica	105	62	110	94	121	79	114	76	25	15
Zapadalność	69,02	40,95	72,77	62,36	80,61	52,86	76,35	51,09	16,88	10,19
Krztusiec	10	10	12	11	21	12	7	6	0	1
Zapadalność	6,57	6,60	7,94	7,30	13,99	8,03	4,69	4,03	0,00	0,68

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2012 – 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

4. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny. Zakażenia te szerzą się drogą pokarmową wskutek niewłaściwego postępowania z żywnością lub braku dobrych nawyków higienicznych.

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta zarejestrowano ogółem **248** przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **100** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokar-

mowych i **36** zachorowań o etiologii wirusowej. Pozostałe **112** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu zarejestrowano ogółem **253** przypadki zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **132** przypadki bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **54** zachorowania o etiologii wirusowej. Pozostałe **67** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

4.1 Zakażenia bakteryjne

Zdecydowana większość zakażeń bakteryjnych, z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołana była przez *Clostridium difficile* oraz *Salmonella* sp.

4.1.1 Clostridium difficile szerzy się często epidemicznie w placówkach opieki długoterminowej i oddziałach szpitalnych, najczęściej wśród chorych, u których przez dłuższy okres stosowano antybiotykoterapię. Do typowych objawów należy: biegunka, kurczliwa bolesność brzucha oraz towarzysząca im podwyższona temperatura. Bakterie cechuje duża zjadliwość, zdolność do tworzenia form przetrwalnikowych oraz wytwarzania toksyn.

Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z 2020 rokiem nastąpił wzrost zakażeń wywołanych *Clostridium difficile*. W 2021 r. do Inspekcji Sanitarnej zgłoszono 2 ogniska epidemiczne wywołane przez *Clostridium difficile*.

Powiat będziński

W porównaniu z 2020 rokiem wystąpił wzrost zakażeń o etiologii *Clostridium difficile*. W 2021 r. zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej **5** ognisk epidemicznych wywołanych przez szczepy *Clostridium difficile* produkujące toksyny.

4.1.2 Salmonella sp.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, wykonywano badania u nosicieli, ozdrowieńców oraz osób, które były narażone na zakażenie poprzez styczność z osobami chorymi na salmonellozę.

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku zgłoszono **14** przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2020 to o 4 przypadki mniej (tabela poniżej). Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2021 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C oraz czerwonkę.

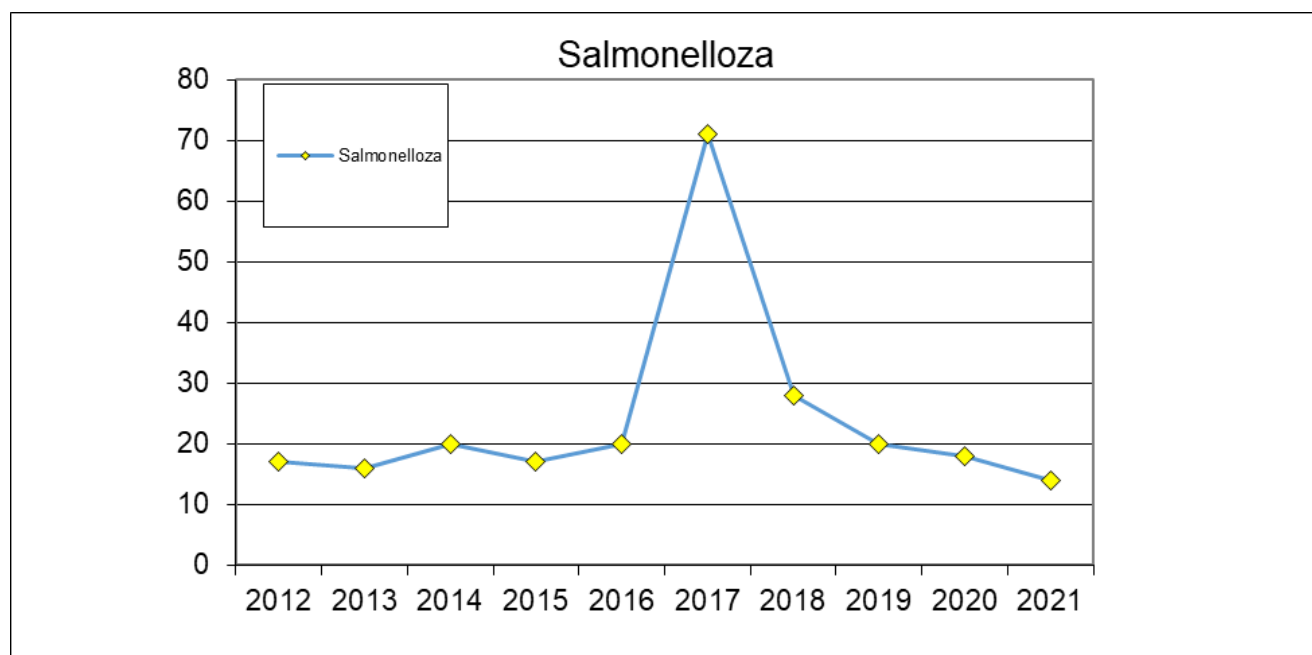
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2012 - 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Salmonellozy	17	16	20	17	20	71	28	20	18	14
Zapadalność	13,34	12,87	16,13	13,78	16,30	58,49	23,12	16,63	15,08	11,84
Escherichia coli	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00	0,83	0,00	0,00	0,00
Kampylobakteriozy	0	0	0	1	0	3	1	4	0	7
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	2,47	0,83	3,33	0,00	5,92
Jersiniozy	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	1,65	0,00	0,00	0,00
Clostridium difficile*	0	0	3	63	34	42	37	26	18	79
Zapadalność	0,00	0,00	2,42	51,06	27,71	34,60	30,55	21,62	15,08	66,79

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2012 -2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Powiat będziński

W 2021 roku zgłoszono **20** przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2020 nastąpił niewielki wzrost liczby zarejestrowanych przypadków (poniższa tabela).

Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **kampylobakteriozę**

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2021 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C, czerwonkę.

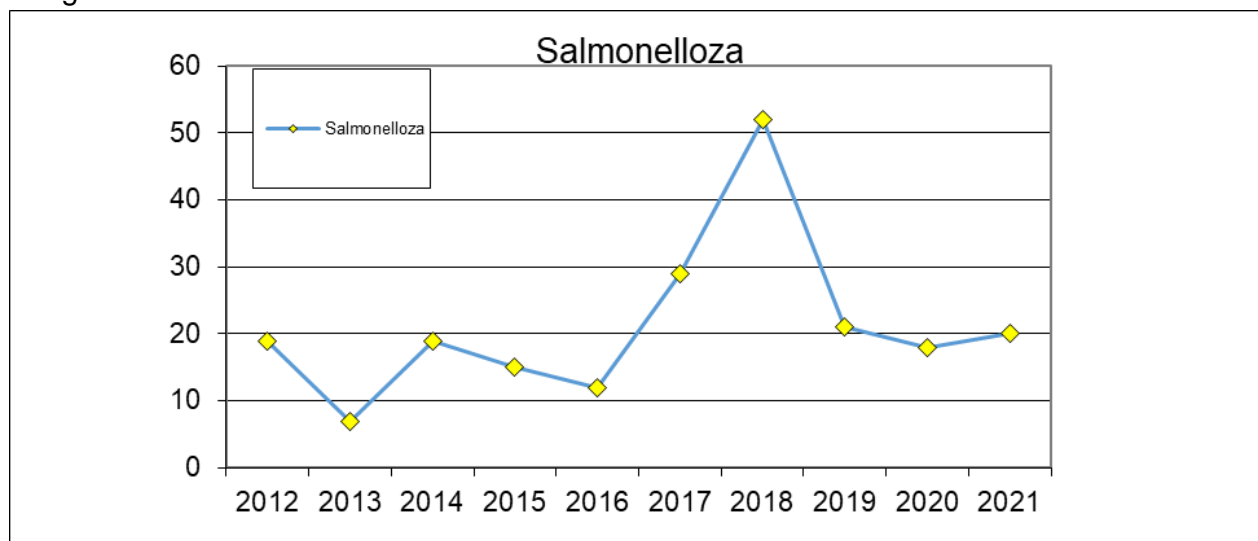
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2012 - 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Salmonellozy	19	7	19	15	12	29	52	21	18	20
Zapadalność	12,49	4,62	12,57	9,95	7,99	19,41	34,83	14,12	12,15	13,58
Escherichia coli	0	1	2	0	0	1	0	0	0	1
Zapadalność	0,00	0,66	1,32	0,00	0,00	0,67	0,00	0,00	0,00	0,68
Kampylobakteriozy	0	0	2	1	1	0	3	4	1	6
Zapadalność	0,00	0,00	1,32	0,66	0,67	0,00	2,01	2,69	0,68	4,07
Jersiniozy	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0
Zapadalność	0,66	0,00	0,66	0,66	0,00	0,67	0,67	0,00	0,00	0,00
Clostridium difficile*	0	2	7	30	45	68	31	59	29	105
Zapadalność	0,00	1,32	4,63	19,90	29,98	45,50	20,76	39,66	19,58	71,30

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku.

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2012 -2021 na terenie powiatu będzińskiego.

4.2 Zakażenia wirusowe

Wirusowe zakażenia jelitowe mogą szerzyć się zarówno drogą pokarmową jak i kropelkową, dlatego ich przenoszenie z człowieka na człowieka jest niezwykle łatwe. Trudno natomiast ustalić czy zachorowanie jest spowodowane spożyciem skażonej potrawy czy bezpośrednim kontaktem z osobą chorą.

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta zanotowano **36** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych, z czego 14 zachorowań dotyczyło dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

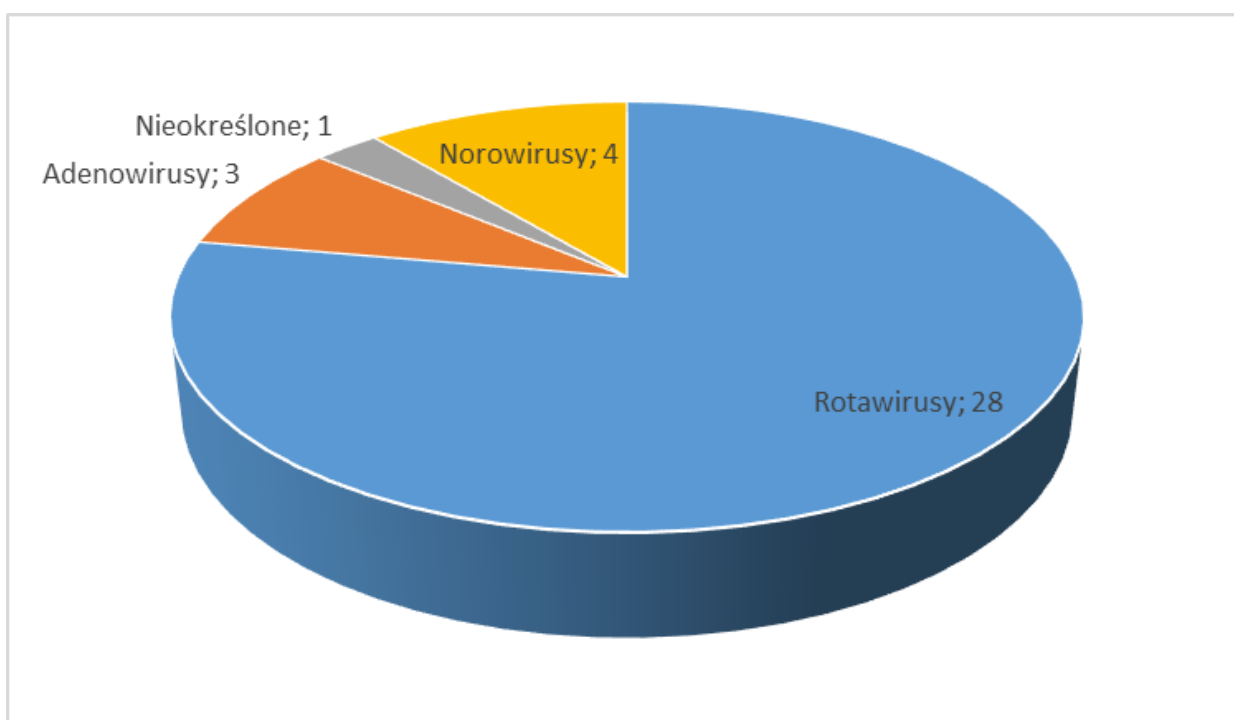
rotawirusy (28 przypadków, co stanowiło **78%** ogółu wirusowych zakażeń jelitowych)

norowirusy (4 przypadki - **11%**)

adenowirusy (3 przypadki - **8%**)

1 przypadek zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2021r. na terenie Dąbrowy Górniczej

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu zanotowano **54** przypadki wirusowych zakażeń jelitowych, z czego **31** zachorowań wystąpiło wśród dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

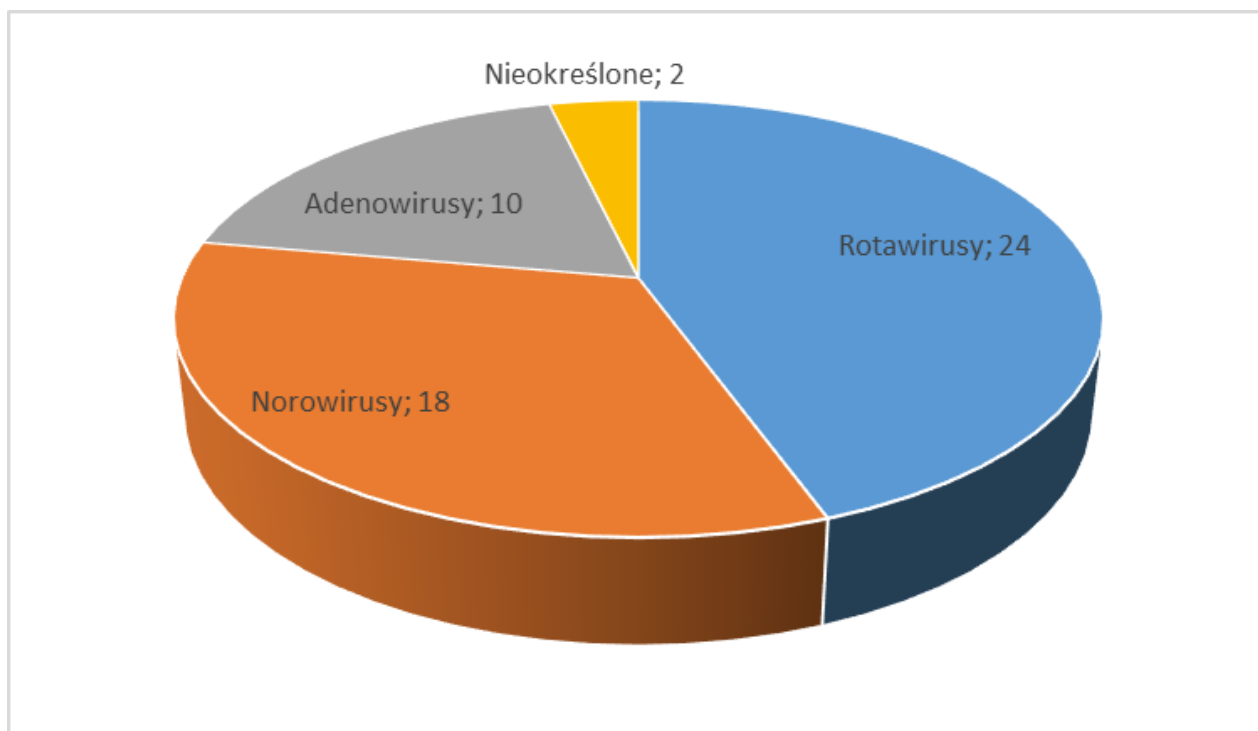
rotawirusy (24 przypadki, co stanowi **44%** ogółu wirusowych zakażeń jelitowych)

norowirusy (18 przypadków - **33%**)

adenowirusy (10 przypadków - **19%**)

2 przypadki zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**

Ryc. Rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2021r. na terenie powiatu będzińskiego.

4.2.1 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

Wirus zapalenia wątroby typu A dostaje się do organizmu drogą pokarmową. W Polsce w roku 2016 odnotowano 35 przypadków WZW A, w 2017 były to już 3072 przypadki, w 2018 to 3006, natomiast w 2019 r. nastąpił prawie 3-krotny spadek rejestrowanych zachorowań (1065 przypadków). W związku z dobrymi warunkami sanitarno – higienicznym znaczna część Polaków nie choruje w dzieciństwie, kiedy przebieg zakażenia jest często bezobjawowy, pozostaje więc nieodporna. Można skutecznie zapobiegać tej chorobie poprzez szczepienie zalecane.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2021 roku nie odnotowano przypadków wirusowego zapalenia wątroby typ A.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w 2021 roku nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typ A.

4.3 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

Ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową to wystąpienie przynajmniej dwóch przypadków zachorowań powiązanych epidemiologicznie, spowodowanych przez czynniki przenieszone drogą pokarmową lub wystąpienie sytuacji, w której liczba zgłoszonych przypadków zachorowań jest wyższa od oczekiwanej na danym terenie w określonym czasie i istnieje wspólne źródło tych zachorowań (lub jego podejrzenie).

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano **3** ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

1. **ogniska zakażenia szpitalnego** – odnotowano **2** ogniska w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych: **16**. Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

2. **ogniska w środowisku domowym (małe)** – odnotowano **1** ognisko wywołane przez *Giardia lamblia* w którym zachorowały **4** osoby. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: niezastosowanie zasad reżimu sanitarnego.

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego wystąpiło **8** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w których zachorowały łącznie **54** osoby.

1. **ogniska w środowisku domowym (małe)** – odnotowano **3** ogniska wywołane pałeczką *Salmonelli*, w których zachorowało **7** osób. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nieprzestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, niezastosowanie zasad reżimu sanitarnego.

2. **ogniska zakażenia szpitalnego** – odnotowano **5** ognisk w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych: **48**. Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

5. Zakażenia krwiopochodne: wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C dochodzi przez kontakt z zakażoną krwią. Wirusy te mogą wywoływać zakażenia ostre lub – w większości – przewlekłe, w przypadku których objawy są niespecyficzne, więc często zakażenie wykrywane jest przypadkowo. Nielezione, może prowadzić do poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby. Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B jest obowiązkowe dla wszystkich niemowląt. Do tej pory brak jest szczepionki przeciwko wirusowi typu C, natomiast leczenie tego zakażenia jest coraz bardziej skuteczne i dostępne.

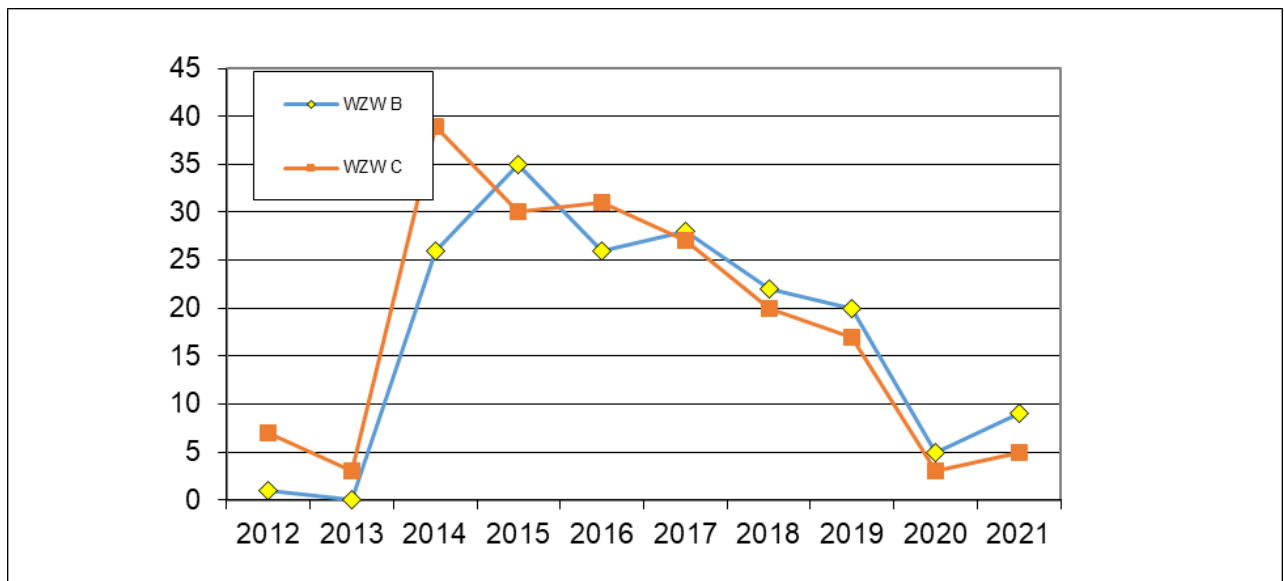
Widoczny na przedstawionych wykresach wzrost zachorowań od 2014 roku wynika ze zmiany przepisów i rozpoczęcia zgłaszania czynników biologicznych (wyników wskazujących na zakażenie wirusem żółtaczką) przez kierowników laboratoriów. Wcześniej rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza.

Dąbrowa Górnicza

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B, C w latach 2012-2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

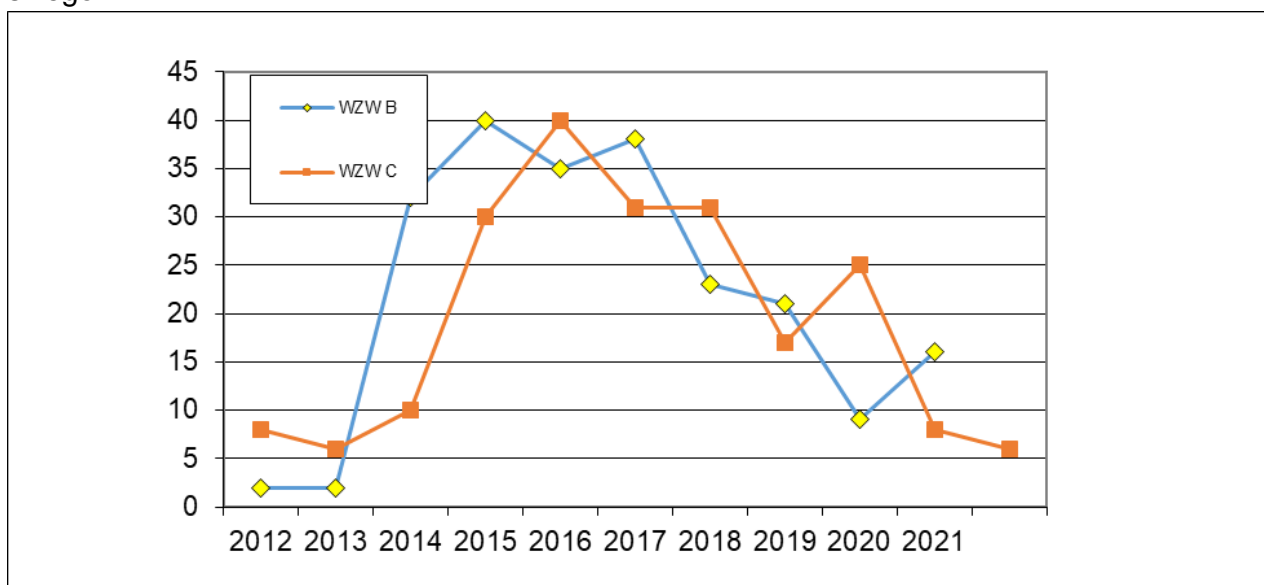
WZW typu B (HBV) – w 2021 roku zarejestrowano **9** przypadków zachorowań wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2021 roku zarejestrowano **5** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie.

Powiat będziński

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w latach 2012-2021 na terenie powiatu będzińskiego.

WZW typu B (HBV) – w 2021 roku zarejestrowano **16** przypadków zachorowań. Wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2021 roku zarejestrowano **6** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie

6. Gruźlica

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej rejestruje przypadki podejrzeń/zachorowań na gruźlicę oraz prowadzi nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie, dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są szczepienia BCG, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych po urodzeniu, przed wypisem z oddziału noworodkowego

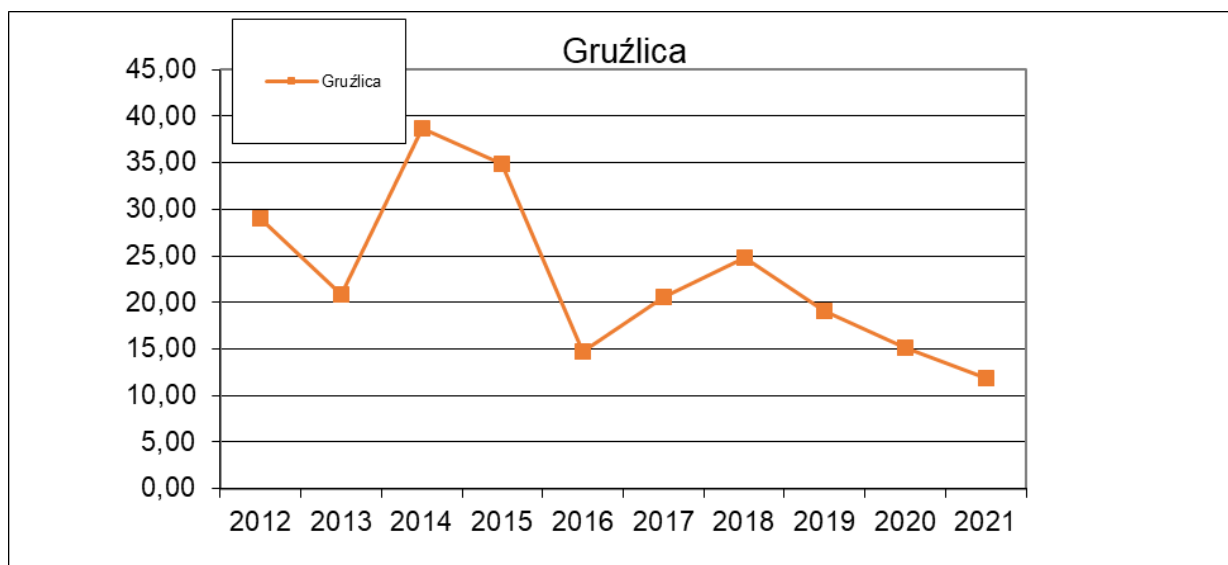
Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta zanotowano **14** przypadków zachorowań na gruźlicę, co stanowi niewielki spadek w porównaniu do roku 2020. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2012- 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gruźlica	37	26	48	43	18	25	30	23	18	14
Zapadalność	29,04	20,91	38,71	34,85	14,67	20,60	24,77	19,13	15,08	11,84

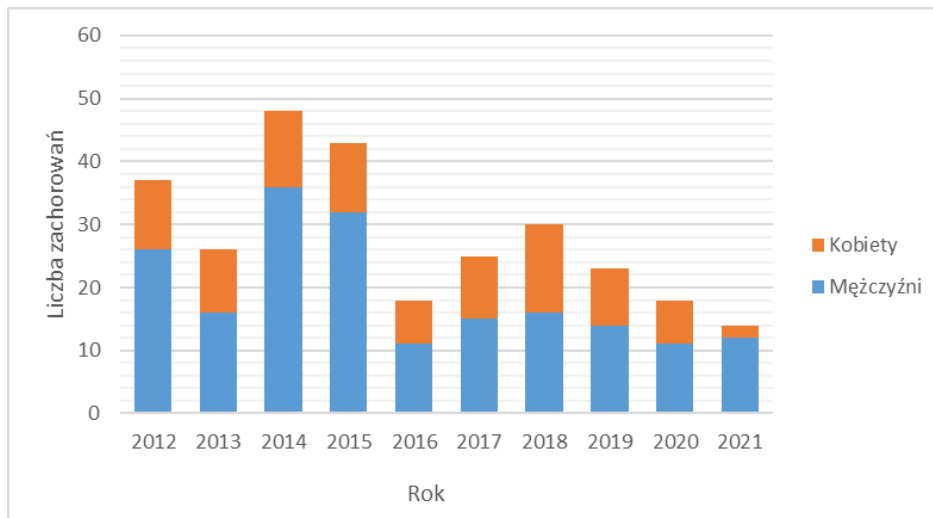
Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2012- 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Zdecydowaną większość chorych w 2021 roku stanowili mężczyźni – 86%, kobiety - 14%.

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2012- 2021 z podziałem na płeć.

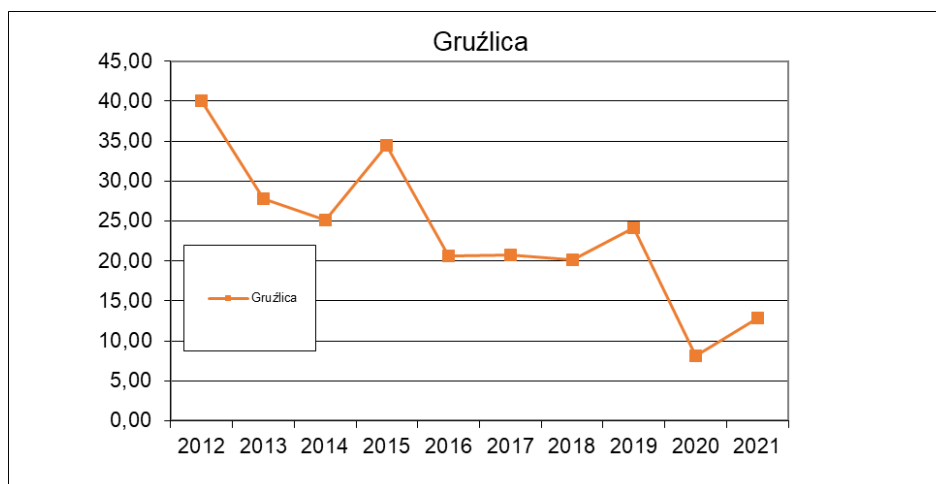
Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu zanotowano **19** przypadków zachorowań na gruźlicę. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie na przestrzeni ostatnich 10 lat.

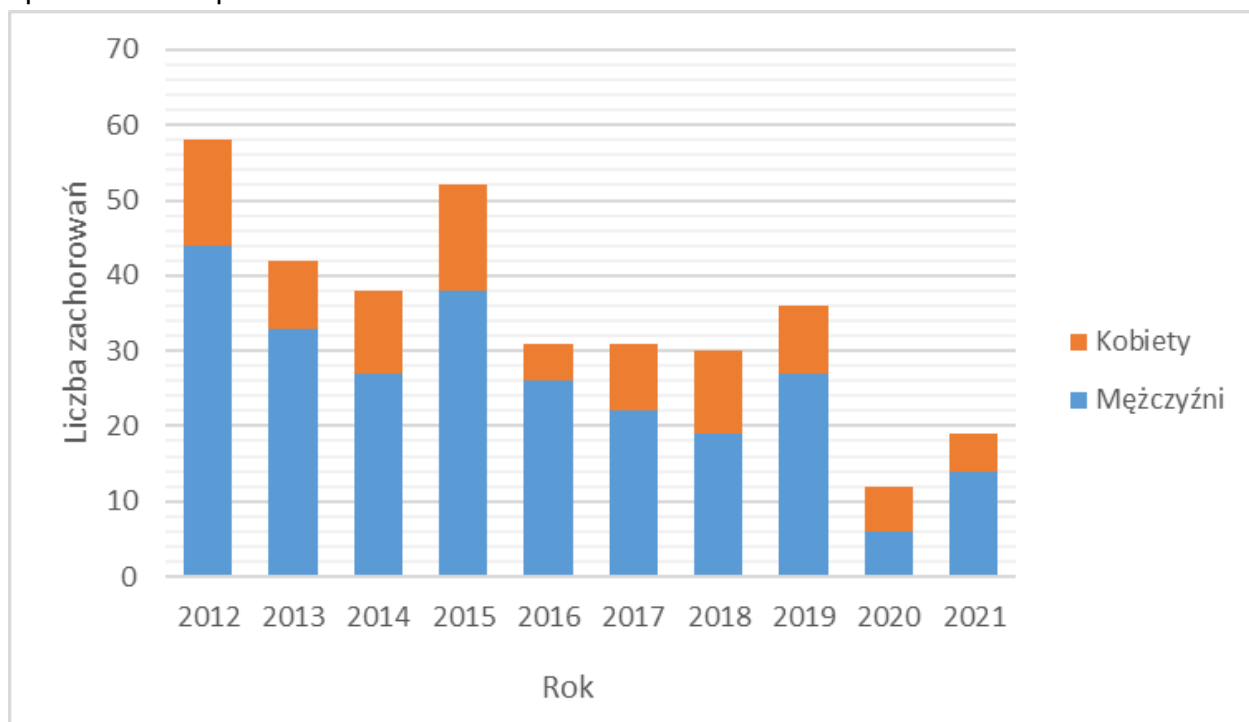
Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2012- 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gruźlica	61	42	38	52	31	31	30	36	12	19
Zapadalność	40,10	27,74	25,14	34,50	20,65	20,74	20,09	24,20	8,10	12,90

Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2012- 2021 na terenie powiatu będzińskiego

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie powiatu będzińskiego w latach 2012- 2021 z podziałem na płeć.

7. Neuroinfekcje

7.1 Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **1** zachorowanie na wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012-2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	0	2	7	0	5	0	2	0	4	1
Zapadalność	0,00	1,61	5,65	0,00	4,07	0,00	1,65	0,00	3,35	0,84

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **1** zachorowanie na wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012-2021 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	1	4	0	1	1	0	1	1	0	1
Zapadalność	0,66	2,64	0,00	0,66	0,67	0,00	0,67	0,67	0,00	0,68

7.2 Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **5** przypadków bakteryjnego zapalenia opon

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2012 – 2021 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	5	4	1	3	2	2	1	1	1	5
Zapadalność	3,92	3,22	0,81	2,43	1,63	1,65	0,83	0,83	0,84	4,23

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **2** przypadki bakteryjnego zapalenia opon

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	8	6	6	3	2	2	3	1	0	2
Zapadalność	5,26	3,96	3,97	1,99	1,33	1,34	2,01	0,67	0,00	1,36

8. Inwazyjne choroby bakteryjne.

Zakażenie inwazyjne rozwija się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach organizmu. Najczęściej we krwi, a następnie rozprzestrzenia się do różnych narządów (np. ośrodkowego układu nerwowego, stawów). Zakażenie inwazyjne wywoływane są przez bakterie otoczkowe, takie jak: pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), meningokoki (*Neisseria meningitidis*) oraz pałeczki hemofilne (*Haemophilus influenzae*) i stanowią szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia małych dzieci.

8.1 *Neisseria meningitidis* (meningokoki) – Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową podczas kontaktu z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Na zakażenie meningokokami narażeni są wszyscy, niezależnie od płci czy wieku. Jednak najczęściej chorują dzieci w wieku

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

do 5 lat oraz nastolatki i młodzi dorośli w wieku 16- 21 lat. Meningokoki kolonizują jamę nosowo-gardłową zdrowych osób (tzw. nosicieli), nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. Szczepionki przeciwko meningokokom zalecane są zarówno dzieciom, młodzieży oraz osobom powyżej 65 roku życia. W każdym przypadku podejrzenia lub rozpoznania Inwazyjnej Choroby Meningokokowej przeprowadzane są dochodzenia epidemiologiczne oraz podejmowane działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia (nadzór epidemiologiczny i chemioprophylaktyka u osób z najbliższego otoczenia).

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

Powiat będziński

W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowania na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

8.2 *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki) – Zakażenia pneumokokowe szerzą się drogą kropelkową, infekcja często jest poprzedzona wcześniejszą kolonizacją okolicy nosowo-gardłowej. Nosicielstwo pneumokoków wśród zdrowych dorosłych waha się od 5 - 10%, a u zdrowych dzieci od 20 - 60%. Pneumokoki wywołują choroby górnych dróg oddechowych, zapalenie gardła, zatok, zapalenie oskrzeli oraz zapalenia ucha środkowego. Najbardziej podatne na zakażenia *Streptococcus pneumoniae* są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia (szczególnie uczęszczające do żłobka i przedszkola) oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W Polsce dostępnych jest kilka szczepionek przeciwko pneumokokom, które zalecane są osobom dorosłym. Od 2017 obowiązkiem szczepień p/pneumokokom objęto wszystkie dzieci od 6 tyg. życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku zarejestrowano 1 przypadek Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* zachorowanie to przebiegało pod postacią posocznicy.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2012 – 2021

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Meningokoki	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1
Zapadalność	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,83	0,00	0,00	0,85
Pneumokoki	7	5	6	3	9	7	5	5	3	1
Zapadalność	5,49	4,02	4,84	2,43	7,33	5,77	4,13	4,16	2,51	0,85

Powiat będziński

W 2021 roku zarejestrowano 3 przypadki Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, przebiegały one pod postacią posocznicy.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2012 – 2021

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Meningokoki	1	2	0	2	0	0	1	0	0	0
Zapadalność	0,66	1,32	0,00	1,33	0,00	0,00	0,67	0,00	0,00	0,00
Panumokoki	5	3	4	4	2	4	1	4	3	3
Zapadalność	3,29	1,98	2,65	2,65	1,33	2,68	0,67	2,69	2,03	2,04

8.3 *Haemophilus influenzae* –

Szczepy *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), obok pneumokoków i meningokoków, należą do bakterii najczęściej wywołujących ciężkie zakażenia, m. in.: posocznicę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, zapalenie płuc, zapalenie kości i stawów. Najczęstszym źródłem zakażeń Hib jest bezpośredni kontakt z nosicielem lub chorą osobą.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia te wprowadzone były do kalendarza od 2007 roku, są obowiązkowe dla dzieci w 1 i 2 roku życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Powiat będziński

W 2021 roku zarejestrowano 1 przypadek Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*, przebiegającą pod postacią zapalenia opon mózgowo rdzeniowych.

9. Choroby odzwierzęce i pasożytnicze

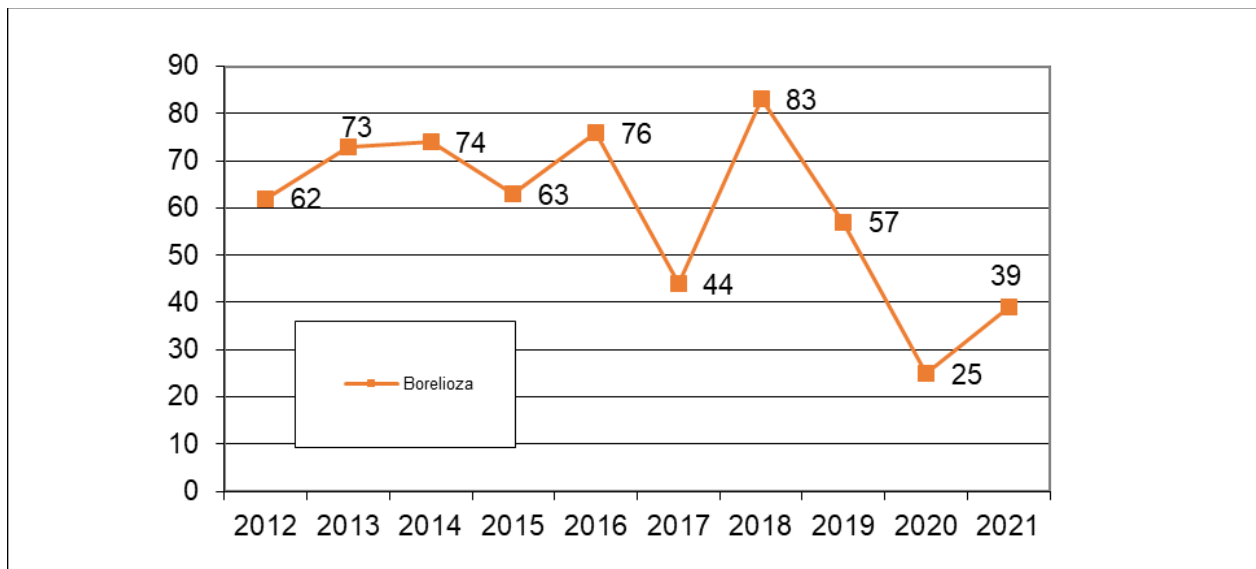
9.1 Borelioza- Choroba z Lyme

Borelioza to choroba przenoszona przez kleszcze. Do tej pory nie opracowano przeciwko niej szczepionki. Działania zapobiegające zachorowaniom polegają na unikaniu ukąszeń przez kleszcze, poprzez stosowanie odzieży ochronnej oraz substancji odstraszcających kleszcze (tzw. repelentów).

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **39** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

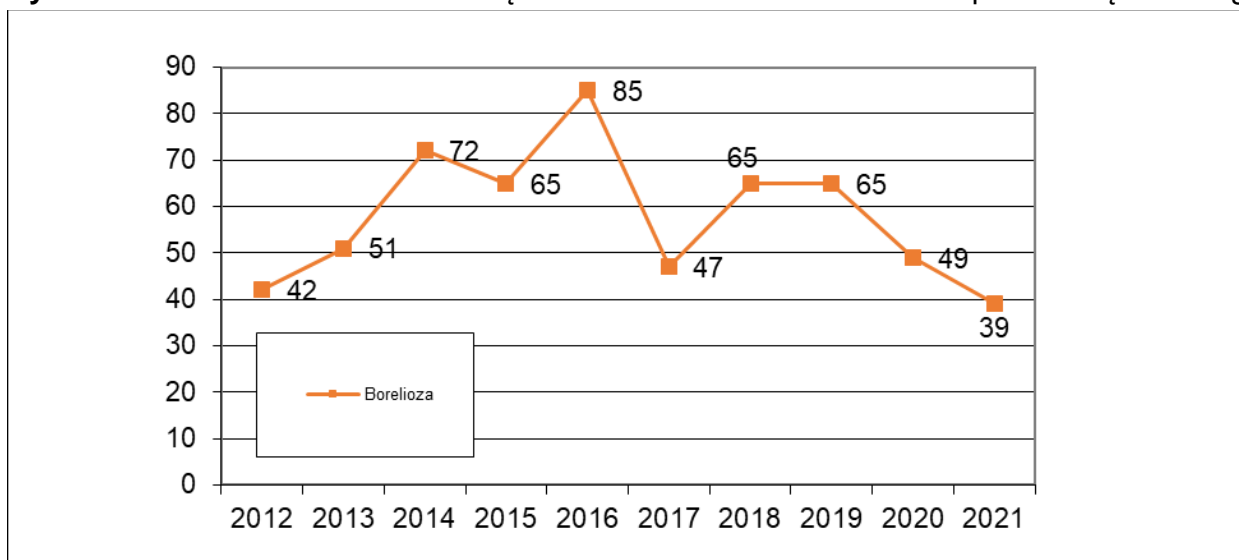
Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2012 – 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **39** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2012 – 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

9.2 Lamblioza (giardioza)

Giardioza jest chorobą wywoływaną przez pierwotniaki z gatunku *Giardia intestinalis*. Człowiek zaraża się poprzez zanieczyszczony cystami giardii pokarm bądź wodę.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

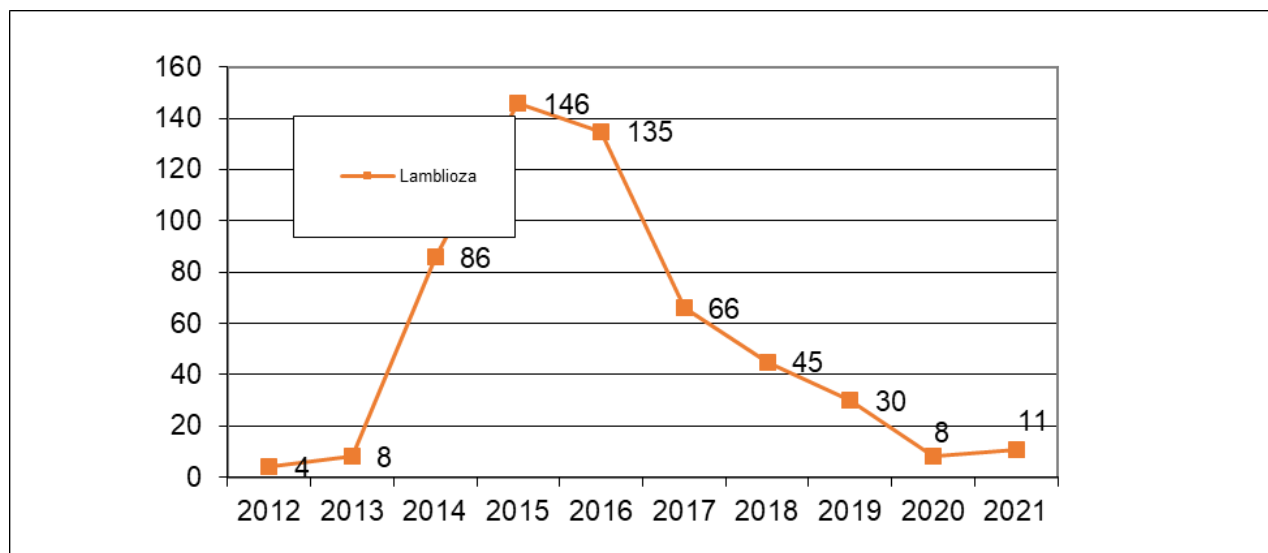
Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **11** przypadków zachorowań na **giardiozę (lambliozę)**. Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2012 – 2021.

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lamblioza	4	8	86	146	135	66	45	30	8	11
Zapadalność	3,14	6,43	69,36	118,34	110,01	54,37	37,15	24,95	6,70	9,29

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2012 – 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

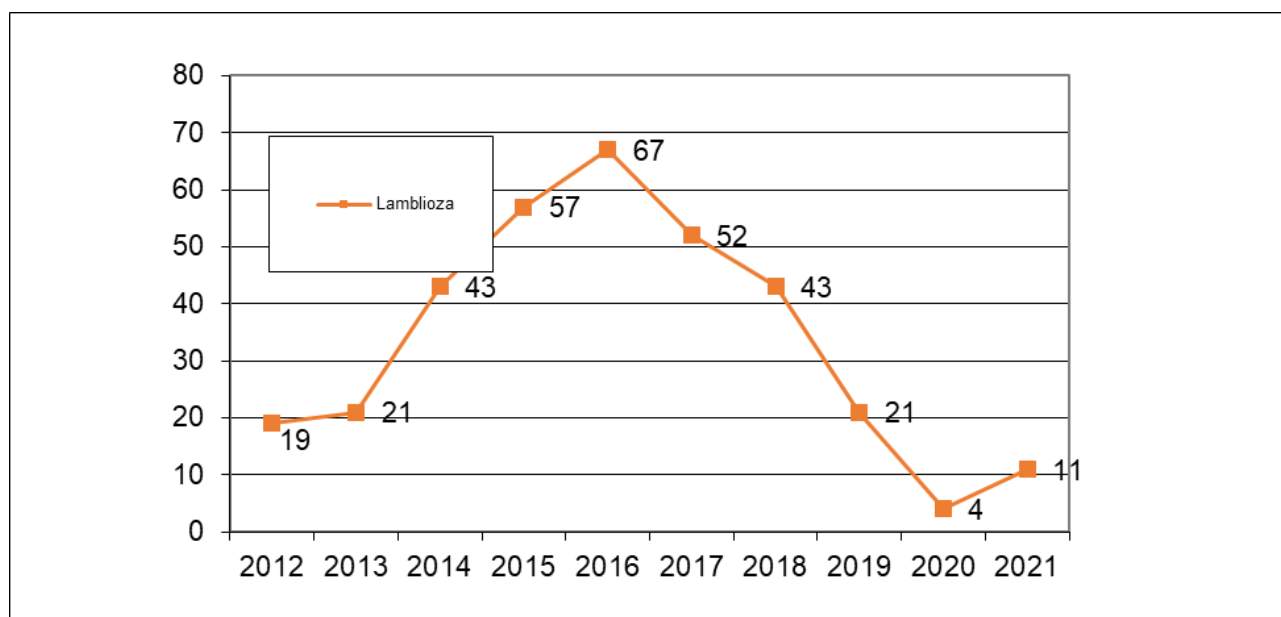
Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu zarejestrowano **11** przypadków zachorowań na giardiozę (lambliozę). Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu będzińskiego zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie powiatu będzińskiego w latach 2012 – 2021

Jednostka chorobowa	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lamblioza	19	21	43	57	67	52	43	21	4	11
Zapadalność	12,49	13,87	28,44	37,81	44,64	34,80	28,80	14,12	2,70	7,47

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2012 – 2021 na terenie powiatu będzińskiego.

9.3 Wścieklizna

W Polsce od wielu lat nie odnotowano przypadków wścieklizny u ludzi. Występują natomiast zachorowania u zwierząt, dlatego postępowanie w przypadku pokąsania człowieka przez zwierzę obejmuje obserwację weterynaryjną zwierzęcia w celu wykluczenia choroby, a w przypadku braku takiej możliwości – szczepienie poekspozycyjne osoby pokąsanej.

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano 17 pokąsań przez zwierzęta, 11 osób poddano szczepieniu przeciw wścieklicznie.

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano 20 pokąsań przez zwierzęta, 8 osób zostało poddanych szczepieniu przeciwko wścieklicznie.

10 Choroby przenoszone drogą płciową

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadzi rejestrację następujących chorób przenoszonych drogą płciową: kiła, rzeżączka, chlamydiozy.

Rejestrację zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS prowadzi natomiast Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2017 – 2021

	Dąbrowa Górnicza				
	2017	2018	2019	2020	2021
AIDS	1	2	1	0	0
HIV	3	7	4	2	0
Kiła	4	4	3	7	2
Rzeżączka	0	1	0	0	1
Chlamydie	0	0	0	0	3

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2017 – 2021

	Powiat będziński				
	2017	2018	2019	2020	2021
AIDS	0	0	1	0	0
HIV	5	3	11	0	0
Kiła	0	2	4	0	1
Rzeżączka	0	1	0	3	3
Chlamydie	0	0	0	0	2

11 Ostre porażenia wiotkie

Ostre Porażenie Wiotkie (OPW) może być jednym z objawów zakażenia wirusem polio, wywołującym ostre nagminne porażenie dziecięce (chorobę Heinego-Medina). W Polsce, uznanej za obszar wolny od wirusa, zgodnie z zaleceniami WHO, prowadzony jest nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi, który umożliwia potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio.

Dąbrowa Górnicza

W **2021** roku, na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, zarejestrowano **2** przypadki ostrego porażenia wiotkiego u dzieci poniżej 14 r.ż.

Powiat będziński

W **2021** roku, na terenie powiatu będzińskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

12. COVID-19

Rok 2021 to kolejny rok pandemii COVID-19, w którym podobnie jak w roku ubiegłym większość działań pracowników była skierowana do pracy na rzecz walki z wirusem SARS-CoV-2.

Głównym celem działania PPIS w Dąbrowie Górniczej było ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w populacji poprzez przeprowadzanie wywiadu z osobami zakażonymi wirusem SARS-CoV-2, ustalaniu osób z kontaktu i nakładaniu na te osoby kwarantanny.

Wydawano na wniosek strony zaświadczenia potwierdzające odbycie kwarantanny.

W ramach prowadzonych działań pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej z udziałem przedstawicieli Policji przeprowadzali tzw. kontrole „covidowe” w obiektach handlowych, gastronomicznych, barach, restauracjach, salonach fryzjerskich, kosmetycznych itp. w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii. Łącznie przeprowadzono 603 kontroli. Podczas kontroli udzielano przedsiębiorcom informacji dotyczących wątpliwości, co do sposobu działania zakładów w istniejącej sytuacji. Na nadzorowanym terenie w roku 2021 łącznie odnotowano 23 348 potwierdzonych przypadków Covid 19 a w roku 2020 - 8789 przypadków.

W omawianym roku sprawozdawczym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej odnotował 205 ognisk epidemicznych wywołanych wirusem SARS-CoV-2. W związku z powyższym pracownicy inspekcji sanitarnej przeprowadzali dochodzenie epidemiologiczne mające na celu ustalenie liczby osób narażonych na zakażenie oraz trybu postępowania celem przecięcia dróg szerzenia się zakażeń

Dąbrowa Górnicza

W 2021 roku na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano 10 696 potwierdzonych przypadków Covid 19, z czego hospitalizacji w oddziałach zakaźnych lub jednoimiennych wymagało 335 osób. Dla porównania w roku 2020 zarejestrowano 3804 zachorowań , z czego 142 pacjentów wymagało hospitalizacji.

W roku 2021 odnotowano 257 zgonów z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Szczyt zachorowań w roku 2021 przypadał na okres przełomu marca i kwietnia –liczba zachorowań w tym okresie wynosiła 3254

W roku 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 109 ognisk epidemicznych w tym:

- 13 ogniska epidemiczne wywołane wirusem SARS-CoV-2 na terenie szpitali,
- 65 ognisk epidemicznych w placówkach oświatowych, w tym 14 w przedszkolach, 36 w szkołach podstawowych, 12 ognisk w szkołach ponadpodstawowych oraz 3 w żłobkach,
- 24 ognisk w zakładach pracy,
- 7 ognisk w placówkach całodobowej opieki.

Powiat będziński

W 2021 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 12 652 potwierdzonych przypadków Covid19, z czego hospitalizacji w oddziałach zakaźnych lub jednoimiennych wymagało 473 osób. Dla porównania w roku 2020 zarejestrowano 4985 zachorowań, z czego 198 pacjentów wymagało hospitalizacji.

W roku 2021 odnotowano 294 zgony z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Szczyt zachorowań w roku 2021 przypadł na okres przełomu marca i kwietnia – liczba zachorowań w tym okresie 3480

- . W roku 2021 na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 96 ognisk epidemicznych w tym:
- 11 ogniska epidemiczne wywołane wirusem SARS-CoV-2 na terenie szpitali,
 - 50 ognisk epidemicznych w placówkach oświatowych, w tym 16 w przedszkolach, 25 w szkołach podstawowych, 6 ognisk w szkołach ponadpodstawowych oraz 3 w żłobkach,
 - 29 ognisk w zakładach pracy,
 - 6 ognisk w placówkach całodobowej opieki.

13. Analiza ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych lecznictwa zamkniętego, zgłoszonych do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Obowiązująca w Polsce Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021, poz. 2069 ze zm.) definiuje zakażenie szpitalne jako zakażenie, które wystąpiło w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w przypadku, gdy choroba:

1. nie pozostawała w momencie udzielania świadczeń zdrowotnych w okresie wylęgania albo
2. wystąpiła po udzieleniu świadczeń zdrowotnych, w okresie nie dłuższym niż najkrótszy okres jej wylęgania.

Zakażenia szpitalne mogą występować jako pojedyncze przypadki infekcji lub w postaci tzw. ognisk epidemicznych. Ognisko epidemiczne szpitalne – wystąpienie w szpitalu co najmniej 2 wyraźnie powiązanych przypadków zakażeń. Ogniska epidemiczne stanowią bardzo poważne zagrożenie dla pacjentów oraz prawidłowego funkcjonowania oddziału, a nawet szpitala.

W analizowanym okresie do Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 13 raportów wstępnych o wystąpieniu ogniska epidemicznego przesłane przez szpitale z terenu miasta Dąbrowa Górnicza oraz powiatu będzińskiego.

Na dzień 31.12.2021 r. otrzymano 11 raportów z wygaszenia ognisk epidemicznych. Wśród biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących ogniska epidemiczne w szpitalach wymienić należy *Clostridium difficile* – 7 zgłoszeń oraz *Klebsiella pneumoniae* – 5 zgłoszeń, *Enterobacter cloacae* – 1 zgłoszenie. Na tej podstawie można stwierdzić, iż zakażeniu w ogniskach epidemicznych uległo ogółem 85 pacjentów. Osób narażonych na zakażenie było łącznie 354.

Najczęściej wskazywaną drogą przenoszenia zakażeń w ogniskach epidemicznych była droga kontaktu bezpośredniego.

W toku dochodzenia epidemiologicznego pozostały 2 zgłoszone, niezakończone ogniska epidemiczne (na dzień sporządzenia analizy).

Raporty wstępne o wystąpieniu ogniska epidemicznego oraz raporty końcowe z wygaszenia ogniska epidemicznego przesłane zostały przez kierowników szpitali zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. (Dz. U nr 294 poz.1741) w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala.

Według przekazanych raportów końcowych z wygaszenia ogniska epidemicznego zespoły kontroli zakażeń szpitalnych podejmowały działania, mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się ogniska. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne, określano liczbę personelu i pacjentów zakażonych, osób skolonizowanych w ognisku, wykonywano badania przesiewowe wśród pacjentów i personelu, prowadzono wzmożony nadzór nad przestrzeganiem procedur w tym higieny rąk, dezynfekcji pomieszczeń (poprzez zamgławianie), powierzchni i sprzętu, zachowanie ścisłego reżimu sanitarnego, prowadzenie szkoleń przypominających dla personelu, oraz prowadzenie systematycznych kontroli stosowania obowiązujących procedur.

C. Szczepienia ochronne

W 2021 r. PPIS w Dąbrowie Górniczej prowadził nadzór nad 69 punktami szczepień. W związku z trwającą pandemią wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2 przeprowadzono łącznie 41 kontroli w zakresie realizacji szczepień ochronnych w tym 1 kontrola interwencyjna.

Szczepienia wykonywane są przez pielęgniarki posiadające kurs kwalifikacyjny w zakresie szczepień ochronnych. Przed szczepieniem przeprowadzane jest przez lekarza badanie kwalifikacyjne, które zostaje odnotowane w stosownej dokumentacji pacjenta (karcie uodpornienia, książeczka szczepień, historii choroby). Szczepienia wykonywane są wyłącznie sprzętem jednorazowego użytku, który przechowywany jest w sposób prawidłowy. Wyposażenie punktu szczepień jest zgodne z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Po zużyciu sprzęt jest zabezpieczony i przekazywany firmie utylizacyjnej zgodnie z podpisaną umową.

Placówki wykonujące szczepienia ochronne przestrzegają wymagań dotyczących zachowania warunków chłodniczych. Transport szczepionek ze stacji sanitarno-epidemiologicznej odbywa się w termotorbach z wkładami chłodzącymi. Każdy punkt szczepień wyposażony jest w urządzenie chłodnicze służące do przechowywania preparatów szczepionkowych wraz z termometrem do pomiaru temperatury lub posiadają całodobowy monitoring temperatury.

W punktach szczepień przeprowadza się również szczepienia zalecane, niefinansowane z budżetu państwa, szczepionkami zakupionymi w aptece i dostarczane przez pacjenta. W takim przypadku osoba wykonująca szczepienie przed podaniem preparatu upewnia się, czy szczepionka była transportowana z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Fakt ten odnotowany jest w dokumentacji pacjenta.

Zakłady opieki zdrowotnej prowadzą rejestry dzieci i młodzieży przybyłych i wypisanych z punktów szczepień, na podstawie których sporządzane są kwartalne sprawozdania. W placówkach medycznych wykonujących szczepienia ochronne opracowane są procedury w zakresie zapobiegania zakażeniami i chorobom zakaźnym.

W PSSE w Dąbrowie Górniczej funkcjonuje Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS) w celu zapewnienia jednolitego obiegu dokumentacji dotyczącej realizacji szczepień ochronnych, usprawnienia obrotu preparatami szczepionkowymi zakupionymi do realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) w Polsce. Placówki rozliczają się w systemie kwartalnym z ilości zużytych szczepionek finansowanych z budżetu państwa, dystrybuowanych przez inspekcję sanitarną, a raz w roku przekazują sprawozdanie z wykonanych szczepień ochronnych (Mz-54). Analiza roczna uwzględnia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci i młodzieży w poszczególnych rocznikach oraz szczepienia grup ryzyka i zalecane, ale nie finansowane z budżetu państwa.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

1. Realizacja szczepień ochronnych w 2021 r.

Analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wskazuje procent dzieci i młodzieży, który został w pełni lub częściowo uodporniony przeciwko danej jednostce chorobowej. Częściowe uodpornienie oznacza, że wszystkie wymagane dawki szczepienia nie zostały jeszcze podane.

Dąbrowa Górnicza

Tab.1 Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (% osób uodpornionych całkowicie lub częściowo w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku)

Szczepienie/ wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Polio-myelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6 r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021
1 r.ż	86,27	83,38	54,49	59,39	50,12	52,28			98,46	96,52		
2 r.ż	97	96,20	96,25	95,16	93,47	94,58					68,34	68,29
3 r.ż	97,97	97,90			97,72	95,54					90,89	90,55
6 r.ż							98,89	97,81			98,79	97,24
10 r.ż											99,80	99,82
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							100	100				

W mieście Dąbrowa Górnicza utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2020 nastąpił nieznaczny wzrost o 1,94 %. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego spadło – o 0,05 %. Szczepienie to jest w większości uzupełniane w 3 r. ż, mimo to poziom zaszczepienia w 2021 r w stosunku do roku poprzedniego spadł o ok. 0,34%. Od 2019 r. podanie drugiej dawki szczepienia przeciwko odrze śwince i różyczce zostało przesunięte z 6 na 10 rok życia. Podkreślić jednak należy, że uodpornienie populacji dzieci w 6 oraz w 10 r.ż. (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga blisko 100% Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci w 2 roku życia wzrosło (o 1,11%), natomiast w 3 r.ż. odnotowano spadek na poziomie 2,18%. Odsetek dzieci uodpornionych w pełni lub

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

częściowo w 6 r.ż. spadł w porównaniu do 2020 r o 1,08 %, w 14 r.ż. osiągnął tak jak w 2020 r 100%, natomiast w 19 r.ż. tak jak w roku poprzednim wyniósł 100 % O 2,90% odnotowano spadek poziomu zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych dzieci jest na porównywalnym poziomie w stosunku do roku 2020. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2021 Dąbrowie Górniczej dwoma dawkami zaszczepienia objęto 59,39 % dzieci do 1 r.ż. jest to o 4,9% więcej niż rok wcześniej. Natomiast w stosunku do roku poprzedniego można zauważyć spadek zaszczepienia przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki dzieci w 2 r.ż. które wynosi ponad 95,16%

Oprócz szczepień obowiązkowych przeprowadzono szczepienia profilaktyczne o charakterze zalecanym, co w znacznym stopniu przyczyniło się do zwiększenia odporności populacji (tab. 2)

Tab.2 Realizacja szczepień zalecanych w roku 2020 w porównaniu do roku 2021 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Liczba osób zaszczepionych według choroby								
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia Neisseria meningitidis	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Kleszczowe zapalenia mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2020	3063	29	339	13	76	33	780	239
2021	4377	28	535	86	96	3	787	359

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

Powiat będziński

Tab. 1 Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 na terenie powiatu będzińskiego (% osób uodpornionych całkowicie lub częściowo w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku).

Szczepienie/ wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2021
1 r.ż	86,87	88,78	56,82	59,14	51,11	56,14			98,32	96,35		
2 r.ż	97,93	96,95	94,88	93,67	91,84	95,25					72,89	71,84
3 r.ż	98,00	97,71			96,82	96,66					92,37	91,76
6 r.ż							98,70	97,75			98,02	96,82

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

10 r.ż												99,73	99,83
14 r.ż							100	100					
19 r.ż							100	100					

W powiecie będzińskim również można zauważyć wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2020 nastąpił niewielki spadek o 1,97 %. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego spadło o ok. 1,05 %. Szczepienie to jest w większości uzupełniane w 3 r.ż., gdzie poziom zaszczepienia w 2021 r przekroczył 91%. W 2021 r. odsetek zaszczepionych jedną dawką w 3 r.ż. spadło o ok. 0,61%. Od 2019 r. podanie drugiej dawki szczepienia przeciwko odrze śwince i różyczce zostało przesunięte z 6 na 10 rok życia. Dzieci, które w chwili wejścia w życie Programu Szczepień Ochronnych miały ukończony 6 r.ż. drugą dawkę szczepienia otrzymają w 10 r.ż. Podkreślić jednak należy, że uodpornienie populacji dzieci w 6 oraz w 10 r.ż. (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga blisko 100%.

Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci w 2 r.ż. wzrosło o 3,41 %, natomiast w 3 roku życia spadło o ok. 0,16 %. Poziom uodpornienia (pełnego lub częściowego) przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w późniejszym wieku utrzymuje się na podobnie wysokim poziomie.

Poziom zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia wzrosło o 1,91% w stosunku do 2020 r. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych zmienił się nieznacznie w stosunku do 2020 r.

W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2021 w powiecie będzińskim dwoma dawkami szczepienia objęto 59,14 % dzieci do 1 r.ż., jest to o 2,32 % więcej niż rok wcześniej. 93,67% dzieci do 2 r.ż. jest uodpornionych przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki, jest to o 1,21 % mniej w porównaniu do 2020 r. Natomiast w tabeli 2 przedstawiono realizację szczepień profilaktycznych o charakterze zalecanym.

Tab. 2 Realizacja szczepień zalecanych w roku 2021 w porównaniu do roku 2020 na terenie powiatu będzińskiego.

Liczba osób zaszczepionych według choroby								
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia Neisseria meningitidis	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Kleszczowe zapalenia mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2020	3212	44	310	38	110	15	657	272
2021	3535	36	376	99	100	22	794	339

Powiat będziński

Od kilku lat na terenie gminy Bobrowniki, prowadzone są programy szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV, finansowane z budżetu gminy.

2. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień.

W ramach prowadzonego nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych w roku 2021 stwierdzono, że liczba rodziców/ opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych oraz liczba dzieci, u których nie zrealizowano obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie z PSO podobnie jak w latach ubiegłych utrzymuje się na stałym poziomie.

PPIS jako organ administracji publicznej sprawujący nadzór nad realizacją szczepień ochronnych, jest uprawniony w trybie przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji do żądania w drodze egzekucji administracyjnej wykonania obowiązku szczepień. Przepisy ww. ustawy jednocześnie nakładają na organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej jako wierzycieli obowiązku szczepień ochronnych, prawny obowiązek podejmowania wszelkich czynności zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu nakłonienia osoby uchylającej się od wykonywania obowiązku szczepień ochronnych. Organem egzekucyjnym właściwym w sprawie prowadzenia egzekucji obowiązku szczepień ochronnych jest wojewoda, do którego kierowane są wnioski.

W roku 2021 r. PPIS wystosował 6 upomnień do rodziców nierealizujących obowiązku szczepień dzieci oraz skierował 14 wniosków do Wojewody Śląskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego i nałożenie grzywny.

3. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) to nieprawidłowa reakcja organizmu występująca po podaniu preparatu szczepionkowego. Może być spowodowany samym działaniem szczepionki lub np. uczuleniem na jej składnik, nieprawidłowe podanie szczepionki lub przypadkowo występującym w tym samym czasie czynnikiem, co szczepienie. NOP może wystąpić natychmiast lub po kilku dniach, a nawet tygodniach po wykonaniu szczepienia.

W Polsce system monitorowania NOP został wprowadzony w 1996 r i opiera się na zaleceniach Światowej Organizacji Zdrowia.

Ponieważ niepożądane odczyny poszczepienne stanowią element analizy bezpieczeństwa wykonywania szczepień ochronnych, są rejestrowane. W 2021 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej zgłoszono ogółem 87 niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Dąbrowa Górnicza

Z poradni zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano 36 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 30 o charakterze łagodnym, 5 o charakterze poważnym, 1 o charakterze ciężkim.

Powiat będziński

Z poradni zlokalizowanych na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano 51 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 44 o charakterze łagodnym, 6 o charakterze poważnym, 1 o charakterze ciężkim.

Żaden niepożądany odczyn poszczepienny nie wystąpił w wyniku nieprawidłowego przechowywania lub błędnego podania szczepionki.

IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

Dąbrowa Górnicza

W 2021 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały:

- 1 szpital - Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza;
- 2 filie (oddziały) szpitali.

1. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej przy ul. Szpitalnej i przy ul. Krasieńskiego 43

W zakresie higieny komunalnej i epidemiologii w 2021 roku przeprowadzono:

- a) **2** kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nałożonych decyzji,
- b) **2** kontrole tematyczne,
- c) **1** kontrolę interwencyjną dotyczącą nieprawidłowości w Punkcie Szczepień przeciwko COVID-19.

2. Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca III Oddział Kardiologii Inwazyjnej, Angiologii i Elektrokardiologii

W zakresie higieny komunalnej i epidemiologii przeprowadzono:

- 1** kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków wynikających z nałożonej decyzji.

Wydano **4** decyzje prolongujące wykonanie decyzji administracyjnych dla Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny w Dąbrowie Górniczej.

Blok żywieniowy:

W 2021 przeprowadzono 1 kontrolę obejmującą ocenę stanu sanitarno-technicznego zakładu, podczas której dokonano oceny sposobu żywienia pacjentów.

3. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2021 r. nie przeprowadzono kontroli w w/w podmiocie.

Powiat będziński

Na terenie powiatu funkcjonują:

- Szpital Chorób Płuc w Siewierzu przy ul. Oleśnickiego 21;
- Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Czeladzi przy ul. Szpitalnej 40 w skład którego wchodzi dwa obiekty:
 - Szpital w Czeladzi przy ul. Szpitalnej 40
 - Szpital w Będzinie przy ul. Małachowskiego 12

1. Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi

W 2021 r. przeprowadzono:

- a) 4 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nałożonej wcześniej decyzji,
- b) 1 kontrolę interwencyjną dotyczącą sposobu żywienia pacjentów oraz uciążliwości związanej z pracami remontowymi na terenie szpitala,
- c) 1 kontrolę tematyczną dotyczącą postępowania ze zwłokami w podmiocie medycznym.

Blok żywieniowy:

W szpitalu w Będzinie nie przeprowadzono kontroli w 2021 r.

Natomiast w Szpitalu w Czeladzi przeprowadzono 4 kontrole, w tym:

- a. kontrolę w pełnym zakresie, dokonując jednocześnie oceny sposobu żywnia pacjentów w oparciu o wytyczne i arkusz oceny opracowanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego,
- b. 2 kontrole interwencyjne, w tym 1 zespołową przy współudziale sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku, Higieny Komunalnej oraz Epidemiologii,
- c. 1 kontrolę sprawdzającą.

Pobrano do badania laboratoryjnego 1 posiłek obiadowy oraz poddano ocenie teoretycznej jadłospis dekadowy. Podczas kontroli interwencyjnych stwierdzono nieprawidłowości, osoby odpowiedzialne pouczono w zakresie prawidłowego wydawania posiłków, a w 1 przypadku ukarano mandatem karnym w kwocie 200,00 PLN za brak wdrożenia systemu HACCP. Wydano 2 decyzje administracyjne oraz 2 decyzje płatnicze.

2. Szpital Chorób Płuc w Siewierzu

W 2021 r. przeprowadzono:

1 kontrolę tematyczną w zakresie postępowania z odpadami medycznymi w placówce. W szpitalu w wyniku prowadzonej działalności medycznej powstają odpady medyczne o kodach 180103, 180104, 180109 oraz 180182. Pojemniki lub worki z odpadami medycznymi w miejscu powstawania posiadają prawidłowe oznakowanie identyfikujące zgodnie z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegó-

łowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. 2017 poz. 1975). Część pojemników na odpady medyczne nie posiadały pokrywy zamykającej (w salach chorych). Odpady z miejsca powstawania do miejsca wstępnego magazynowania są transportowane za pomocą wydzielonych wózków, które nie posiadają przestrzeni zamkniętej. Środki transportu są myte i dezynfekowane po każdym użyciu. Podmiot posiada podpisaną umowę na odbiór, transport i unieszkodliwienie odpadów medycznych uwzględniającą wszystkie wytwarzane kody odpadów. Posiada również prawidłowo opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi uwzględniające selektywne zbieranie, transport i magazynowanie odpadów oraz instrukcję selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu powstawania opracowane na podstawie ww. Odpady gromadzone są w stacjonarnym urządzeniu chłodniczym, które jest zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, owadów, gryzoni, posiada ściany i podłogi zmywalne, umożliwiające dezynfekcję, drzwi bez progów, termometr do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia, przedsionek przed wejściem do pomieszczenia. Odpady gromadzone są w zamykanych, opisanych kontenerach, umożliwiających zbiórkę z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów. Przy stacjonarnym urządzeniu zapewniony jest dostęp do umywalki do mycia rąk z wodą ciepłą i zimną, dozownik z mydłem w płynie i rękawiczkami jednorazowymi, wody ciepłej i zimnej do celów porządkowych, wydzielone miejsce do przechowywania czystych oraz zbierania brudnych środków ochrony indywidualnej. W trakcie kontroli zostały stwierdzone nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami medycznymi, została wydana decyzja administracyjna.

Wydano 1 decyzję administracyjną w zakresie zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi oraz doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń szpitala (gabinetów diagnostyczno-zabiegowych).

Wydano 1 decyzję prolongującą termin wykonania decyzji administracyjnej.

Blok żywieniowy:

W 2021 r. przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą oceny sposobu żywienia pacjentów, którą przeprowadzono w ramach „Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów”. Wydano 1 decyzję zmieniającą termin wykonania zarządzeń wynikających z wydanej decyzji administracyjnej z 2019 r.

B. Pozostałe podmioty lecznicze

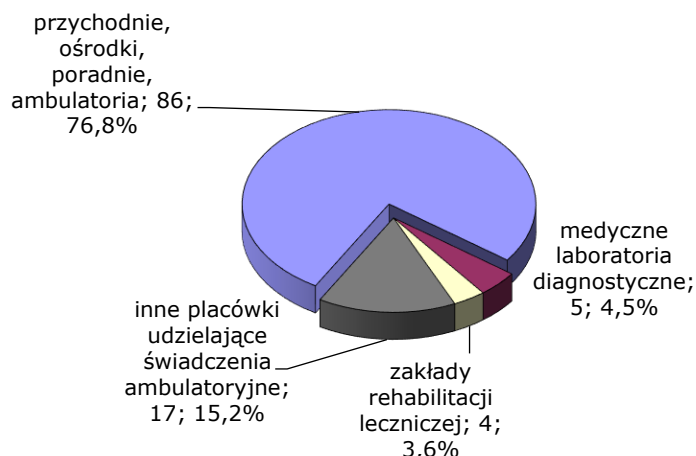
Dąbrowa Górnicza

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze:

- **86** przychodni, poradni, ambulatoriów;
- **5** zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych;
- **4** zakłady rehabilitacji leczniczej;
- **17** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne
-

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono w minionym roku **52** kontrole w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

W 2021 r. w stosunku do omawianych podmiotów leczniczych nie wydano decyzji administracyjnej.

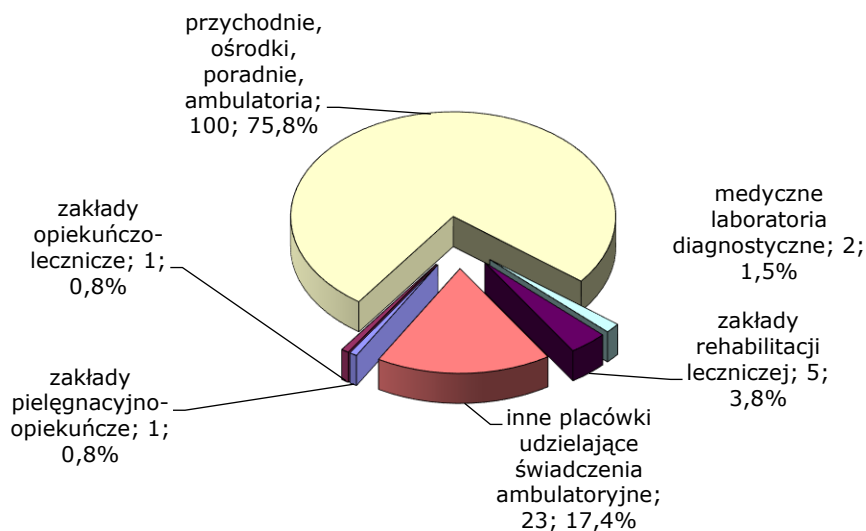
Nałożono **1** mandat karny na kwotę 200 zł za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń.

Powiat będziński

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze:

- **1** zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy;
- **1** zakład opiekuńczo-leczniczy;
- **100** przychodni, poradni, ambulatoriów;
- **2** zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne;
- **5** zakładów rehabilitacji leczniczej;
- **23** inne placówki udzielające świadczenia ambulatoryjne

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono **68** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

W 2021 r. w stosunku do omawianych podmiotów leczniczych nie wydano decyzji nakazujących. Wydano 2 decyzje prolongujące terminy wykonania nakazów decyzji administracyjnych.

Nie nałożono mandatów karnych.

C. Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, realizacji działań zapobiegających szerezeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia. Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie i pielęgniarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

Stwierdzić można, że świadczenia zdrowotne w praktykach lekarskich i pielęgniarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym.

Dąbrowa Górnicza

Według ewidencji na dzień 31.XII.2021 r na terenie miasta zarejestrowanych było **120** lekarskich praktyk zawodowych, skontrolowano **5**, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego.

Powiat będziński

Według ewidencji na dzień 31.XII.2021r. na terenie powiatu zarejestrowane były **134** praktyki zawodowe (lekarskie i jedna pielęgniarska), skontrolowano **5**, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materialnymi i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy fizycznych.

Ogólna ocena stanu sanitarnego Miasto Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna. PPIS w Dąbrowie Górniczej w roku 2021 wydał:

- 45 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 6 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 17 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 99 decyzji wygaszających dotyczących likwidacji działalności,
- 128 decyzji dotyczących zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 39 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności,
- 19 decyzji umarzających postępowanie,
- 1 decyzję odmawiającą zatwierdzenia,
- 1 decyzję zatwierdzającą zakład warunkowo,
- 23 inne decyzje,
- 136 decyzji płatniczych,
- 387 decyzji płatniczych związanych z importem,
- 2 postanowienia.

W roku 2021 w ewidencji zarejestrowanych było 1305 zakładów. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 614 kontroli sanitarnych oraz 387 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 224 próbki (w tym 200 próbek żywności, 17 próbek sanitarnych, 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością), 5 próbek kosmetyków. Zakwestionowano 5 próbek sanitarnych pobranych w 3 piekarniach.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowania administracyjne. Wydano 45 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 33 mandatami karnymi na łączną kwotę 6900,00 PL.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2021.

Obiekty ogółem	1305
Zakłady produkcji żywności	42
Obiekty obrotu żywnością	815
w tym: środki transportu żywności	112
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	277
w tym: zakłady małej gastronomii	182
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	136
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	5
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	18
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	1
Obiekty obrotu kosmetykami	11

Zakłady produkcji żywności

W roku 2021 w ewidencji było 42 zakłady z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 23.

Negatywnie oceniono 4 zakłady (tj.9,5%), w tym:

- za zły stan sanitarny w części utrzymania porządku i czystości –2 zakłady (tj.4,7%)
- za stwierdzony zły stan techniczny – 2 zakłady (tj.4,7%).

Do uchybień najczęściej występujących należały:

- brak zachowania czystości podczas produkcji
- brak prawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakładzie w obszarze monitorowania obecności szkodników,
- nieprawidłowy stan techniczny zakładu

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2021 skontrolowano 289 obiektów z 815 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 11 obiektach, co stanowi 3,8 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny –5 obiektów (tj. 1,7%),
- za niedostateczne warunki techniczne –17 obiektów (tj.5,8 %),
- za niezachowanie bieżącej higieny – 6 obiektów (tj.2%).

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany i sufity;
- ubytki w podłogach,
- skorodowane urządzenia chłodnicze.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajduje się jedno targowisko oraz 2 mniejsze place handlowe. Na targowisku i placach handlowych przeprowadzono ogółem 24 kontrole. Na placach handlowych przeprowadzono 10 kontroli.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2021 roku skontrolowano 124 zakładów żywienia zbiorowego, z których 7 oceniono negatywnie, co stanowi 5,6 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymały 2 obiekty (tj.1,6 %), za uchybienia w części technicznej 1 (tj.0,8%) obiekt, natomiast w części utrzymania porządku i czystości 4 obiekty (tj.3,2 %).

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowego stanu technicznego, ład sprzedaży,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian,

Mała gastronomia

W 2021 roku w ewidencji zarejestrowanych było 182 zakładów małej gastronomii. Ocenę "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymały 4 zakłady (tj.2,19%). W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na

obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia :

- nieprawidłowy stan półek, ścian.

Nadzór nad przedmiotami użytku oraz kosmetykami

W 2021 roku w w/w obiektach przeprowadzono 9 kontroli. Pobrano i przebadano 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono również 3 kontrolę kosmetyków, w trakcie której oceniono 2 kosmetyki oraz pobrano do badań 5 próbek kosmetyków.

A. Wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 387 kontroli, oceniono 387 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 387 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez materiał lub wyrób przekraczający granicę. Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 20 124,00 PL

Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

W roku 2021 zarejestrowano 56 interwencji w tym 11 anonimów. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej rozpatrzyli wszystkie zgłoszone interwencje. Najczęściej skarżono się na:

- niewłaściwą jakość środków spożywczych, w tym na zanieczyszczenie żywności azotanami,
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- brak zachowania higieny podczas sprzedaży,
- niewłaściwe warunki sanitarno-techniczne obiektów i ich wyposażenia,
- brak identyfikowalności środków spożywczych,
- wystąpienie nieżytu żołądkowo-jelitowego po spożyciu posiłków,
- obecność zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych w środku spożywczym,
- obecność owadów biegających (mrówki) i latających, gryzoni oraz zwierząt domowych na terenie obiektów,
- nieprawidłowe warunki przewozu środków spożywczych (brak przestrzegania rozdzielności czasowej w transporcie środków spożywczych oraz odpadów kat. 3),
- nieprawidłowych warunków przechowywania żywności,
- nieprzestrzeganie wytycznych przeciwepidemicznych dot. COVID-19 w zakresie niezakrywania ust i nosa przez personel i klientów, braku dostępu do mydła i płynu do dezynfekcji rąk dla klientów i personelu, niezachowywania zalecanego dystansu, konsumpcji dań na miejscu pomimo zakazu, otwarcia lokalu (dyskoteki) pomimo obowiązujących przepisów, gromadzenia się w miejscu publicznym,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych zatrudnionego personelu,
- braku udostępnienia klientom wykazu składników i alergenów wyrobów piekarniczych,
- nieprawidłowe składowanie odpadów,
- nieprawidłową wentylację obiektu.

Przeprowadzono **42** kontrole interwencyjne. Pozostałe sprawy nie będące w kompetencji PPIS w Dąbrowie Górniczej przekazano zgodnie właściwością miejscową bądź rzeczową do odpowiednich organów.

W związku z wniesionymi interwencjami pobrano do badań laboratoryjnych 20 próbek żywności tj. podudzie z kurczaka świeże (mikrobiologia), filet z kurczaka (mikrobiologia), podudzie z kurczaka (zawartość azotanów), filet z kurczaka (zawartość azotanów), karkówka w przyprawach do pieczenia (mikrobiologia), mięso z piersi kurczaka na kotlety (mikrobiologia), mięso na kotlety z fileta z piersi indyka (mikrobiologia), karkówka w przyprawach do pieczenia (zawartość azotanów), mięso z piersi kurczaka na kotlety (zawartość azotanów), mięso mielone z łopatki wieprzowej (zawartość azotanów), mięso mielone wieprzowe (zawartość azotanów). Pobrane próbki żywności zapewniały bezpieczeństwo pod względem badanym parametrów. Żadne próbki nie zostały zakwestionowane.

Wydano 4 decyzje nakazujące (dot. sklepów i żywienia zbiorowego) w zakresie: braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych personelu, zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego wózków zakupowych, zapewnienia prawidłowego stanu technicznego zakładu oraz usunięcia zbędnego sprzętu nie związanego z prowadzoną działalnością.

W 20 przypadkach stwierdzono zasadność zarzutów co stanowi ok. 39,2 % wszystkich rozpatrzonych spraw w mieście Dąbrowa Górnicza.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 10 mandatów karnych na kwotę 2100,00 PLN.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 1 wniosek do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020 r. poz. 2021 z późn.zm.) za utrudnianie i uniemożliwianie przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności.

B. Ocena sposobu żywienia

Oceną sposobu żywienia objęto 1 dom opieki. Placówka korzysta z usług cateringowych w ramach przygotowywania i transportu posiłków. Dokonano oceny teoretycznej sposobu żywienia. Analiza wykazała brak realizacji zapotrzebowania energetycznego przyjętego podczas obliczeń dla żywionej grupy oraz nieprawidłowy udział procentowy podstawowych składników odżywczych, wapnia oraz znacząco przekroczoną zawartość chlorku sodu względem zalecanej dobowej wartości. W wyniku przeprowadzonej analizy wydano i przesłano zalecenia do osób kierujących placówką, zwracając uwagę na powyższe aspekty.

Analizie poddano 2 placówki przedszkolne, w obydwu przeprowadzono analizy teoretyczne sposobu żywienia dzieci. Jedna z ocenianych posiadała własną kuchnię, natomiast druga korzystała z usług firmy cateringowej. W jednej z placówek stwierdzono brak realizacji założonego zapotrzebowania energetycznego oraz nieprawidłowy średni procentowy udział tłuszczu w dekadzie. W obydwu stwierdzono nieprawidłową podaż wapnia i witaminy C.

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji zalecenia, odnosząc się w nich do każdej placówki indywidualnie. W obydwu placówkach przeanalizowano jadłospisy pod kątem stosowania się do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży

w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r, poz.1154). W jednej z placówek stwierdzono brak podaży odpowiedniej ilości porcji mleka lub przetworów mlecznych w jadłospisach, brak warzyw lub owoców w każdym posiłku oraz brak porcji produktów zbożowych w śniadaniu i obiedzie.

Oceną sposobu żywienia objęto 2 szpitale, w tym 1 posiadający własną kuchnię. Poddano analizie jadłospisy dekadowe (10 dni) serwowane pacjentom w ramach diety podstawowej. W jednej z powyższych placówek dokonano oceny sposobu żywienia pacjentów w oparciu o wytyczne oraz arkusz oceny dekadowej jadłospisów Głównego Inspektora Sanitarnego, w ramach „Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów”. Analiza wykazała potrzebę dalszego zwrócenia uwagi na sposób żywienia oraz jego modyfikację. Drugi z ocenianych szpitali jest jednostką specjalistyczną, ukierunkowaną na leczenie chorób określonego układu/narządu. W związku z powyższym stosowane są modyfikacje diet uwzględniające jednostki chorobowe oraz zalecenia lekarza prowadzącego, co uniemożliwiło ocenę w ramach wspomnianego programu. Poddano jednak analizie sposób żywienia pacjentów w oparciu o charakterystykę głównych chorób leczonych na terenie szpitala oraz ogólne zasady i zalecenia żywieniowe stosowane podczas ich leczenia. Analiza nie wykazała nieprawidłowości.

Inne podejmowane działania

- 1) „Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji “Bezpieczne wakacje” przeprowadzono 5 kontroli na półkoloniach, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 2) W okresie od lipca do października uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych.
- 3) Nadzór nad suplementami diety, żywnością wzbogaconą oraz żywnością specjalnego przeznaczenia, w produkcji, obrocie.
- 4) Zaangażowanie pracowników w działania związane z COVID-19.

Ocena stanu sanitarnego Powiatu Będzińskiego

Działalność kontrolno–represyjna. W roku 2021 PPIS w Dąbrowie Górniczej wydał:

- 57 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 3 decyzje wygaśnięcia postępowania,
- 7 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 24 decyzji innych
- 134 decyzje wygaszające dot. likwidacji działalności,
- 129 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 52 decyzje w związku z rozszerzeniem działalności,
- 1 decyzję odmowną zatwierdzenia zakładu
- -1 decyzję zatwierdzającą warunkowo
- -28 decyzji umarzających postępowanie
- 169 decyzji płatniczych
- 39 decyzji płatniczych dotyczących importu

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 2 postanowienia

W roku 2021 w ewidencji zarejestrowanych było 1639 zakładów. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 779 kontroli sanitarnych oraz 39 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 312 próbek. (w tym 283 próbek żywności, 1 posiłek obiadowy ze szpitala, 24 próbki sanitarne, 5 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością). Zakwestionowano 7 próbek :

- 4 próbki sanitarne pobrane w 2 piekarniach i jednym sklepie piekarniczo – cukierniczym z zapleczem produkcyjnym w kierunku zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości,

- 3 próbki żywności, dwie zdyskwalifikowano z uwagi na pozostałości pestycydów, jedną z uwagi na przekroczenie NDP mikotoksyn. Próbki pobrano w Centrach Dystrybucyjnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 57 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 47 mandatami karnymi na łączną kwotę 7800,00 PLN.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2021r.

Obiekty ogółem	1639
Zakłady produkcji żywności	81
Obiekty obrotu żywnością	1101
w tym: środki transportu żywności	194
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	275
w tym: zakłady małej gastronomii	164
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	146
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	3
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	20
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	2
Obiekty obrotu kosmetykami	11

Zakłady produkcji żywności

W roku 2021 w ewidencji było 81 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 43. Negatywnie oceniono 10 zakładów (tj. 23%), w tym:

- za zły stan techniczny – 5 (tj. 11,6 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 4 zakładów (tj. 9,3%)
- za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku 1 zakład (tj. 2,3%).

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- brak zachowania czystości podczas produkcji;

- brak prawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakładzie w obszarze monitorowania obecności szkodników

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2021 skontrolowano 337 obiektów z 1101 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 7 obiektach, co stanowi 2 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 4 obiekty (tj.1,2%),
- za niedostateczne warunki techniczne – 16 obiektów (tj.4,7 %),
- za niezachowanie bieżącej higieny – 3 obiekty (tj.0,9%).

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brak bieżącej wody w obiekcie,
- skorodowane urządzenia chłodnicze,
- brudne ściany i sufity,
- ubytki w podłogach.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Na terenie powiatu będzińskiego funkcjonuje jedno targowisko. W 2021 roku przeprowadzono na nim 21 kontroli, w tym 8 kioskach sprzedających mięso, 7 kontroli w kioskach sprzedających inne środki spożywcze, oraz 6 kontroli straganów.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2021 roku skontrolowano 191 zakładów żywienia zbiorowego, z których 13 oceniono negatywnie, co stanowi 6,8 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymał 1 obiekt (tj.0,5%), za uchybienia w części technicznej obiektów 8 (tj.4,1%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 4 obiekty (tj. 2 %).

Najczęstsze uchybienia to:

- nieprawidłowy stan urządzeń chłodniczych,
- nieprawidłowy stan techniczny ścian i podłóg

Mała gastronomia

W 2021 roku w ewidencji zarejestrowanych były 164 zakłady małej gastronomii. Ocenę "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymały 2 zakłady (tj.1,21%). W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2021 roku w w/w obiektach przeprowadzono 8 kontroli. Pobrano i przebadano 5 próbek przedmiotów użytku.

Wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 38 kontroli, oceniono 38 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 38 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez materiał lub wyrób przekraczający granicę.

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności przeznaczonej na export przeprowadzono 1 kontrolę, oceniono 1 partię żywności. Wydano 1 świadectwo spełnieniu wymagań zdrowotnych przez żywność.

Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem/exportem to 2028,00 PLN.

Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

Przyjęto/zarejestrowano 61 w tym 12 anonimowych. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, przeprowadzili 52 kontrole. Zgłaszane interwencje najczęściej dotyczyły:

- niewłaściwej jakości środków spożywczych,
- wprowadzania do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- braku zachowania higieny podczas sprzedaży,
- wystąpienia nieżytu żołądkowo-jelitowego po spożyciu posiłków,
- obecności zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych w środku spożywczym,
- obecności gryzoni i zwierząt domowych na terenie obiektu,
- braku zabezpieczenia środków spożywczych (pieczywa),
- niewłaściwych warunków sanitarno – technicznych obiektów,
- przechowywania środków spożywczych w nieprawidłowych temperaturach, braku segregacji środków spożywczych, braku identyfikowalności,
- nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych dot. COVID-19 w zakresie niezakrywania ust i nosa przez personel i klientów, braku dostępu do płynu do dezynfekcji rąk dla klientów,
- braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno–epidemiologicznych zatrudnionego personelu,
- stosowania niewłaściwej jakości oleju smażalniczego,
- prowadzenia działalności gospodarczej bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- nieprawidłowego gospodarowania odpadami,
- nieprawidłowych warunków przewozu środków spożywczych (lodów), nieprawidłowego stanu sanitarnego środków transportu przewożących żywność, brak ich zabezpieczenia przed dostępem szkodników

Przeprowadzono **52** kontrole urzędowe, rozpatrzono 57 interwencji. Pozostałe sprawy nie będące w kompetencji PPIS w Dąbrowie Górniczej przekazano zgodnie właściwością miejscową bądź rzeczą do odpowiednich organów.

W 26 przypadkach stwierdzono zasadność zarzutów wniesionych do interwencji co stanowi ok. 45,6 % wszystkich rozpatrzonych spraw w powiecie będzińskim.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 19 mandatów karnych na kwotę 3650 ,00PLN

W związku z wniesionymi interwencjami pobrano do badań laboratoryjnych 9 próbek żywności tj. ciasto snickers (parametry mikrobiologiczne), próbki sanitarne: zmiotki i wytrzepek (zanie-

czyszczenia biologiczne), bułka tarta (cechy organoleptyczne), chleb pszenno-żytni (cechy organoleptyczne), kiełbasa wieprzowa średniorozdrobniona parzona (zanieczyszczenia biologiczne). Jedna próbka tj.: wytrzepki z koszyków została zdyskwalifikowana – stwierdzono obecność zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości (wszczęto postępowanie administracyjne, w tym wydano decyzję natychmiastowej dezynfekcji i dezynsekcji koszyków do garowania ciasta).

Wydano 13 decyzji nakazujących (dot. sklepów, piekarni, żywienia zbiorowego) w zakresie: stanu technicznego obiektu i wyposażenia, wykonania skutecznej dezynfekcji i dezynsekcji koszyków do garowania ciasta i wzmożenia kontroli wewnętrznej w zakładzie; opracowania, wdrożenia i przestrzegania wytycznych dobrej praktyki higienicznej (GHP), produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP wraz z prowadzeniem bieżących zapisów w nich wynikających; zapewnienia identyfikowalności środków spożywczych, wyposażenia obiektu w środki czystości służące do higienicznego mycia i osuszania rąk; prawidłowego przechowywania środków spożywczych, zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników; okazania aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu; prawidłowego przechowywania odpadów.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 1 wniosek do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 z późn.zm.) za prowadzenie działalności gospodarczej bez złożonego wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Ocena sposobu żywienia

Oceną sposobu żywienia objęto 2 placówki-szpitala. W obydwu obiektach dokonano ocen sposobu żywienia pacjentów w ramach „Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów”, w oparciu o wytyczne oraz arkusz oceny dekadowej jadłospisów Głównego Inspektora Sanitarnego. Obydwie analizy wykazały, iż jadłospisy wymagają poprawy, o czym poinformowano odrębnymi pismami organy prowadzące niniejsze placówki. Jeden z wyżej wymienionych obiektów poddano dodatkowej ocenie teoretycznej jadłospisu dekadowego oraz ocenie laboratoryjnej próbki posiłku obiadowego. Pobrany posiłek obiadowy do oceny laboratoryjnej zbadano w kierunku udziału procentowego białek, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartości chlorku sodu w posiłku. Analiza wykazała nieprawidłową wartość energetyczną posiłku, która była niezgodna zarówno z deklarowaną – teoretyczną, jak i przyjętą normą. Wykazano nieprawidłowy rozkład procentowy podstawowych składników odżywczych. Zweryfikowano zawartość soli, która była na prawidłowym poziomie. Ocena teoretyczna sposobu żywienia wykazała także nieprawidłową kaloryczność serwowanych posiłków. Uzyskany wynik nie realizował przyjętego zapotrzebowania. Stwierdzono rozbieżności pomiędzy poszczególnymi dniami dekady. Przeanalizowano zawartość wapnia i fosforu, niezbędnych dla funkcjonowania układu kostno-stawowego, których średnie były na odbiegających od zakładanych poziomach. Stwierdzono prawidłowy poziom żelaza oraz chlorku sodu w dekadzie

W wyniku przeprowadzonej analizy wydano i przesłano do dyrekcji szpitala zalecenia.

Inne podejmowane działania

Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji “Bezpieczne wakacje” przeprowadzono 2 kontrole na półkoloniach -obozie, w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych.

Sprawdzano warunki sanitarno-higieniczne podczas sprzedaży żywności na ”Jarmarkach” organizowanych w centrum handlowym M1. Na „Jarmarku” przeprowadzono 2 kontrole. W jednym przypadku nałożono mandat karny w wysokości 100,00 PLN za brak wdrożenia przepisów prawa żywnościowego w zakresie ekspozycji serów (sery były przechowywane w temperaturze niezgodnej z zaleceniem producenta, łańcuch chłodniczy był nie zachowany.

Wystawiono 1 decyzję płatniczą

W okresie od lipca do października uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych.

Prowadzono wzmoczone działania w nadzorze nad suplementami diety, żywnością wzbogaconą oraz żywnością specjalnego przeznaczenia.

Zaangażowanie pracowników w działania związane z COVID-19

VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się ogółem 39 ujęć wody, wśród których można wyróżnić 37 głębinowych oraz 2 powierzchniowe. Wśród ww. ujęć:

- 2 urządzenia wodociągowe (tj. studnia głębinowa Zadzień i studnia głębinowa Nowa Wieś) były wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe,
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Łubianki Ł-2) wyłączone z eksploatacji ze względu na brak wody od końca 2018 r.,
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. studnia głębinowa Gołuchowice) wyłączone z eksploatacji ze względu na ponadnormatywną zawartość metalu ciężkiego – ołowiu od 2017 r.,
- 2 urządzenia wodociągowe (tj. studnia głębinowa Mierzęcice, ul. Wolności oraz ujęcie zakładowe Unimot) – czasowo wyłączone z eksploatacji.

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na nadzorowanym
terenie*

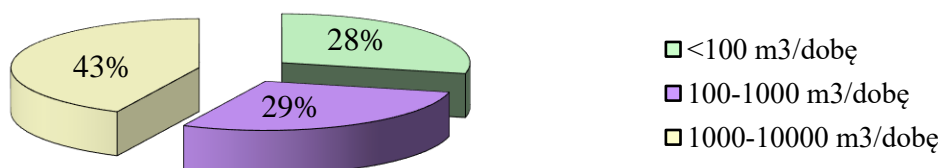

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Woda do spożycia, rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą, produkowana jest przez wodociągi o różnej wydajności, co przedstawia powyższy wykres.

MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie Dąbrowa Górniczej

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) opartych na ujęciach głębinowych.

Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. kupują również wodę od:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 100 m³/dobę),
- PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza (awaryjne źródło zaopatrzenia w wodę),
- PUW HKW Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza – (około 1450 m³/dobę),
- Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Olkusz – (około 25 m³/dobę),
- Górnośląskiego Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice – (około 5100 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie miasta przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	3900 m ³ /dobę	19500
2.	Ujejsce	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	9700 m ³ /dobę	48500

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

3.	Trzebiesławice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	440 m ³ /dobę	2200
4.	Ząbkowice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	580 m ³ /dobę	2900
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	20 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	49 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW HKW	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych HKW Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	4475 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody, ze względu na obecność liczby bakterii grupy coli. Mieszkańcy zostali zaopatrzeni w wodę z innego punktu na czas przeprowadzania działań naprawczych. Ponowne badania wody pobranej w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 z późn. zm.*) spełnia 11 pływalni, wśród których jest 10 pływalni szkolnych oraz kompleks „Nemo – Wodny Świat Dąbrowa Górnicza” Sp. z o.o.

W związku z przeprowadzoną dnia 15.11.2019 r. kontrolą bieżącego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pływalni w Szkole Podstawowej nr 13 przy al. J. Piłsudskiego 24, podczas której stwierdzono nieprawidłowości i wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości, zarządca pływalnią zwrócił się ponownie z prośbą o prolongatę wyznaczonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego terminu spełnienia przez obiekt wymagań. Ustalono nowy termin wykonania decyzji do dnia 31.08.2022 r. W związku z powyższym pływalnia w roku 2021 była wyłączona z eksploatacji.

W okresie sprawozdawczym, z powodu wprowadzenia obostrzeń związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2, niektóre pływalnie były czasowo nieczynne. W czasie funkcjonowania, zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramami wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane przez nich działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2021 (zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne – Dz. U. z 2021 poz. 2233 z późn. zm.) zostały zgłoszone 2 kąpieliska:

1. POGORIA I – (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza),
2. POGORIA III – (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza).

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2019 r. poz. 255).

Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez cały okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

POWIAT BĘDZIŃSKI

GMINA BĘDZIN

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Będzin

Na terenie gminy Będzin znajdują się 3 urządzenia wodociągowe:

- 2 oparte na ujęciach głębinowych Małobądz i Rozkówka, z których woda mieszana jest z wodą powierzchniową dostarczaną przez GPW S.A. Katowice celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody,
- 1 oparte na ujęciu powierzchniowym tj. rzece Czarna Przemsza posiadającej kategorię jakości wody A2 i wymagającej typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi - Dz. U. z 2019 r. poz. 1747).

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrzonej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrzonej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Dynamicznego Mieszania „Małobądź”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	3900 m ³ /dobę	19500
2.	Stacja Mieszania „Rozkówka”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	2050 m ³ /dobę	10250
3.	Stacja Uzdatniania Wody Będzin ul. Siemońska 45 Czarna Przemsza	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	2900 m ³ /dobę	14500

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

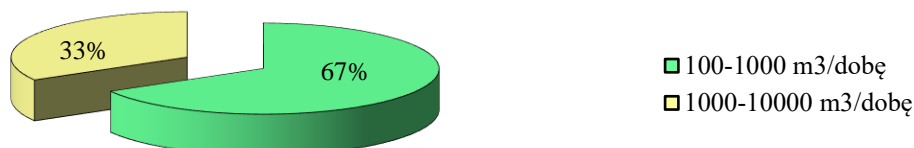
Na terenie gminy zlokalizowana jest 1 pływalnia kryta tj. pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Siemońskiej 13, która spełnia zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 z późn. zm.*). W czasie funkcjonowania, zarządzający pływalnią realizował badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody (częstotliwość oraz zakres parametrów).

Analiza sprawozdań z badań jakości wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, pozwala stwierdzić bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Na terenie gminy znajduje się również 1 pływalnia zlokalizowana na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ulicy Sportowej 2, nieczynna od 2012 r.

GMINA CZELADŹ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Czeladź

Na terenie gminy Czeladź znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, oparte na ujęciach głębinowych. Woda pochodząca z jednego ujęcia mieszana jest w budynku przepompowni II° z wodą powierzchniową pochodzącą z ujęcia należącego do GPW S.A. Katowice, celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Czeladź ul. Przelajka S-3	Czeladzkie Wodociągi Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	2190 m ³ /dobę	10950
2.	Czeladź ul. Grodziecka S-1	Czeladzkie Wodociągi Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	204 m ³ /dobę	1020
3.	Czeladź ul. Szpitalna S-2	Czeladzkie Wodociągi Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	286 m ³ /dobę	1430

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano 3 kwestionowane próbki wody, ze względu na ponadnormatywną twardość. Ponowne badania wody pobranej w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 z późn. zm.*) spełniały 3 pływalnie, tj.:

- pływalnia szkolna zlokalizowana w Szkole Podstawowej nr 5 przy ulicy Lwowskiej 2,
- kompleks Termy Rzymskie Sp. z o.o. przy ulicy Dehnelów 2,
- kompleks basenów otwartych zlokalizowany przy ulicy Legionów 119 (basen sezonowy czynny w roku 2021 w okresie od lipca do sierpnia).

W okresie sprawozdawczym, pływalnie były czasowo nieczynne z powodu wprowadzenia obostrzeń związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2. W czasie funkcjonowania, zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramami wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywnym zarządzający na bieżąco informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych. Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

GMINA WOJKOWICE

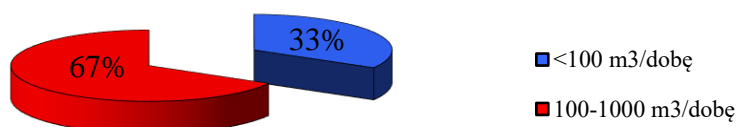
Na terenie gminy brak jest własnych ujęć wody. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy – głównie ze Stacji Mieszania Wody „Rozkówka” oraz Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano 1 kwestionowaną próbkę wody, ze względu na ponadnormatywną twardość. Ponowne badania wody pobranej w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

GMINA BOBROWNIKI

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Bobrowniki

Na terenie gminy Bobrowniki znajdują się 4 urządzenia wodociągowe:

- 3 z nich oparte są na ujęciach głębinowych,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 1 oparte jest na ujęciu powierzchniowym tj. zbiorniku zaporowym Kozłowa Góra posiadającym kategorię jakości wody A3 i wymagającym wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego lub metod biologicznych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - *Dz. U. z 2019 r. poz. 1747*).

Aquaplus Sp. z o.o. w Bobrownikach kupuje również wodę od:

- Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej w Mierzęcicach – (około 97 m³/dobę),
- Zakładu Gospodarki Komunalnej w Psarach – (około 121 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Myszkowice-Łubianki Ł-1	Aquaplus Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	13 m ³ /dobę	65
2.	Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice-Łubianki Ł-2 ^{*)}	Aquaplus Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	0 m ³ /dobę	0
3.	Myszkowice M-1	Aquaplus Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	104 m ³ /dobę	520
4.	Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra Wymysłów ul. Leśna 34 zbiornik zaporowy Kozłowa Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	706 m ³ /dobę	3530

^{*)}Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Łubianki Ł-2 wyłączona z eksploatacji (brak wody) z dniem 17.10.2018 r.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2021 (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – *Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.*) zgłoszone zostało miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii Rogoźnik I (organizator Gminne Centrum Kultury i Sportu w Bobrownikach).

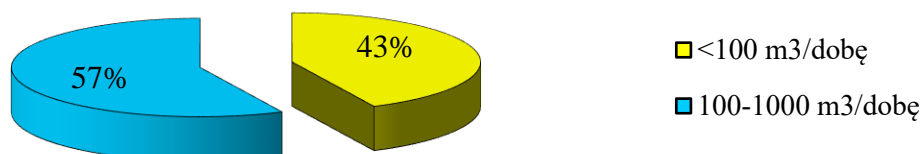
Podczas trwania sezonu kąpielowego jakość wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

GMINA MIERZĘCICE

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Mierzęcice

Na terenie gminy Mierzęcice znajduje się 10 urządzeń wodociągowych (w tym 2 ujęcia zakładowe), opartych na ujęciach głębinowych. Trzy z nich: ujęcie Zadzień, ujęcie Nowa Wieś oraz ujęcie Mierzęcice ul. Wolności były wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Mierzęcice ul. Wolności	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
2.	Mierzęcice - Łubne	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	127 m ³ /dobę	635
3.	Nowa Wieś	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
4.	Sadowie	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	318 m ³ /dobę	1590
5.	Zawada	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	96 m ³ /dobę	480

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

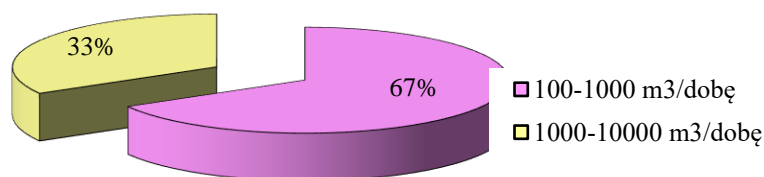
6.	Przeczyce	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	804 m ³ /dobę	4020
7.	Boguchwałowice	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	358 m ³ /dobę	1790
8.	Zadzień	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
9.	WTG HOLDING Sp. z o.o.	WTG HOLDING Sp. z o.o. Najdziszów ul. Topolowa 14	50 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
10.	Zakład Rzeźniczo-Wędliniarski Bara Jacek	Zakład Rzeźniczo-Wędliniarski Bara Jacek Boguchwałowice ul. Buczka 6	15 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano 6 kwestionowanych próbek wody ze względu na obecność liczby bakterii grupy coli. Ponowne badania wody pobrane w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

GMINA PSARY

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Psary

Na terenie gminy Psary znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, w tym jedno oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody w Malinowicach, zaopatrzonej w filtry odżelaziające i odmanganiające.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrzonej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Dąbie ul. Poczta 38 A SD-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	244 m ³ /dobę	1220
2.	Stacja Uzdatniania Wody Malinowice	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	1629 m ³ /dobę	8145
3.	Źródełko Góra Siewierska	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	480 m ³ /dobę	2400

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano 2 kwestionowane próbki wody co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

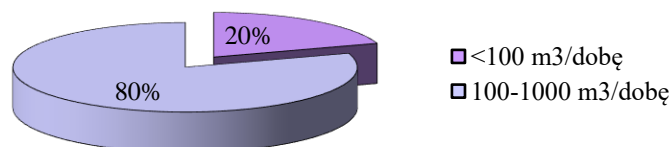
- żelazo, mangan (1 próbka),
- bakterie grupy coli (1 próbka).

Kolejne wyniki badań próbek wody pobrane w tych samych punktach nie wykazały prze-kroczeń.

Nie odnotowano interwencji mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

GMINA SIEWIERZ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Siewierz

Na terenie gminy Siewierz znajduje się 7 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe Unimot - czasowo wyłączone z eksploatacji). Ujęcie Gołuchowice zostało wyłączone ze względu na ponadnormatywną zawartość ołowiu w wodzie do spożycia w 2017 r. Woda pochodząca z ujęcia Żeliszawice mieszana jest z wodą pochodzącą z Kopalni Dolomitu, celem obniżenia ponadnormatywniej zawartości azotanów.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Siewierz-Chmielowskie	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	78 m ³ /dobę	390
2.	Siewierz Czekanka	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	415 m ³ /dobę	2075
3.	Tuliszów	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	254 m ³ /dobę	1270
4.	Kopalnia Dolomitu	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	425 m ³ /dobę	2125
5.	Gołuchowice	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	-	-
6.	Siewierz Trzebiesławice	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	238 m ³ /dobę	1190
7.	Unimot Siewierz	Unimot Sp. z o.o. Siewierz ul. Warszawska 89	-	-

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zantowano 1 kwestionowana próbka wody ze względu na ponadnormatywną zawartość azotanów. Ponowne badania wody pobrane w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest pływalnia na terenie Hotelu Natura Residence Business & Spa w Siewierzu przy ulicy Suchej 4. Pływalnia w okresie sprawozdawczym była czasowo nieczynna z powodu wprowadzenia obostrzeń związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2. W czasie funkcjonowania, zarządzający pływalnią realizował badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem, zarządzający informował o nich Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych. Analiza sprawozdań z badań jakości wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, pozwalają stwierdzić bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

GMINA SŁAWKÓW

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Sławków

Na terenie gminy Sławków znajdują się 2 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnej zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Sławków	Urząd Miasta Sławkowa Referat Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej ul. Okradzionowska 29b	1362 m ³ /dobę	6810
2.	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków ul. Fabryczna 10	11 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **899** obiektów użyteczności publicznej.

Dąbrowa Górnicza

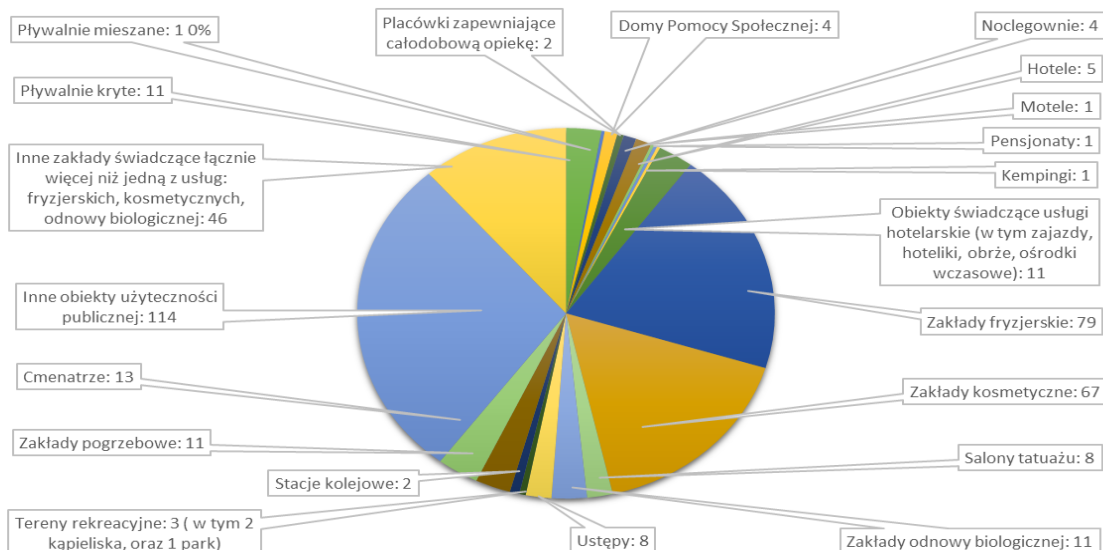
Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajdują się **403** obiekty użyteczności publicznej, wśród których znajduje się:

- **8** ustępów (w tym 1 nieskanalizowany- tymczasowy typu TOI - TOI),
- **11** pływalni krytych,
- **1** pływalnia mieszana (Aquapark Nemo - Wodny Świat),
- **4** domy pomocy społecznej,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 2 placówki zapewniające całodobową opiekę,

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2021r., w zakresie higieny komunalnej i środowiska w mieście Dąbrowa Górnicza

- 4 noclegownie,
- 5 hoteli,
- 1 motel,
- 1 pensjonat,
- 1 kemping,
- 11 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, ośrodki wczasowe),
- 79 zakładów fryzjerskich,
- 67 zakładów kosmetycznych,
- 8 salonów tatuażu,
- 11 zakładów odnowy biologicznej,
- 46 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 stacje kolejowe,
- 3 tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- 11 zakładów pogrzebowych,
- 13 cmentarzy,
- 114 innych obiektów użyteczności publicznej.

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno - widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

W minionym roku skontrolowano 68 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza co stanowi ok. 17% . Przeprowadzono wizji 49 wizji.

C. Interwencje

W 2021 r. wpłynęło ogółem 33 interwencje, z których:

- **30** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej;
- **2** zostały przekazane do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin)
- **w 1** przypadku poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono 31 kontroli sanitarnych oraz 4 wizje sprawdzające stan faktyczny. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdzono, iż 14 interwencji było częściowo lub całkowicie zasadnych.

Każde zgłoszenie, które wpływało do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2021 r. było rozpatrywane indywidualnie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w tym również po przeprowadzeniu kontroli) osoby wnoszące interwencje informowane były o podjętych czynnościach oraz kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Duża część interwencji, które wpływały do PPIS w Dąbrowie Górniczej z 2021 r. dotyczyła nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych, nałożonych w związku z panującą na terenie Rzeczypospolitej Polski pandemią koronawirusa SARS CoV-2, każda z nich była rozpatrywana indywidualnie, przeprowadzono czynności wyjaśniające często przy współdziałaniu funkcjonariuszy Policji.

D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego

Z wydanych ogółem **116** przez PPIS w Dąbrowie Górniczej decyzji: **58** dotyczyło obiektów zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, wśród nich znalazły się:

- **2** decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości,
- **4** prolongaty terminu wydanej decyzji administracyjnej
- **33** decyzje zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **1** decyzja – ocena higieniczna na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- **5** decyzji dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody w laboratorium z czego **1** odmawiająca,
- **12** decyzji dot. oceny rocznej wody,
- **1** decyzja zezwalająca na wywóz zwłok za granicę,

Wydano **22** decyzje płatnicze za czynności kontrolne, w trakcie których stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych oraz inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców i podmiotów działalności leczniczej.

Wydano **13** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **2** postanowienia wznawiające postępowania administracyjne, **2** postanowienia uchylające postępowanie administracyjne.

Opracowano **7** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **4** z czego **1 negatywna**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- środków transportu - **2**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowali **43** ekshumacje

POWIAT BĘDZIŃSKI

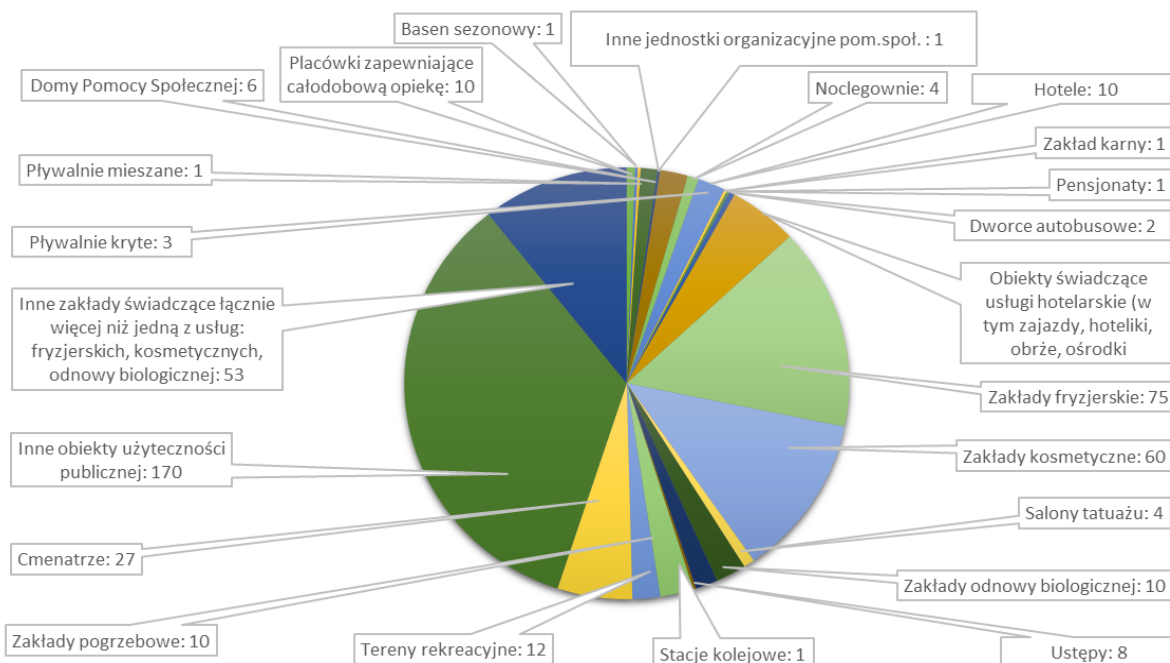
Na terenie powiatu będzińskiego znajduje się **496** obiektów użyteczności publicznej wśród których znajduje się:

- **8** ustępów (wszystkie skanalizowane),
- **3** pływalnie kryte (pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji, pływalnia na terenie SP 5 w Czeladzi, pływalnia na terenie hotelu),
- **1** pływalnia mieszana (Termy Rzymskie w Czeladzi),
- **1** basen sezonowy (Kompleks basenów otwartych w Czeladzi),
- **6** domów pomocy społecznej,
- **1** inna jednostka organizacyjna pomocy społecznej,
- **10** placówek zapewniających całodobową opiekę,
- **4** noclegownie,
- **10** hoteli,
- **1** pensjonat,
- **25** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboziska, ośrodki wczasowe, agroturystyka),
- **75** zakładów fryzjerskich,
- **60** zakładów kosmetycznych,
- **4** salony tatuażu,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- **11** zakładów odnowy biologicznej,
- **53** innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- **2** dworce autobusowe,
- **1** dworzec PKP,
- **12** terenów rekreacyjnych, w tym miejsce wykorzystywane do kąpieli, plac wodny, strefy aktywności rodzinnej,
- **10** zakładów pogrzebowych,
- **27** cmentarzy,
- **1** zakład karny,
- **170** innych obiektów użyteczności publicznej.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2021r., w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie powiatu będzińskiego

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno- widowiskowo-rozrywkowe (kino, teatr, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

W minionym roku skontrolowano 43 obiekty użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie powiatu będzińskiego co stanowi ok. 9% . Przeprowadzono wizji 56 wizji.

Interwencje

W 2021 r. wpłynęło 54 interwencji, z których

- **34** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- **15** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, inspektora nadzoru budowlanego, Wojewódzkiego Inspektora ochrony środowiska, czy inspekcji weterynaryjnej),
- w 5 przypadkach poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych oraz 23 wizje sprawdzających stan faktyczny. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdzono, iż 16 interwencji było częściowo lub całkowicie zasadnych.

Wśród rozpatrywanych interwencji które wpływały do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej przedmiotem były uciążliwości spowodowane przez hałas jednak z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia pomiarów hałasu (od urządzeń typu pralka w mieszkaniu sąsiada czy emisji hałasu powodowanej przez organizowane imprezy muzyczne czy od wentylatora chłodniczego) wnoszącym udzielono pisemnych informacji lub przekazano sprawę do rozpatrzenia przez właściwe organy.

Część interwencji dotyczyła nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych nałożonych w związku z panującą na terenie Rzeczypospolitej Polski pandemią związaną z koronawirusem SARS CoV-2, każda z nich była rozpatrywana indywidualnie, przeprowadzono czynności wyjaśniające często przy współudziale funkcjonariuszy Policji.

Z wydanych ogółem **116** przez PPIS w Dąbrowie Górniczej decyzji: **58** dotyczyło obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu będzińskiego, wśród nich znalazły się:

- **1** decyzja nakazująca usunięcie nieprawidłowości,
- **1** prolongata terminu wydanej decyzji administracyjnej,
- **41** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **1** decyzja niezezwalająca na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **4** decyzje dot. oceny rocznej wody,
- **7** decyzji – ocen higienicznych na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **3** decyzje dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody.

Wydano **24** decyzji płatniczych za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości oraz inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców.

Wydano **23 postanowienia** zezwalające na sprowadzenie zwłok lub szczątków na terytorium

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Rzeczypospolitej Polskiej oraz 1 postanowienie dot. sprostowania błędu.

Opracowano **27** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **7**
- środków transportu – **8**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- projektów uchwał dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy -**6**
- projektów uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych (w zakresie częstotliwości) - **5**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w powiecie będzińskim nadzorowano **40** ekshumacji.

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	11	6	54,5	6
Przedszkola	32	11	34	11
Szkoły podstawowe	17	3	18	5
Licea ogólnokształcące	5	0	0	0
Zespoły szkół	18	1	5,5	1
Szkoły Wyższe, Policealne, Branżowe	6	1	17	1
Inne	45	10	22	10
Razem	134	32	24	34

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	17	9	53	9
Przedszkola	43	21	49	23
Szkoły podstawowe	33	16	48,5	27
Licea ogólnokształcące	3	0	0	0
Zespoły szkół	12	2	17	3
Szkoły Policealne	1	0	0	0
Inne	26	4	15	4
Razem	135	52	38,5	66

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

W roku 2021 przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe związane z prawidłowym przestrzeganiem wytycznych przeciwepidemicznych GIS, MZ i MEiN w placówkach nauczania i wychowania, organizacją wypoczynku zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów. Przeprowadzono również kontrole interwencyjne.

2. Działalność represyjna

Dąbrowa Górnicza

Rok	Liczba decyzji	Liczba pro-longat	Liczba decyzji płat-nicznych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba inter-wencji
2021	1	5	5/387,50	1	0

Powiat będziński

Rok	Liczba decyzji	Liczba pro-longat	Liczba decyzji płat-nicznych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wyda-nych w roku bieżą-cym i z lat ubiegłych	Liczba interwen-cji
2021	3	0	4/634,50	5	7

Wydane w 2021r. decyzje dotyczyły wydania opinii sanitarnych w formie decyzji administracyjnych w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówce oraz określającej maksymalną liczbę dzieci mogących przebywać w żłobku. Pozytywną opinię PPIS otrzymały wszystkie cztery wnioskujące placówki.

Rozpatrzono ogółem 7 interwencji.

W roku 2021 nie wpłynęły interwencje dotyczące placówek mieszczących się na terenie gminy Dąbrowa Górnicza.

Powiat będziński – 7 interwencji, które dotyczyły:

1. Wystąpienia zakażenia norowirusem u dziecka uczęszczającego do Przedszkola im. Przyjaciół Bajek 42-580 Wojkowice ul. Jana III Sobieskiego 249. Przesłano pismo do Dyrektora placówki z prośbą o wyjaśnienie w/w kwestii. Dyrektor placówki przedstawił pisemne wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie.
2. Braku przestrzegania obostrzeń sanitarnych na terenie Przedszkola im. „Przyjaciół Bajek” 42-580 Wojkowice ul. Jana III Sobieskiego 249. Przeprowadzono rozmowę telefoniczną z dyrektorem placówki.
3. Braku przestrzegania obostrzeń sanitarnych na terenie Niepublicznego Przedszkola „Bajka” 42-500 Będzin ul. Małobądzka 143. Przeprowadzono kontrolę w w/w placówce. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

4. Nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez MEiN, MZ i GIS na terenie tymczasowej siedziby Państwowej Szkoły Muzycznej I st. 42-500 Będzin ul. Sielecka 1. Przesłano pismo do Dyrektora placówki z prośbą o odpowiedź na zawarte w nim pytania dotyczące w/w kwestii. Dyrektor placówki przedstawił pisemne wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie.
5. Nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez MEiN, MZ i GIS na terenie Szkoły Podstawowej nr 11, 42-500 Będzin ul. Broniewskiego 12. Przeprowadzono kontrolę w placówce. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
6. Nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez MEiN, MZ i GIS na terenie Szkoły Podstawowej w Siemoni, 42-595 Siemonia ul. Kościuszki 71. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
7. Nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez MEiN, MZ i GIS na terenie Miejskiego Przedszkola w Sławkowie 41-260 Sławków ul. Gen. Wł. Sikorskiego 10. Przeprowadzono kontrolę w placówce. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3. Współpraca z placówkami szkolno- wychowawczymi

Powiat będziński

Na wniosek dyrektorów placówek, w których potwierdzono zakażenie koronawirusem wydano 291 opinii sanitarnych, dotyczących zmiany trybu nauczania w szkołach i przedszkolach; Współpracowano z dyrektorami placówek oświatowych i opiekuńczych w zakresie objęcia kwarantanną/ nadzorem epidemiologicznym dzieci/uczniów/pracowników przebywających w tym samym czasie w części/ częściach szkoły, przedszkola, żłobka, w których przebywała osoba, u której potwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2. Ogółem w 135 placówkach będących pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej 918 razy zgłoszono pobyt osoby/dziecka z pozytywnym wynikiem badania. Ustalano z dyrektorami lub upoważnionymi przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, placówek opiekuńczych itp. czas odbywania kwarantanny, informowano o schemacie postępowania w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną. Nakładano kwarantanny na osoby uwzględnione w formularzu zgłoszeniowym przesłanym przez dyrektorów w/w placówek;

Brano czynny udział w ogólnopolskiej Akcji dot. badań przesiewowych na obecność koronawirusa wśród nauczycieli klas I-III szkół podstawowych, przedszkoli oraz opiekunów dziecięcych w żłobkach. Zbierano listy imienne, oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz na badanie od każdego zainteresowanego badaniem. Przygotowano zlecenia na badanie. Koordynowano poszczególne etapy przedsięwzięcia. Ogółem w badaniu wzięło udział 654 osoby tj:

Rodzaj placówki	Ilość placówek	Liczba osób biorących udział w badaniu
Żłobki	5	26
Przedszkola	19	120
Szkoły Podstawowe	36	508

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Na bieżąco przekazywano placówkom nauczania i wychowania informacje dotyczące aktualnych wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez GIS, MZ i MEiN.

Dąbrowa Górnicza

Na wniosek dyrektorów placówek, w których potwierdzono zakażenie koronawirusem wydano 270 opinii sanitarnych dotyczących zmiany trybu nauczania w szkołach i przedszkolach;

Współpracowano z dyrektorami placówek oświatowych i opiekuńczych w zakresie objęcia kwarantanną/ nadzorem epidemiologicznym dzieci/uczniów/pracowników przebywających w tym samym czasie w części/ częściach szkoły, przedszkola, żłobka, w których przebywała osoba, u której potwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2. Ogółem w 134 placówkach będących pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej 845 razy zgłoszono pobyt osoby/dziecka z pozytywnym wynikiem badania. Ustalano z dyrektorami lub upoważnionymi przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, placówek opiekuńczych itp. czas odbywania kwarantanny, informowano o schemacie postępowania w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną. Nakładano kwarantanny na osoby uwzględnione w formularzu zgłoszeniowym przesłanym przez dyrektorów w/w placówek;

Brano czynny udział w ogólnopolskiej Akcji dot. badań przesiewowych na obecność koronawirusa wśród nauczycieli klas I-III szkół podstawowych, przedszkoli oraz opiekunów dziecięcych w żłobkach. Zbierano listy imienne, oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz na badanie od każdego zainteresowanego badaniem. Przygotowano zlecenia na badanie. Koordynowano poszczególne etapy przedsięwzięcia. Ogółem w badaniu wzięło udział 678 osób tj:

Rodzaj placówki	Ilość placówek	Liczba osób biorących udział w badaniu
Żłobki	3	28
Przedszkola	23	112
Szkoły Podstawowe	32	538

Na bieżąco przekazywano placówkom nauczania i wychowania informacje dotyczące aktualnych wytycznych przeciwepidemicznych opracowanych przez GIS, MZ i MEiN.

4. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (3 w Dąbrowie Górniczej i 16 w powiecie będzińskim) spełniają wymagania określone w §27, §29 oraz

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

§36.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Stan sanitarno–techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

6. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblowania szkół/przedszkoli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci i zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	32	0	0	0/0
Szkoły podstawowe	17	2	30	0/0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	18	0	0	0/0
Razem	67	2	30	0/0

Badania, które przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych (co stanowi 12% nadzorowanych obiektów) wykazały, że wszystkie dzieci siedziały prawidłowo.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo–wychowawczych. W myśl §9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. 2020 poz. 1604) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

W zakresie posiadania mebli szkolnych z certyfikatami skontrolowano 7 przedszkoli i 3 szkoły. Wszystkie placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

Powiat będziński

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli, w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	43	0	0	0/0

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Szkoły podstawowe	33	10	165	0/0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	12	2	29	0/0
Razem	88	5	194	0/0

Badania, które przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych (co stanowi 30% nadzorowanych obiektów) oraz 2 zespołach szkół (co stanowi 17% nadzorowanych obiektów) wykazały, że wszyscy badani uczniowie siedzieli prawidłowo.

W zakresie posiadania mebli szkolnych z certyfikatami skontrolowano 23 przedszkola i 16 szkół. Wszystkie placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

7. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2021r. analiza tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych nie stanowiła zakresu przedmiotowych kontroli w szkołach ze względu na dynamicznie zmieniający się tryb nauczania (zdalny, stacjonarny, hybrydowy) spowodowany pandemią Covid-19.

8. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2021r. odnośnie realizacji §8 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U.2020 poz. 1604) w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiane zagadnienie nie uległo zmianie w stosunku do roku 2020. W pomieszczeniach sanitarno-higienicznych dla uczniów w skontrolowanych placówkach zapewniony był dostęp do ciepłej bieżącej wody.

9. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12. 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 , poz. 1604).

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

Powiat będziński

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi.

W roku 2021 nadzorem objętych było **257** zakładów pracy, w których było zatrudnionych **13116** pracowników. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 9 zakładów, a zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o 480 osób. Od kilku lat obserwuje się wzrost liczby małych przedsiębiorstw zatrudniających po kilku, kilkunastu pracowników głównie w sektorze usług i handlu. Nadal znaczna ilość nadzorowanych zakładów to zakłady zatrudniające do 100 pracowników. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną część zakładów została zamknięta lub zawiesiła swoją działalność.

Natomiast nadzorem obejmowano kolejne, nowe lub istniejące już zakłady.

Działalność kontrolna obejmowała ocenę warunków pracy i warunków higieniczno-sanitarnych. Zgodnie z realizacją zasadniczych przedsięwzięć Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2021 przeprowadzono 3 kontrole w zakresie nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym w zakładach pogrzebowych oraz warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w ww. zakładach.

Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, a także czynników rakotwórczych. Ze względu na sytuację epidemiologiczną kontrole obejmowały również przestrzeganie wprowadzonych obostrzeń w związku z epidemią COVID-19 – w tym zakresie przeprowadzono **23** kontrole.

Skontrolowano **55** zakładów i przeprowadzono **103** kontrole. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **13** decyzji administracyjnych, zawierających **51** nakazów. Wydano również 4 decyzje zmieniające terminy wykonania nakazów i 1 decyzję o umorzeniu postępowania.

W grudniu 2021 roku dodatkowo wzmożono kontrole w zakresie przestrzegania obostrzeń związanych z panującym stanem epidemii. Pracownicy Sekcji Higieny Pracy prowadzili czynności kontrolne, w tym również z patrolami Policji. Stwierdzono przypadki nieprzestrzegania obostrzeń poprzez niestosowanie obowiązku zakrywania nosa i ust, w wyniku czego nałożono 4 mandaty karne.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak pomiarów czynników szkodliwych,
- brak rejestrów czynników szkodliwych i kart badań,
- uchybienia w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych.

Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

- systematyczne przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

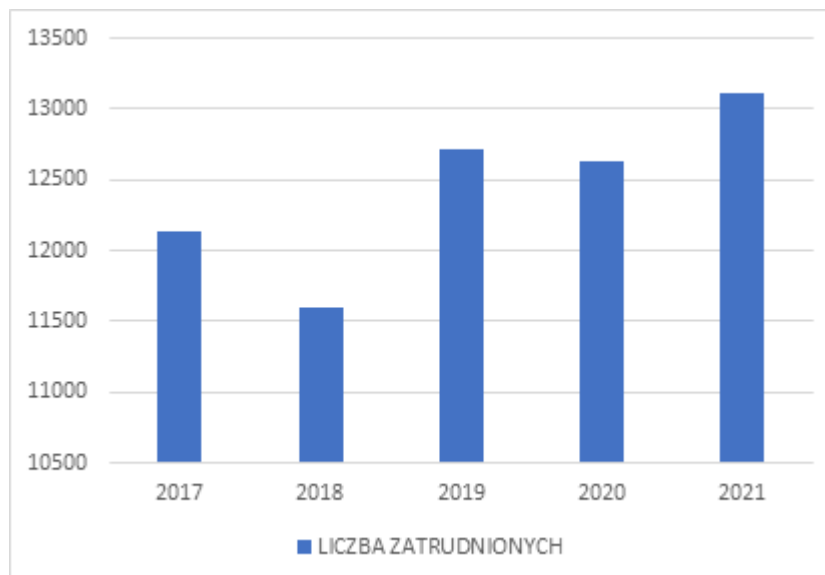
- systematyczne obniżanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia pracowników na hałas,
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych
- szkolenia pracowników w zakresie stosowania urządzeń i sprzętu ochronnego w procesie pracy na stanowiskach, gdzie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy.

W 5 zakładach pracy kontrole wykazały przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego stężenia pyłów. Narażonych na ten czynnik jest łącznie 12 pracowników, czyli o 15 mniej niż w roku ubiegłym.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami stężenia pyłu wydana została 1 decyzja zmieniająca decyzję z 2019 roku nakazującą likwidację przekroczeń.

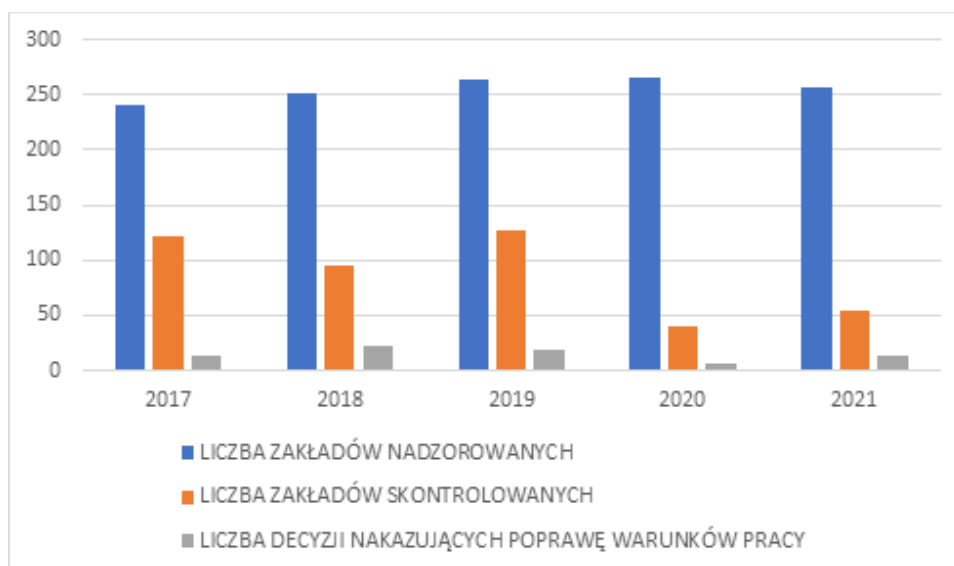
Przekroczone było również natężenie hałasu, na który narażonych jest 290 osób. Każdy z podmiotów opracował program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

**PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO
W LATACH 2017-2021**

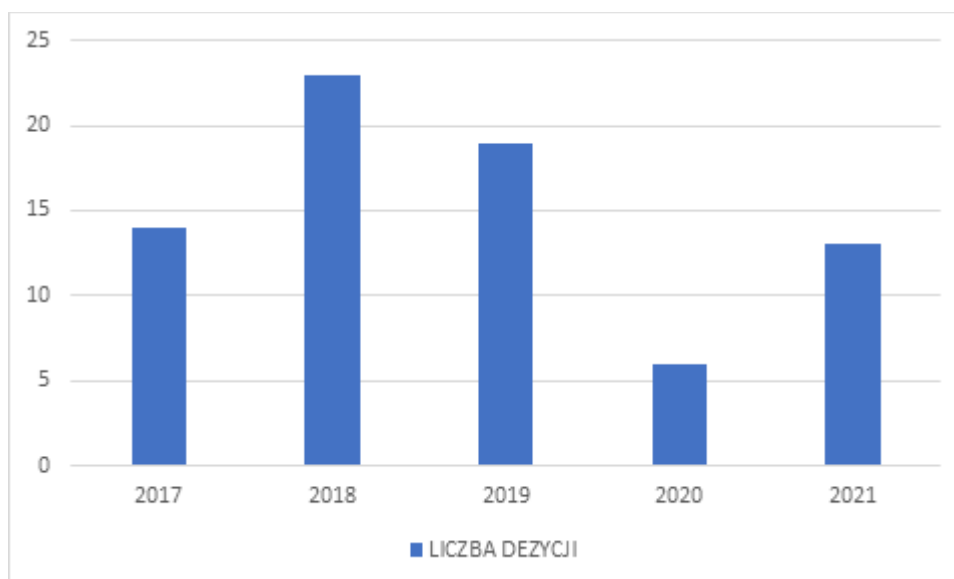

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2017-2021

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2017-2021

Liczba wydanych decyzji w latach 2017-2021

2. Substancje i mieszaniny chemiczne w środowisku pracy

W 2021 roku sprawowano nadzór nad **23** podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne, 132 podmiotami stosującymi w swojej działalności substancje i mie-

szaniny chemiczne oraz **2** producentami substancji chemicznych. Kontrolowano sposoby bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych na stanowiskach pracy. Przeprowadzono **13** kontroli w tym zakresie.

Podczas kontroli sprawdzano: klasyfikację substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Zostały wydane **3** decyzje nakazujące między innymi wstrzymanie wprowadzania do obrotu substancji chemicznej, sporządzenia spisu stosowanych substancji chemicznych. W tych sprawach wydano 5 nakazów.

W ramach programu o przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje. Pod nadzorem tutejszego Inspektora znajduje się 15 podmiotów stosujących i wykorzystujących prekursory narkotykowe.

Ze względu na stan epidemiologiczny w kraju dane dotyczące ilości wykorzystywanych prekursorów pozyskano pisemnie. Pozyskane dane wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem.

Aktualnie nie są prowadzone przez tutejszy organ nowe postępowania w sprawie handlu dopalaczami.

3. Produkty Biobójcze

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się **10** podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych nie przeprowadzono kontroli.

4. Czynniki biologiczne

W ewidencji nadzorowanych podmiotów, w których występuje czynnik biologiczny znajduje się **57** zakładów, w których w kontakcie z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grup zagrożenia jest zatrudnionych 1811 osób. Przeprowadzono **6** kontroli w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na: ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, rejestr prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej), a także sprawdzono instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Stwierdzono przestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych określonych w przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prowadzenie niezbędnej dokumentacji pracowniczej dla osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne 2 i 3 grupy zagrożenia. Nie wydano decyzji w przedmiotowym zakresie.

5. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W 2021 roku w ewidencji tutejszej Stacji było **20** zakładów, w których na stanowiskach pracy występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono **4** kontrole w ww. zakresie. Wydano decyzję administracyjną nakazującą sporządzenie rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze występuje w zakładach:

- Elektrociepłownia „Będzin” S.A. w Będzinie - (wodzian hydrazyny i mazut)
- Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Będzinie Tauron Wytwarzanie - (wodzian hydrazyny)
- w Zakładach Opieki Zdrowotnej - (promieniowanie jonizujące)

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

Przeprowadzono **3** kontrole dotyczące nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych pracodawcy dokonali **36** zgłoszeń. Wszystkie firmy wykonujące prace były z poza obszaru nadzorowanego przez Powiatowego Inspektora w Dąbrowie Górniczej.

6. Interwencje

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej w 2021 roku rozpatrywał ogółem **2** interwencje, które dotyczyły nieprawidłowości w zakresie ogólnych przepisów BHP. W związku z tym przeprowadzono 2 kontrole, które nie wykazały nieprawidłowości.

7. Choroby zawodowe

W 2021 roku sporządzono 26 kart oceny narażenia zawodowego, wydano **10** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz **7** decyzji stwierdzających chorobę zawodową:

- pylice płuc (1)
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (2)
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (2)
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (2).

Dąbrowa Górnicza

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku **2021** pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej było **219** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **23958** osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3, a zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o 666 osób.

Znaczna liczba zakładów przemysłowych zlokalizowana jest w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A. i JSW Koks Koksownia Przyjaźń.

Skontrolowano **59** zakładów i przeprowadzono **89** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zostało wydanych **10** decyzji administracyjnych, w których zobowiązano strony do wykonania **46** nakazów. Wydano również **4** decyzje zmieniające.

W trakcie prowadzonych wizytacji w zakładach kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Kontrolowano poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących stosowanych substancji i mieszanin chemicznych.

W ramach czynności kontrolnych związanych z realizacją zasadniczych przedsięwzięć Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2021 przeprowadzono 3 kontrole w zakresie nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym w zakładach pogrzebowych oraz warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w ww. zakładach.

Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych i produktów biobójczych. Przeprowadzono również **19** kontroli związanych z przestrzeganiem wprowadzonych obostrzeń w związku z epidemią COVID-19.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy prowadzili również czynności kontrolne, w tym przy udziale patroli Policji. Stwierdzono przypadki nieprzestrzegania obostrzeń poprzez niestosowanie obowiązku zakrywania nosa i ust, w wyniku czego nałożono 1 mandat karny.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- uchybienia w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych,
- brak pomiarów czynników szkodliwych,
- nieaktualna ocena ryzyka zawodowego lub jej brak.

W celu poprawy warunków pracy nakazano usunąć powyższe nieprawidłowości. Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

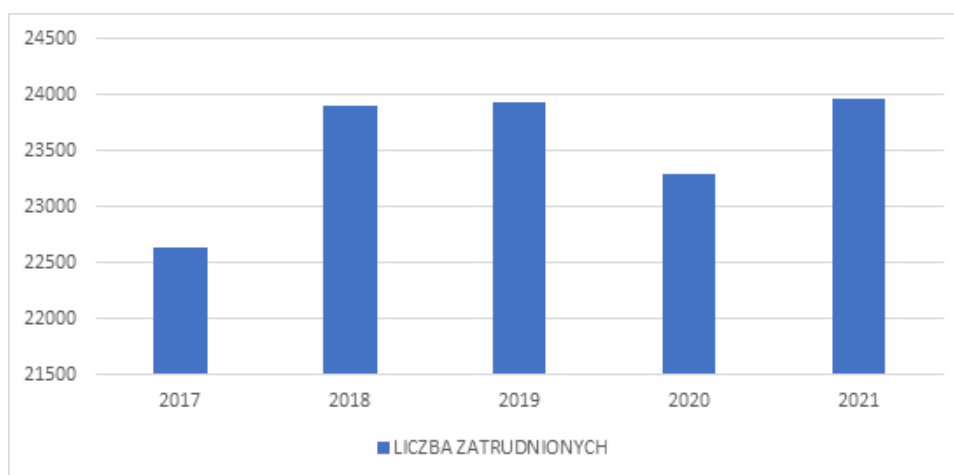
- systematyczne przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- systematyczne obniżanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia pracowników na hałas,
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

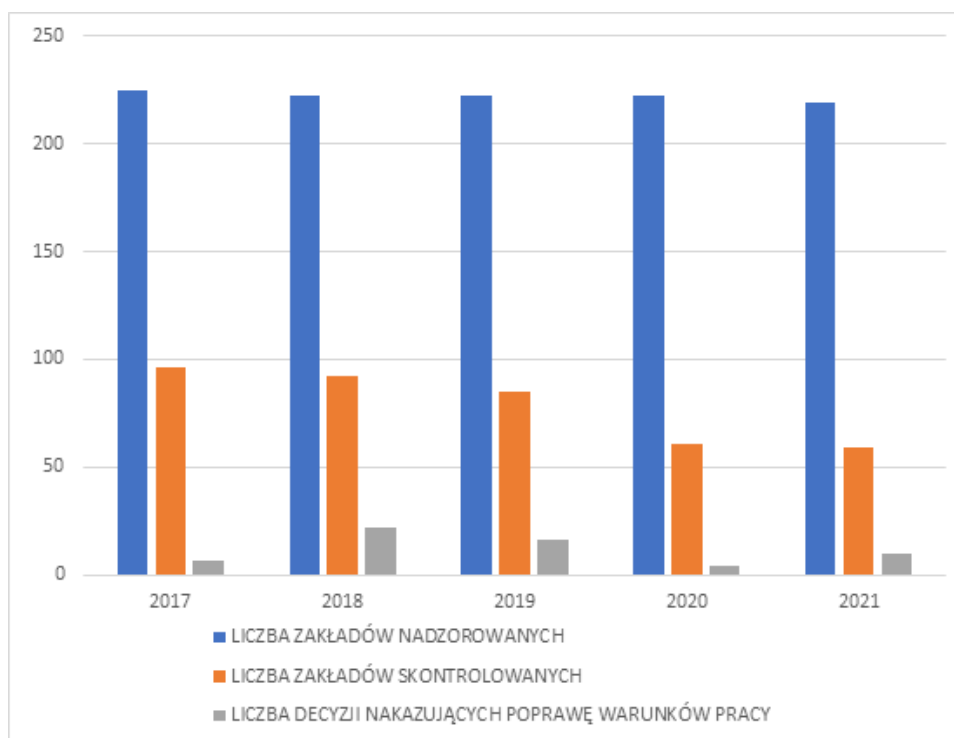
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy.

W 11 zakładach pracy kontrole wykazały przekroczenie dopuszczalnych wartości natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego natężenia drgań dla 2 osób oraz hałasu dla 369 osób. Każdy z podmiotów opracował program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na drgania i hałas.

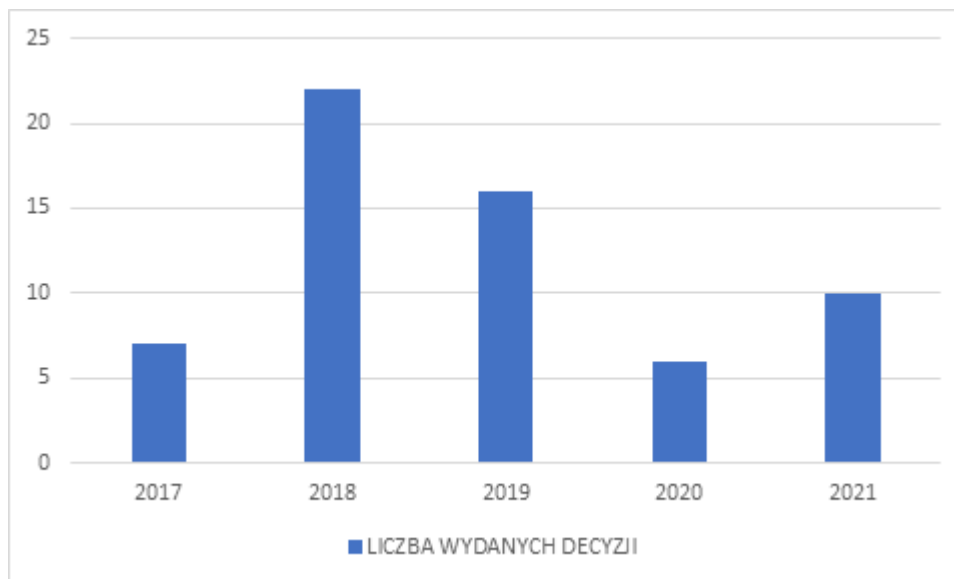
PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2017-2021

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2017-2021

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2017-2021

Liczba wydanych decyzji w latach 2017-2021

2. Substancje i mieszaniny chemiczne w środowisku pracy

W 2021 roku sprawowano nadzór nad **15** podmiotami odpowiedzialnymi za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, 168 zakładami stosującymi w działalności zawodowej chemikalia oraz **2** producentami substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono **8** kontroli dotyczących substancji i mieszanin chemicznych. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również przestrzeganie warunków bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzone kontrole w zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne nie wykazały nieprawidłowości.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje. Pod nadzorem tutejszego Inspektora znajduje się 15 podmiotów stosujących i wykorzystujących prekursory narkotykowe.

Przeprowadzono 1 kontrolę w powyższym zakresie. Pozyskane dane wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem.

Aktualnie nie są prowadzone przez tutejszy organ nowe postępowania w sprawie handlu dopalaczami.

3. Produkty Biobójcze

W ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się **6** podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono **1** kontrolę w ww. zakresie,

która wykazała niewłaściwe oznakowanie produktu biobójczego. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było wydanie decyzji administracyjnej.

4. Czynniki biologiczne

W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajdują się **46** zakładów, w których w kontakcie z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grup zagrożenia jest zatrudnionych 2233 osób. W ramach bieżącego nadzoru w roku 2021 przeprowadzono 3 kontrole w zakresie występowania szkodliwych czynników biologicznych w miejscu pracy, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W trakcie przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę m. in. na ocenę ryzyka zawodowego czy prowadzenie rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne oraz wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej. Kontrolowano również stan sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

5. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto **23** zakłady pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono **5** kontroli w ww. zakresie, które nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze: benzen, benzo(a)piren i WWA (*wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne*) jest w zakładach związanych z procesami produkcji koksu:

- JSW KOKS Zakład Przyjaźń
- „Zrembud” Sp. z o.o.
- PPUH Remkoks Sp. z o.o.

Na czynnik o działaniu rakotwórczym - wodzian hydrazyny, stosowany w obiegach wody chłodzącej narażeni są pracownicy elektrociepłowni Tameh i ArcelorMittal Poland S.A. natomiast na promieniowanie jonizujące i cytostatyki pracownicy zatrudnieni w zakładach opieki zdrowotnej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których przeprowadzono kontrolę w 2021 roku, a w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

W 2021 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej wpłynęło **11** zgłoszeń dotyczących usuwania azbestu na terenie miasta.

6. Interwencje

W 2021 roku rozpatrzono 3 interwencje, dotyczące nieprzestrzegania obostrzeń związanych z COVID-19 oraz niewłaściwych warunków pracy i warunków higieniczno-sanitarnych.

Wszczęto postępowanie administracyjne zmierzające do wydania decyzji nakazującej poprawę warunków pracy oraz poinformowano Państwową Inspekcję Pracy i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska o stwierdzonych nieprawidłowościach.

7. Choroby zawodowe

W 2021 roku wydano **30** decyzji stwierdzających chorobę zawodową oraz **24** decyzji odmownych.

Sporządzono 57 kart oceny narażenia zawodowego.

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc (4),
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (1)
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (2)
- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (2)
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (2)
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (19).

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

POWIAT BĘDZIŃSKI

W roku sprawozdawczym 2021 dokonano **9** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz dokonano **2** uzgodnień odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym 1 uzgodnienie jest negatywne.

Negatywne uzgodnienie dotyczy zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza u zbiegu ulic Świerczewskiego i Odkrywkowej, przyjętego uchwałą Nr LIII/950/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 maja 2010 r. Urząd Miejski w Będzinie pismem z dnia 11.06.2021 r. (data wpływu 14.06.2021 r.) znak WIn.6722.1.2021 zwrócił się do tutejszego organu o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ww. dokumentu.. Z przedłożonej dokumentacji wynikało, że zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu wprowadzenie zmian przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenie (1P-U), obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej w celu ułatwienia realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Biorąc pod uwagę charakter zmian oraz rodzaj terenu którego dotyczy zmiana planu, można było stwierdzić, że będzie istniało oddzia-

tywanie inwestycji lokalizowanych na tym terenie na środowisko. Skalę oddziaływania na środowisko zmian ujętych w dokumentach można określić na podstawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w związku z powyższym uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

W roku sprawozdawczym 2021 uzgodniono **10** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz **3** projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Uzgodniane projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin obejmowały obszary kilku ulic oraz dzielnic.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice w zakresie obszaru położonego w centralnej części gminy na granicy dwóch sołectw: Mierzęcice i Sadowie, pomiędzy ul. Zjazdową, ul. Dworską, ul. Kościuszki i ul. Bankową wynika z potrzeby zmiany przeznaczenia terenów rolnych pod budownictwo mieszkaniowe, o które wnioskuje właściciele działek rolnych. Zmiana nie wymaga rozbudowy układu komunikacyjnego, a istniejąca infrastruktura techniczna spełnia warunki do realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice wprowadzono następujące zmiany względem obowiązujących dotychczas ustaleń, które stanowią również modyfikacje w stosunku do aktualnego stanu użytkowania: poszerzenie i wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej poprzez ustanowienie nowych granic dla przeznaczeń:

- tereny zainwestowane (zabudowa mieszkaniowo-usługowa i gospodarcza),
- M - tereny zachowania, uzupełnień i intensyfikacji istniejącego systemu osadniczego,
- MP - tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej o cechach i standardach charakterystycznych dla osiedli podmiejskich; wskazanie ograniczeń wynikających z lokalizacji lotniska: izoliny ograniczenia wysokości zabudowy wyznaczone przez powierzchnie stożkowe ograniczające przeszkody od lotniska Katowice–Pyrzowice (EPKT).

Proponowane w VI zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice modyfikacje stanowią kontynuację i poszerzenie funkcji mieszkaniowej obowiązującej na części terenów sąsiednich.

Projekt zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Psary dotyczy trzech obszarów o kierunkach rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowo – mieszkaniowej. Wpływ planowanych zmian kierunków zagospodarowania terenów przewiduje zwiększenie terenów zainwestowanych w stosunku do obecnie przewidzianych kosztem terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, usług sportu, rekreacji, wypoczynku i kultury. Realizowana w ostatnich latach zabudowa mieszkaniowa ma charakter zabudowy charakterystycznej dla osiedli podmiejskich, a przebudowywana istniejąca zabudowa coraz częściej zatracą swój pierwotny charakter zabudowy wiejskiej. Zauważalne są również coraz częściej realizowane zespoły zabudowy jednorodzinnej.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz ustala kierunki zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przemysłowej, eksploatacji powierzchniowej, tereny

rolnicze i tereny lasów. W obowiązującym studium obszar objęty zmianą przeznaczony jest w znacznej części pod strefy rekreacji w tym nowe zbiorniki wodne (rekultywacja wyrobisk po eksploatacji dolomitów i piasku) oraz tereny do zalesienia. Pozostałe funkcje to obszary mieszkaniowe i rolnicze. Prowadzenie odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa spowoduje trwałe przekształcenie powierzchni terenów. Teren objęty studium to w większości grunty rolne oraz tereny leśne. Eksploatacja złoża kruszywa spowoduje konieczność usunięcia i zwałowania wierzchniej warstwy gleby. Obszar zmiany studium znajduje się w odległości kilkuset metrów od zabudowy mieszkaniowej, co powoduje, że działalność kopalni może wpłynąć na pogorszenie warunków akustycznych. W obszarze przedmiotowego projektu zmiany studium stwierdzono bezpośrednie sąsiedztwo terenów przemysłowych oraz terenów eksploatacji powierzchniowej z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W związku z powyższym opinia sanitarna została wydana pod warunkiem wydzielenia nieprzekraczalnej linii zabudowy dla terenu eksploatacji powierzchniowej i terenu przemysłowego łączących się z terenem zabudowy mieszkaniowej oraz zastosowania zieleni izolacyjnej, ekranów akustycznych w celu ochrony terenu zabudowy mieszkaniowej.

Głównym celem gminy Bobrowniki w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sołectwie Rogoźnik jest wprowadzenie i utrzymanie terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy letniskowej zabudowy usługowej (ogółem), obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, zabudowy usługowej oraz obiektów produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w zakresie energii słonecznej oraz zabezpieczenie terenów rolniczych, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, terenów zieleni i wód ogółem wraz z terenami infrastruktury technicznej oraz terenami komunikacji (dróg publicznych i wewnętrznych). W projekcie planu wprowadzono nakaz zasadzenia zieleni izolacyjnej na terenie obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, w pasie o szerokości 10 m od strony terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej. W związku z tym w opinii sanitarnej nałożono warunek wprowadzenia zapisu umożliwiającego wybór również innych rozwiązań niż tylko pas zieleni np. ekrany akustyczne, wały ziemne, ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi inwestycji realizowanych na terenie przemysłowo – usługowym sąsiadującym z terenem zabudowy mieszkaniowej.

W sołectwie Dobieszowice gmina Bobrowniki w projekcie planu wprowadza i utrzymuje tereny mieszkaniowe, mieszkaniowe z usługami, zabudowy letniskowej, usługowej (ogółem) i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz zabezpieczenie terenów rolniczych, terenów zieleni i wód ogółem wraz z terenami infrastruktury technicznej oraz terenami komunikacji (dróg publicznych i wewnętrznych). W projekcie planu wprowadzono nakaz nasadzenia zieleni izolacyjnej na terenie obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych w pasie o szerokości minimum 5m od strony terenów zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

Tereny o takim samym przeznaczeniu jak w sołectwach Dobieszowice i Rogoźnik gmina Bobrowniki wprowadza w sołectwie Sączów. W projekcie planu wprowadzono nakaz nasadzenia zieleni izolacyjnej na terenie obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej w pasie o szerokości 10 m od strony terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej. Biorąc pod uwagę powyższe opinia sanitarna została wydana pod warunkiem wprowadzenia zapisu umożliwiającego wybór również innych rozwiązań niż tylko pas zieleni np. ekrany akustyczne, wały ziemne, ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi inwestycji realizowanych na terenie przemysłowo – usługowym sąsiadującym z terenem zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej.

Również w sołectwie Bobrowniki, gmina Bobrowniki w projekcie miejscowego planu wprowadza tereny o takim samym przeznaczeniu jak w Dobieszowicach, Rogoźniku i Sączowie. W projekcie planu wprowadzono nakaz nasadzenia zieleni izolacyjnej na terenie obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych w pasie o szerokości minimum 5m od strony terenów zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice dotyczy inwestycji polegającej na ułożeniu nowego gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy DN 150 mm oraz ciśnieniu roboczym MOP 2,5 MPa na odcinku od zespołu zaporowo upustowego zlokalizowanego w rejonie ul. Wolności w Będzinie do stacji redukcyjno – pomiarowej Rogoźnik przy ul. Fabrycznej w Bobrownikach, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, tj. zespoły zaporowo – wpustowe, gazociągi obejściowe o średnicach od 80 mm do 100 mm, zasilające stacje gazowe, drogi dojazdowe. Nowy gazociąg w miarę możliwości technicznych zostanie ułożony wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy 150 mm, który docelowo zostanie wyłączony z eksploatacji.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Mierzęcice w miejscowości Przeczyce (rejon ulic Cichej i Spokojnej) wyznacza zmiany w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów w stosunku do istniejącego użytkowania i zagospodarowania, obejmujące wyznaczenie nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W granicach terenu planu wzdłuż ulic usytuowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca. Pozostały obszar stanowią tereny biologicznie czynne – rozległe kompleksy nieużytków porolnych, częściowo zadrzewione. Podstawowe przeznaczenie terenu obejmuje zabudowę mieszkaniową jednorodziną dopuszczeniem usług towarzyszących z zakresu: zdrowia, edukacji, handlu detalicznego, gastronomii, rekreacji oraz usługi służące zaspokojeniu potrzeb mieszkańców (usługi biurowe, projektowe, ubezpieczeń, fryzjerskie, kosmetyczne, fotograficzne, szewskie, krawieckie, optyczne, drobne rzemiosło). Przeznaczenie uzupełniające obejmuje ponadto: tereny zieleni urządzonej z obiektami małej architektury, infrastrukturę techniczną, dojścia piesze, dojazdy, ciągi piesze oraz ścieżki rowerowe. W przypadku pozostałych terenów, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachowuje istniejące użytkowanie i zagospodarowanie terenów.

W sołectwie Brudzowice w gminie Siewierz projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczył eksploatacji piasku budowlanego ze złoża „Szeligowiec II”. Teren objęty miejscowym planem znajduje się poza obszarami zabudowy mieszkaniowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Grodziec „Osówka” dostosowuje ustalenia do kierunków zagospodarowania wskazanych w studium, w tym wprowadzenie terenów produkcyjno – usługowych w północnej oraz wschodniej części „obszaru zachodniego”, spełnienie oczekiwań społecznych wyrażonych w postaci wniosków poprzez „uwolnienie” projektowanych w studium terenów zabudowy mieszkaniowej oraz umożliwienie realizacji zamierzeń inwestycyjnych z zakresu komunikacji drogowej.

Również dla dzielnicy Grodziec w rejonie ulic: Czesława Miłosza, Hugona Kołłątaja oraz Waleriana Wróblewskiego miasto Będzin wprowadza zmiany w projekcie planu w zakresie terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, teren zabudowy usługowej, teren zabudowy usług publicznych, teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej, teren zieleni zorganizowanej, teren zieleni urządzonej, teren rolniczy, teren parkingów, tereny dróg. Na obszarze planu występują tereny otwarte – głównie w formie użytkowanych rolniczo gruntów rolnych, terenów zieleni nieurządzonej porośniętych niską i wysoką roślinnością ruderalną w mniejszości tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej (w tym usług oświaty) oraz drobnej przemysłowej, ogródków działkowych. W obszarze planu stwierdzono bezpośrednie sąsiedztwo terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej łączącego się z terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową. W związku z powyższym opinia sanitarna została wydana pod warunkiem lokalizacji zabudowy usługowej terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej przy granicy z terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową w celu ochrony zabudowy mieszkaniowej przed oddziaływaniem obiektów produkcyjnych.

Gmina Psary przystąpiła do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w sołectwach: Góra Siewierska przy ul. Złotej oraz Strzyżowice przy ul. Sportowej, Szopena i Ogrodowej. Projekt ten wynika z potrzeby poszerzenia terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej. Projekt ma na celu dostosowanie struktury przestrzennej gminy pod kątem funkcjonalności do obecnych uwarunkowań oraz racjonalnego jej przekształcenia w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju oraz podniesienia atrakcyjności gminy dla lokalizacji nowych inwestycji. W projekcie wyróżniono cztery obszary:

- Obszar 1 – położony pomiędzy ulicami Ogrodowa i Szopena w Strzyżowicach przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny dróg wewnętrznych;
- Obszar 2 – położony przy ulicy Ogrodowej w miejscowości Strzyżowice, przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny drogi wewnętrznej;
- Obszar 3 – położony przy ulicy Sportowej w miejscowości Strzyżowice, przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny dróg wewnętrznych;
- Obszar – 4 – położony przy ulicy Złotej w miejscowości Góra Siewierska, przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, teren zieleni nieurządzonej, teren komunikacji drogi publicznej dojazdowej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2021 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W przypadku lokalizacji inwestycji na terenie na którym brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego urzędy gmin i miast zwracają się do tutejszego organu o uzgodnienie warunków zabudowy.

W roku 2021 wydano **94** uzgodnień warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Sytuacja ta nie zmieniła się od 2009 roku. Ustalane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązują do istniejącego zagospodarowania terenu.

W roku 2021 wydano **12** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz **10** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdzono m.in. dla budowy i eksploatacji zespołów magazynowo – usługowo – produkcyjnych wraz z segmentami socjalno – administracyjnymi i towarzyszącą infrastrukturą, zakładu przetwarzania i odzysku złomu metali, modernizacji oczyszczalni ścieków bytowo – gospodarczych na terenie Elektrowni Łagisza, budowy punktu przetwarzania i recyklingu gruzu budowlanego, instalacji do produkcji stolarki drzwiowej, rozbudowy drogi krajowej nr 78 odcinek Przeczycze Siewierz.

Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdzano m.in. dla budowy sieci kanalizacji sanitarnej przy ulicy Szkolnej i Parkowej oraz Ogrodzieniec w Rogoźniku, budowy wiaty na kontenery z odpadami oraz budynku technicznego na terenie zakładu Elektrolux Poland w Siewierzu, budowy sieci kanalizacji sanitarnej w zlewni ulic Olimpijskiej, Sportowej, Rekreacyjnej, Wypoczynkowej w Bobrownikach, budowy mostu drogowego w ciągu drogi powiatowej ul. Szkolna w Preczowie, budowy 21 budynków mieszkalnych wielorodzinnych z instalacjami wewnętrznymi przy ul. Dobrej Nadziei i ul. Nowomiejskiej w Siewierzu, budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Reymonta i części ul. Katowickiej, nowej Strzeleckiej, Chopina wraz z przyłączami do budynków w Czeladzi, budowy sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Piaski Zachodnie w Czeladzi.

W roku 2021 wydano **6** opinii uzgadniających przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wnioski wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w tym 1 opinia negatywna.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej tak jak w latach poprzednich najczęściej dokonano uzgodnień inwestycji realizowanych na obiektach przemysłowych oraz hal wysokiego magazynowania wraz z budynkami biurowymi i infrastrukturą towarzyszącą.

W roku sprawozdawczym 2021 została wydana 1 opinia sanitarna nie uzgadniająca w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia inwestycyjnego pn.: „Budowa obiektu inwentarskiego przeznaczonego do chowu brojlerów wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o numerze ew. 30 w miejscowości Toporowice, gmina Mierzęcice”. Opinia negatywna została wydana m.in. z uwagi na wątpliwości tutejszego organu co do wyjaśnień inwestora dotyczących istniejącego cieków wodnych. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie teren przedsięwzięcia

położony jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych rzecznej RW20007212512 – dopływ z Sadowia, jednolitej części wód podziemnych PLGW2000112 (numer JCWPd 112), Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 454 Zbiornik Olkusz – Zawiercie. Ponieważ naturalny ciek wodny znajduje się pomiędzy działkami nr 68 i 30, czyli na działkach na których istnieje ferma drobiu oraz na której planowana jest inwestycja organ prowadzący postępowanie zwrócił się do inwestora z prośbą o wskazanie ewentualnego wpływu planowanej oraz istniejącej fermy drobiu na ww. ciek wodny. Inwestor w swoich wyjaśnieniach stwierdził, że „planowane przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na istniejący ciek wodny, czego przykładem jest kilkudziesięcioletnia działalność innej fermy znajdującej się w okolicy”. Wyjaśnienie to budzi duże wątpliwości organu co do cytowanego wyżej stwierdzenia, zważywszy na fakt, że nie jest ono poparte badaniami fizykochemicznymi prób wody przeprowadzonej na cieku. Celem wykonywania badań jest dostarczenie wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Działania te powinny zapewnić ochronę przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł m.in. rolniczych oraz ochronę przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego (ustawa z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 624)). Ponadto przykład kilkudziesięcioletniej działalności innej fermy znajdującej się w okolicy jest wątpliwy z uwagi na liczne interwencje mieszkańców związane z działalnością istniejącej fermy drobiu, co utwierdza tutejszy organ o konieczności przeprowadzenia badań wód cieku wodnego w celu potwierdzenia stanowiska inwestora.

Zastrzeżenie budzi wyjaśnienie inwestora dotyczące wariantu alternatywnego inwestycji w zakresie obsługi komunikacyjnej dotyczącej badań hałasu komunikacyjnego pochodzącego z drogi dojazdowej do obiektu. Stwierdzenie inwestora, że wariant alternatywny nie wpłynie ponadnormatywnie, gdyż obecnie prowadzona jest tam działalność hodowlana, która nie jest uciążliwa i zostanie wykorzystana infrastruktura istniejąca, jest lakoniczne i nie poparte analizą poziomu dźwięku pochodzącego z drogi dojazdowej.

W wariantcie alternatywnym inwestor rozważał chów w systemie bezściółkowym, który spowoduje nieznacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza, podobną emisję hałasu, jak w wariantcie proponowanym przez inwestora. Realizacja wariantu alternatywnego będzie związana z wyższymi kosztami. Zarówno w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, jak i wyjaśnieniach do raportu inwestor nie dokonuje analizy racjonalnego wariantu alternatywnego w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz emisji hałasu, a mimo to stwierdza, że wariant alternatywny jest mniej uciążliwy.

Zastrzeżenie organu opiniującego inwestycję budzi również wyjaśnienie inwestora co do wskazania przykładowych lokalizacji działek na których zastosowany będzie nawóz z mycia kurników, który odprowadzany będzie do bezodpływowych zbiorników i wykorzystywany będzie w celach rolniczych.

Obiekcje tutejszego organu budzi również brak analizy oddziaływania inwestycji z planowanych dróg dojazdowych. W świetle przedstawionych w raporcie informacji brak drogi dojazdowej do planowanej inwestycji uniemożliwia jej funkcjonowanie.

W roku sprawozdawczym 2021 niezadowolone i protesty mieszkańców budziły następujące inwestycje:

- „Budowa obiektu inwentarskiego przeznaczonego do chowu brojlerów wraz z infrastrukturą towarzyszącą na dz. nr. Ew. 30 w miejscowości Toporowice, gmina Mierzęcice”. Protesty dotyczyły:

- kumulowania się uciążliwości zapachowych z występującym odorem z istniejących już kurników, co utrudnia funkcjonowanie mieszkańców sołectwa Toporowice i okolicznych miejscowości,
- zbyt bliskiej odległości od zabudowy mieszkaniowej,
- wzmożonego ruchu pojazdów ciężarowych,
- uciążliwości związane z odbiorem padłych zwierząt i obornika,
- konieczności przestrzegania warunków sanitarnych i środowiskowych w planowanym zakładzie,
- braku możliwości uprawy działek rolnych, z powodu niszczenia wszelkich upraw przez emisję zanieczyszczeń,
- uciążliwość zapachową,
- lokalizację szkoły w pobliżu inwestycji,
- utratę atrakcyjności działek budowlanych i przeznaczonych pod zabudowę,
- lokalizacji wjazdu i wyjazdu na teren inwestycji,
- odory mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i komfortu okolicznych mieszkańców,
- uciążliwości związanej z emisją hałasu.

- „Budowa i eksploatacja zespołu magazynowo – usługowo – produkcyjnego wraz z przestrzeniami socjalno – administracyjnymi z tzw. Infrastrukturą, w tym zespołami parkingów na dz. o nr ew. 3858, 3821, 706/1, 707/1, 3822, 721, 729/1, 3823, 575/1, 574/1, 573/1, 572/1, 571/1, 570, 569/1, 534, 535, 536, 537, 3813, 3815, 3812, 507, 506, 505, 504, 503, 502, 501, 500, 499, 498, 497, 496, 495, 3814 oraz części działki o nr ew. 605 obręb Łagisza, miasto Będzin”. Postępowanie prowadzone było bez udziału społeczeństwa. W toku prowadzonego postępowania Stowarzyszenie Zieloni ul. Św. Jana 10/406, 40-001 Katowice zwróciło się do Urzędu Miejskiego w Będzinie z wnioskami o dopuszczenie ich na prawach strony do udziału w powyższym postępowaniu. Postanowieniem z dnia 13.05.2021 r., 28.10.2021 r., 31.12.2021 r. organ prowadzący postępowanie administracyjne odmówił dopuszczenia Stowarzyszenia Zieloni do udziału na prawach strony powyższym postępowaniu administracyjnym, ze względu na brak spełnienia wszystkich ustawowych przesłanek dopuszczenia do udziału stowarzyszenia na prawach strony w postępowaniu.

- Budowa hali magazynowo – usługowej na terenie Gminy Psary. Protesty dotyczyły: emisji hałasu, głównie z transportu prowadzonego samochodami ciężarowymi oraz ich rozładunku; uciążliwości spowodowanej oświetleniem terenu inwestycji; zagospodarowania wód z terenu inwestycji.

W roku sprawozdawczym 2021 dokonano uzgodnień 7 projektów budowlanych i zmiany sposobu użytkowania pod względem sanitarno – higienicznym, które dotyczyły budowy rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, kwaciarni z punktem sprzedaży artykułów cukierniczych, gabinetu fryzjersko – kosmetycznego, gabinetów lekarskich.

W roku sprawozdawczym 2021 przeprowadzono **59** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. Wydano **59** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania. Ponadto wydano **2** zaświadczenia w zakresie spełnienia wymagań higieniczno – sanitarnych do obiektów budowlanych i urządzeń technicznych przeznaczonych do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej polegającej na obrocie materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

WNIOSKI

1. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice w zakresie obszaru położonego w centralnej części gminy na granicy dwóch sołectw: Mierzęcice i Sadowie, pomiędzy ul. Zjazdową, ul. Dworską, ul. Kościuszki i ul. Bankową wynika z potrzeby zmiany przeznaczenia terenów rolnych pod budownictwo mieszkaniowe, o które wnioskuje właściciele działek rolnych. W projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice wprowadzono zmiany względem obowiązujących dotychczas ustaleń, które stanowią również modyfikacje w stosunku do aktualnego stanu użytkowania: poszerzenie i wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej poprzez ustanowienie nowych granic. Proponowane w VI zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice modyfikacje stanowią kontynuację i poszerzenie funkcji mieszkaniowej obowiązującej na części terenów sąsiednich. Projekt zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Psary dotyczy trzech obszarów o kierunkach rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowo – mieszkaniowej. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz ustala kierunki zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przemysłowej, eksploatacji powierzchniowej, tereny rolnicze i tereny lasów.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Fabryki Pełnej Życia jest powstanie centrum miasta w miejscu dawnego zakładu przemysłowego. Największe zmiany dotyczą terenu dawnej fabryki, gdzie planowana jest zabudowa o mieszanym charakterze (usługowa i mieszkaniowa). Część hal przemysłowych znajdujących się na terenie zostanie wyburzona, a te najcenniejsze zostaną odrestaurowane, przebudowane i zaadaptowane do nowych funkcji usługowo – handlowych. Istniejąca zabudowa zostanie uzupełniona budynkami nowoprojektowanymi o funkcjach usługowych i mieszkalnych z komercyjną przestrzenią położoną w parterach budynków.

Głównym celem gminy Bobrowniki w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sołectwie Rogoźnik jest wprowadzenie i utrzymanie terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy letniskowej zabudowy usługowej (ogółem), obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, zabudowy usługowej oraz obiektów produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w zakresie energii słonecznej oraz zabezpieczenie tere-

nów rolniczych, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, terenów zieleni i wód ogółem wraz z terenami infrastruktury technicznej oraz terenami komunikacji (dróg publicznych i wewnętrznych).

W sołectwie Dobieszowice gmina Bobrowniki w projekcie planu wprowadza i utrzymuje tereny mieszkaniowe, mieszkaniowe z usługami, zabudowy letniskowej, usługowej (ogółem) i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz zabezpieczenie terenów rolniczych, terenów zieleni i wód ogółem wraz z terenami infrastruktury technicznej oraz terenami komunikacji (dróg publicznych i wewnętrznych).

Tereny o takim samym przeznaczeniu jak w sołectwach Dobieszowice i Rogoźnik gmina Bobrowniki wprowadza w sołectwie Sączów.

Również w sołectwie Bobrowniki, gmina Bobrowniki w projekcie miejscowego planu wprowadza tereny o takim samym przeznaczeniu jak w Dobieszowicach, Rogoźniku i Sączowie.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wojkowice dotyczy inwestycji polegającej na ułożeniu nowego gazociągu wysokiego ciśnienia.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Mierzęcice w miejscowości Przeczyce (rejon ulic Cichej i Spokojnej) wyznacza zmiany w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów w stosunku do istniejącego użytkowania i zagospodarowania, obejmujące wyznaczenie nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W sołectwie Brudzowice w gminie Siewierz projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczył eksploatacji piasku budowlanego ze złoża „Szeligowiec II”. Teren objęty miejscowym planem znajduje się poza obszarami zabudowy mieszkaniowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Grodziec „Osówka” dostosowuje ustalenia do kierunków zagospodarowania wskazanych w studium, w tym wprowadzenie terenów produkcyjno – usługowych w północnej oraz wschodniej części „obszaru zachodniego”, spełnienie oczekiwań społecznych wyrażonych w postaci wniosków poprzez „uwolnienie” projektowanych w studium terenów zabudowy mieszkaniowej oraz umożliwienie realizacji zamierzeń inwestycyjnych z zakresu komunikacji drogowej.

Również dla dzielnicy Grodziec w rejonie ulic: Czesława Miłosza, Hugona Kołłątaja oraz Waleriana Wróblewskiego miasto Będzin wprowadza zmiany w projekcie planu w zakresie terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, teren zabudowy usługowej, teren zabudowy usług publicznych, teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej, teren zieleni zorganizowanej, teren zieleni urządzonej, teren rolniczy, teren parkingów, tereny dróg.

Gmina Psary przystąpiła do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w sołectwach: Góra Siewierska przy ul. Złotej oraz Strzyżowice przy ul. Sportowej, Szopena i Ogrodowej. Projekt ten wynika z potrzeby poszerzenia terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej. W projekcie wyróżniono cztery obszary: obszar 1 – położony pomiędzy ulicami Ogrodowa i Szopena w Strzyżowicach przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny dróg wewnętrznych; obszar 2 – położony przy ulicy Ogrodowej w miejscowości Strzyżowice, przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo –

usługowej, tereny drogi wewnętrznej; obszar 3 – położony przy ulicy Sportowej w miejscowości Strzyżowice, przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, tereny dróg wewnętrznych; obszar – 4 – położony przy ulicy Złotej w miejscowości Góra Siewierska, przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej, teren zieleni nieurządzonej, teren komunikacji drogi publicznej dojazdowej.

2. Wnioski dotyczące uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczyły budowy rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, kwaciarni z punktem sprzedaży artykułów cukierniczych, gabinetu fryzjersko – kosmetycznego, gabinetów lekarskich.

3. W dopuszczeniu do użytkowania dominowały zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, bary szybkiej obsługi, sklepy spożywcze, hale wysokiego składowania.

DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym 2021 uzgodniono **3** projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie Fabryki Pełnej Życia jest powstanie centrum miasta w miejscu dawnego zakładu przemysłowego. Największe zmiany dotyczą terenu dawnej fabryki, gdzie planowana jest zabudowa o mieszanym charakterze (usługowa i mieszkaniowa). Część hal przemysłowych znajdujących się na terenie zostanie wyburzona, a te najcenniejsze zostaną odrestaurowane, przebudowane i zaadaptowane do nowych funkcji usługowo – handlowych. Istniejąca zabudowa zostanie uzupełniona budynkami nowoprojektowanymi o funkcjach usługowych i mieszkalnych z komercyjną przestrzenią położoną w parterach budynków.

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygielzowa nastąpi korekta ustaleń obowiązującego planu w zakresie korekt przebiegu dróg wewnętrznych, wprowadzenie zmian w ustaleniach tekstowych dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, wprowadzenie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia w ramach budowy gazociągu Hermanowice – Strachocina – Pogórska Wola – Tworzeń – Tworóg – Odolanów. Zmiany wprowadzone w zakresie korekt granic bądź zmian przeznaczeń są nieznaczne. Nie są wprowadzone nowe obszary zainwestowane na terenach wolnych od zabudowy, biologicznie czynnych. Obecnie teren jest zabudowany domami jednorodzinnymi z elementami wiejskimi, zabudowaniami wielorodzinnymi.

Miasto Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulicy Pszennej w projekcie planu przeznaczyło tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, sady, tereny upraw polowych oraz komunikację. Na strukturę funkcjonalno -przestrzenną planu składają się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym, część w fazie budowy, teren infrastruktury wodociągowej, teren komunikacji, tereny otwarte – wysoka i niska zieleń nieurządzona oraz fragment lasu (Las Bienia).

W roku 2021 wydano **6** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz **12** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdzono m.in. dla produkcji szyb samochodowych KIL 5 na terenie zakładu Saint Gobain Innovative Materials Polska, prowadzenia działalności w zakresie produkcji elementów gumowych, budowy budynku wysokiego składowania wraz z niezbędnym zapleczem socjalno – biurowym i infrastrukturą towarzyszącą, lokalizacji stacji przeładunkowej odpadów w ramach istniejących obiektów Lipówka II, uruchomienia punktu zbierania i przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, przebudowy i montażu urządzeń instalacji podawania żelazostopów do konwertorów stacji obróbki pozapiecowej SL, instalacji podawania materiałów sypkich do konwertorów, instalacji do cięcia i obróbki słabów wraz z infrastrukturą w Hali Wykańczalni Słabów w Zakładzie Stalownia na terenie ArcelirMittal Poland S.A.

Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdzano, m.in. dla instalacji odazotowania spalin – Blok energetyczny 71 MW na terenie JSW Koks S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej, rozbudowy drogi ekspresowej S1, zabudowy nowych sprężarek tlenowych wraz z przyłączeniem i rozbudową istniejących sieci elektro – energetycznych w zakładzie Alkat Sp. zo.o., budowy kanalizacji sanitarnej w ulicy Strzemieszyczej od ulicy Narutowicza do skrzyżowania z ulicą Szklanych Domów z uwzględnieniem obiektu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego Nr 5, budowy farm fotowoltaicznych, realizacji punktu do zbierania złomu, przebudowy sieci ciepłowniczej na terenie KWK Paryż, przebudowy instalacji odpylającej ciągi gorącego spieku w Namiarowni Spiekalni na terenie Arcelor-Mittal Poland S.A., budowy instalacji odazotowania spalin na potrzeby instalacji energetycznego spalania paliw elektrociepłowni położonej na terenie zakładu JSW Koks S.A..

W roku 2021 wydano **5** opinii uzgadniających przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wnioski prezydenta miasta.

Z przedstawionych do opiniowania raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wynika, że na terenie miasta Dąbrowy Górniczej nastąpi m.in. rozbudowa kwatery składowiska KW – 1 na terenie Miejskiego Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Lipówka”, na terenie zakładu Saint Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. powstanie linia do nadruku dekoracyjnego szyb samochodowych oraz linia do produkcji szyb samochodowych KIL5, na terenie zakładu SARPI dokonana zostanie przebudowa i rozbudowa obejmująca budowę węzła kruszenia odpadów, budowę magazynu odpadów medycznych oraz pomieszczenia magazynu części zamiennych, na terenie JSW Innowacje S.A. powstanie instalacja do wytwarzania zagęszczonego komponentu węglowego.

Na terenie Miejskiego Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Lipówka II” w Dąbrowie Górniczej nastąpi rozbudowa kwatery składowiska KW-1. Przedmiotowe postępowanie prowadzone jest w związku ze zmianą decyzji nr 6/2012 o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanej przez Prezydenta Miasta Sosnowca w dniu 10.05. 2012 r., wyłącznie w zakresie nadania odpadom podlegającym procesowi składowania aktualnych kodów – uszczegółowie-

nia kodu odpadu i ilości poszczególnych rodzajów odpadów, zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach, bez zmiany łącznej masy odpadów podlegających składowaniu. Prawidłowe rozwiązanie technologii składowania odpadów na terenie składowiska obejmuje: składowanie odpadów w sposób uporządkowany na wyznaczonych do tego celu działkach roboczych, których wielkość wynika z ilości dowożonych w ciągu dnia odpadów, przy zachowaniu odpowiedniego frontu rozładunkowego dla pojazdów dowożących odpady. Przy założeniu, że równocześnie będą rozładowane np. 2 pojazdy, wymiary działki są następujące: wysokość 2,0 m (miąższość warstwy odpadów, która musi być przykryta warstwą izolacyjną), szerokość ok. 6 m, długość wynika z dziennej ilości dowożonych odpadów; odpady będą rozładowane od istniejącej platformy zjazdowej kierując się w głąb kwatery. Odpady będą składowane również w tzw. międzykwaterze, niwelowanie warstwy odpadów z zachowaniem określonego stałego spadku na powierzchni warstwy; pokrywaniem 2,0 m warstwy odpadów materiałem izolującym – należy przestrzegać warunku, że maksymalny odkryty pas złoża może posiadać wymiary: długość ok. 100 m, szerokość ok. 10 m, reszta powierzchni złoża przykryta; utrzymanie grubości pośrednich (między warstwowych) warstw izolacyjnych na poziomie 5-15 cm; rodzaj materiału używanego na warstwy izolacyjne: piasek, gruz budowlany, frakcja 0-40 mm, odpady z doczyszczania kompostu (poza frakcją lekką np. folie itp.) i inne nieorganiczne, jeśli nie wykazują cech toksycznych. Dopuszczalne jest również stosowanie jako warstwy izolacyjnej kruszywa budowlanego niestanowiącego odpadów; przykrywanie działki roboczej odpadów warstwą izolacyjną zapewniającą maksymalną szczelność, tego dnia, w którym zostały ułożone; okresową kontrolę i w miarę potrzeby uzupełnianie warstwy izolacyjnej. Nie należy dopuścić do powstania spękań i zagłębień, w których gromadziłaby się woda opadowa.

Na terenie zakładu JSW Innowacje S.A. w Dąbrowie Górniczej na ul. Koksowniczej 1, realizowana będzie budowa pilotowej instalacji badawczej do wytwarzania zagęszczonego komponentu węglowego w skali 5t/h. Proces polega na wytwarzaniu zagęszczonego komponentu mieszanek dla zasypowego systemu obsadzania komór koksowniczych z wykorzystaniem drobnoziarnistych frakcji węglowych (DFW) Instalacja badawcza będzie znajdowała się w granicach jednej z największych koksowni w Polsce. W przedmiotowej instalacji badawczej prowadzony będzie proces brykietowania węgla.

W zakładzie Saint-Gobain Innovative Materials Polska Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej przy ul. Szklanych Domów 2 realizowana będzie linia do nadruku dekoracyjnego szyb samochodowych. Przedsięwzięcie zostanie zlokalizowane w istniejącej hali Sekurit, w której znajduje się linia do produkcji szyb bocznych i tylnych. Planowane do realizacji przedsięwzięcie dotyczy dostosowania istniejącego węzła do sitodruku na linii do produkcji szyb bocznych hartowanych do nadruku dekoracyjnego – będzie się odbywać poprzez zastosowanie odpowiednich sit, przy czym możliwość wykonywania standardowego nadruku zostanie zachowana; zainstalowania suszarki IR; zainstalowania pieca tunelowego; zainstalowania przenośnika szyb, stacji wyładunkowej oraz urządzeń sterujących.

Również na terenie ww. zakładu powstanie linia do produkcji szyb samochodowych KIL 5. Przedsięwzięcie obejmuje również likwidację istniejącej linii KIL 2 oraz budowę obiektów kubaturowych. W tym celu przewiduje się wybudowanie przy istniejącej hali Katex dwóch nowych hal produkcyjno – magazynowych o powierzchni 2500 m² od strony północno – zachodniej

(hala A) oraz o powierzchni 750 m² od strony południowo – wschodniej (hala B). Procesy i operacje w ramach planowanej zintegrowanej linii do produkcji szyb samochodowych przednich (KIL 5) obejmą: dostawę formatek szklanych, folii PVB, emalii, elementów do kompletacji i stopki lusterka, stretching folii PVB (rozciąganie i formowanie), obróbkę formatek, cięcie i szlifowanie, drukowanie szyb, formowanie (gięcie) szyb, laminację, montaż stopki lusterka (opcjonalnie), zespalande szyb w autoklawie, obróbkę końcową, kompletację.

W Dąbrowie Górniczej przy ul. Koksowniczej 16 nastąpi przebudowa i rozbudowa zakładu SARPI obejmująca budowę węzła kruszenia odpadów i magazynu odpadów medycznych, oraz związanej z nią przebudowie zakładu, obejmującej przeniesienie magazynu części zamiennych i kruszarki dwuwalowej Sant-Andrea oraz likwidację dotychczasowego magazynu odpadów medycznych (kontener MOM). Planowane przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego i środowiskowego poprzez poprawę warunków magazynowania i przetwarzania odpadów na terenie zakładu oraz zapewnienie lepszej organizacji dostaw odpadów do unieszkodliwiania.

W roku sprawozdawczym 2021 dokonano uzgodnień **10** projektów budowlanych i zmiany sposobu użytkowania pod względem sanitarno – higienicznym, które punktu pobrań, salonów barberskich, gabinetu kosmetycznego, gabinetu rehabilitacyjnego, gabinetów lekarskich, gabinetu podologicznego, studia stylizacji rzęs i brwi.

W roku sprawozdawczym 2021 przeprowadzono **49** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **47** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie osiedla Młodych Hutników i Wygietłowa nastąpi korekta ustaleń obowiązującego planu w zakresie korekt przebiegu dróg wewnętrznych, wprowadzenie zmian w ustaleniach tekstowych dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, wprowadzenie przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia w ramach budowy gazociągu Hermanowice – Strachocina – Pogórska Wola – Tworzeń – Tworóg – Odolanów.

Miasto Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulicy Pszennej w projekcie planu przeznaczyło tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, sady, tereny upraw polowych oraz komunikację.

2. Wnioski dotyczące uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczyły punktu pobrań, salonów barberskich, gabinetu kosmetycznego, gabinetu rehabilitacyjnego, gabinetów lekarskich, gabinetu podologicznego, studia stylizacji rzęs i brwi.

3. W dopuszczeniu do użytkowania dominowały zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, inwestycje na obiektach przemysłowych, sklepy spożywcze, następowała przebudowa przedszkoli miejskich. w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Poprawa efektywności energetycznej w obiektach użyteczności publicznej w Dąbrowie Górniczej

– Termomodernizacja i modernizacja budynków oświatowych na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza” realizowanego przez Gminę Dąbrowa Górnicza.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie własne i najbliższych oraz wspieranie regionalnych i lokalnych działań na rzecz zdrowia. Powyższy cel jest realizowany poprzez wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych, organizowanie przedsięwzięć prozdrowotnych, wspieranie realizatorów programów edukacyjnych. W roku 2021 realizacja działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej odbywała się zarówno w formie online jak i stacjonarnie przez przeszkolonych i przygotowanych koordynatorów szkolnych i przedszkolnych.

Działania prowadzone były w następujących obszarach:

Profilaktyka nowotworowa

Podjęmowane działania w powyższym zakresie miały na celu:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych i wczesnej diagnostyki raka,
- kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko powstania nowotworów,
- motywowanie do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym

W trakcie trwania roku szkolnego w szkołach ponadpodstawowych koordynatorzy realizowali założenia następujących programów:

- „Znamie! Znam je?”; - profilaktyka raka skóry
- „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” – profilaktyka raka szyjki macicy

Wsparciem prowadzonych działań edukacyjnych są materiały informacyjne dla młodzieży tj. plakaty, broszury (również w formie elektronicznej), spoty i filmy edukacyjne wspomagające realizację projektu i wzbogacające wiedzę uczniów na w/w tematy.

Edukacja rozszerzona o działania kampanii informacyjnej „Brazowo ale czy zdrowo”.

- ochrona zdrowia przed następstwami korzystania z solarium oraz zmiana zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania;

Wszystkie w/w programy wpływają na kształtowanie zachowań prozdrowotnych. Uczą odpowiedzialności za swoje zdrowie i osób bliskich poprzez rozpowszechnianie wiedzy i motywowanie do badań cytologicznych w przypadku kobiet jak i do regularnego korzystania z konsultacji dermatologicznych i kontroli własnego ciała w przypadku profilaktyki czerniaka.

Profilaktyka chorób zakaźnych i zakażeń

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Główny celem programu jest ograniczenie liczby wystąpienia nowych przypadków zakażeń poprzez podejmowanie działań i podniesienie wiedzy w zakresie profilaktyki.

- Współpraca z placówkami służby zdrowia miała na celu promowanie (głównie wśród kobiet w wieku prokreacyjnym, kobiet w ciąży oraz ich partnerów) informacji o możliwości wykonania testu w kierunku zakażenia HIV oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową;
- Współpraca z placówkami nauczania i wychowania miała na celu realizację działań edukacyjnych i profilaktycznych dla młodzieży poprzez organizowanie warsztatów, prelekcji i wykładów tj. przybliżenie tematyki zakażeń, dróg przenoszenia wirusa i wyjaśnienie czym są ryzykowne zachowania;
- Podejmowano działania informacyjne wśród społeczności lokalnej poprzez wykorzystanie wybranych środków przekazu tj. strony internetowe portale społecznościowe, dystrybucja różnorodnych materiałów do grup docelowych.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Zajęcia edukacyjne z młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych prowadzone przez przygotowanych merytorycznie koordynatorów szkolnych. Każdego roku koordynatorzy mają możliwość uczestniczyć w szkoleniu, a także otrzymują wsparcie merytoryczne i metodyczne tj. oprzyrządowanie w formie pakietów edukacyjnych. Prowadzone zajęcia miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” i profilaktyka grypy

Działania podjęte w ramach kampanii informacyjnej kierowanej do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miały na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez informowanie społeczeństwa na temat zwiększenia tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” wśród zgłaszających się do PSSE Dąbrowa Górnicza przedstawicieli placówek służby zdrowia i z punktów szczepień.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Każdego roku obchodzona jest ogólnopolska akcja informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa na temat wiedzy o antybiotykach.

Inicjatywa ta jest odpowiedzią na narastające zagrożenie związane ze zjawiskiem oporności drobnoustrojów na antybiotyki. Kampanie informacyjne mają na celu zwiększenie świadomości na w/w temat i zachęcenie społeczeństwa, pracowników ochrony zdrowia do stosowania praktyk aby uniknąć pojawiania i rozprzestrzeniania się zakażeń lekoopornych.

Wirusoochrona

Wojewódzka Akcja informacyjno – edukacyjna kierowana do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów z klas I-III szkół podstawowych. Działania edukacyjne w ramach akcji zainicjowano w wyniku pojawiającego się wzrostu zachorowań na choroby przenoszone drogą kropelkową tj choroby wirusowe i bakteryjne oraz w czasie trwającej epidemii koronawirusa. Podjęte inicjatywy miały na celu wzbogacenie wiedzy z dziedziny zdrowia i higieny, wykształcenia postaw prozdrowotnych oraz przyswojenie prawidłowych nawyków higieniczno – zdrowotnych. Podczas „Lekcji Higieny” poruszano tematy dotyczące podstawowych zasad zdrowego stylu życia, higieny rąk, zasad postępowania w czasie wzrostu zachorowań na choroby zakaźne.

Dok. fot. Przedszkole Nr 2 Będzin

Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny.

Wojewódzka Akcja informacyjna dla ogółu społeczeństwa stworzona w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną i wysokim wskaźnikiem zakażeń społeczności lokalnej wirusem SARS-CoV-2. Celem interwencji było przypomnienie społeczeństwu o podstawowych zasadach profilaktyki i ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń koronawirusem. Do realizacji przedsięwzięcia, publikacji i dystrybucji materiałów informacyjnych zaproszono wszystkie instytucje współpracujące tj, zakłady pracy, ośrodki sportu, spółdzielnie mieszkaniowe, kluby

osiedlowe, centra handlowe, placówki nauczania i wychowania, placówki służby zdrowia. Wszystkie zamieszczane informacje zarówno w mediach społecznościowych jak i w biuletynach partnerów pomagały dotrzeć do jak największej liczby odbiorców prowadzonej kampanii.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Wdrażanie założeń programowych wpływa na kształtowanie dobrych nawyków wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę.

Przygotowani merytorycznie koordynatorzy szkolni realizowali w klasach V-VIII założenia programowe tj kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną.

W ramach programu uczniowie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych i codziennej aktywności fizycznej.

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia.

Program wzbogacony jest również o dodatkowe działania pt' Skąd się biorą produkty ekologiczne", którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Projekt realizowany we wszystkich placówkach przedszkolnych

Dok. fot. Przedszkole Nr 8 Będzin

Profilaktyka antytytoniowa

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone były metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia. Aktywny udział uczniów w zajęciach sprzyjał identyfikowaniu się z omawianą tematyką i motywował do tego, aby zdobytą wiedzę i umiejętności stosować w codziennym życiu.

Szkolenia i spotkania indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej kierowany do najmłodszych w wieku przedszkolnym oraz do ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Dzięki realizacji programu przygotowani koordynatorzy przedszkolni przekazywali dzieciom istotne treści prozdrowotne i proekologiczne wpływające na kształtowanie postaw. Program realizowany poprzez quizy, konkursy, imprezy prozdrowotne, a także zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i ekologii

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

Cykl akcji informacyjno - edukacyjnych realizowanych w ciągu całego roku zarówno w placówkach nauczania i wychowania, placówkach służby zdrowia oraz podczas akcji prozdrowotnych. Dopalacze stanowią ważny problem społeczny, który negatywnie wpływa na zdrowie i jest jednym z istotnych, zidentyfikowanych zjawisk społecznych, któremu należy zapobiegać.

W roku 2021 edukacja społeczeństwa odbywała się poprzez prezentację form wizualnych umieszczanych na stronach internetowych partnerów działań oraz ich kanałach informacyjnych. Ponadto w szkołach w ramach inicjatyw własnych odbywały się projekcje filmów, spotów, a także poradnictwo indywidualne, rozmowy, prezentacje i wykłady.

Działania edukacyjne odbywały się na zaproszenie organizatorów wypoczynku letniego w ramach akcji „Bezpieczne wakacje 2021”

Dok. fot. Stadnina Koni „Tabun” w Sławkowie

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas VII – VIII.

Przygotowani na przestrzeni ostatnich lat koordynatorzy szkolni prowadzili zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem materiałów i prezentacji przygotowanych przez Inspekcję Sanitarną.

Pozostałe działania

Lekki Tornister

Projekt ten kierowany jest do wszystkich szkół podstawowych klas I – III i ma na celu działania prozdrowotne zmierzające w kierunku profilaktyki chorób układu ruchu – profilaktyka pierwszorzędowa wad postawy. Projekt zakłada wsparcie dla szkół poprzez wdrożenie programu edukacyjnego, motywowanie uczniów do prawidłowego i zdrowego trybu życia jak również zwrócenie uwagi rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom na problem przeciążonych plecaków

Dok. fot. SP 10 Będzin – fragment prezentacji do realizacji zajęć przygotowanej w placówce

Dąbrowa Górnicza

Profilaktyka nowotworowa

Podejmowane działania w powyższym zakresie miały na celu:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych i wczesnej diagnostyki raka,
- kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko powstania nowotworów,
- motywowanie do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym

W trakcie trwania roku szkolnego w szkołach ponadpodstawowych, przeszkoleni koordynatorzy realizowali założenia następujących programów:

- „Znamie! Znam je”; - profilaktyka raka skóry
- „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” – profilaktyka raka szyjki macicy

Wsparciem prowadzonych działań edukacyjnych są materiały informacyjne dla młodzieży tj. plakaty, broszury (również w formie elektronicznej), spoty i filmy edukacyjne wspomagające realizację projektu i wzbogacające wiedzę uczniów na w/w tematy.

Edukacja rozszerzona o działania kampanii informacyjnej „Brazowo ale czy zdrowo?”

- ochrona zdrowia przed następstwami korzystania z solarium oraz zmiana zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania;

Wszystkie w/w programy wpływają na kształtowanie zachowań prozdrowotnych. Uczą odpowiedzialności za swoje zdrowie i osób bliskich poprzez rozpowszechnianie wiedzy, motywowanie do badań cytologicznych w przypadku kobiet jak i regularnego korzystania z konsultacji dermatologicznych w przypadku profilaktyki czerniaka.

Profilaktyka chorób zakaźnych i zakażeń

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Główny celem programu jest ograniczenie liczby wystąpienia nowych przypadków zakażeń poprzez podejmowanie działań i podniesienie wiedzy w zakresie profilaktyki.

- Współpraca z placówkami służby zdrowia miała na celu promowanie głównie wśród kobiet w wieku prokreacyjnym, kobiet w ciąży oraz ich partnerów informacji o możliwości wykonania testu w kierunku zakażenia HIV oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową;
- Współpraca z placówkami nauczania i wychowania miała na celu realizację działań edukacyjno – profilaktycznych dla młodzieży poprzez organizowanie warsztatów, prelekcji i wykładów tj. przybliżenie tematyki zakażeń, dróg przenoszenia wirusa i wyjaśnienie czym są ryzykowne zachowania;
- Podejmowano działania informacyjne wśród społeczności lokalnej poprzez wykorzystanie wybranych środków przekazu tj. strony internetowe portale społecznościowe, dystrybucja różnorodnych materiałów do grup docelowych.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Zajęcia edukacyjne z młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych prowadzone przez przygotowanych merytorycznie koordynatorów szkolnych. Każdego roku koordynatorzy mają możliwość uczestniczyć w szkoleniu, a także otrzymują wsparcie merytoryczne i metodyczne tj oprzyrządowanie w formie pakietów edukacyjnych. Prowadzone zajęcia miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” i profilaktyka grypy

Działania podjęte w ramach kampanii informacyjnej kierowanej do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miały na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,

- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez informowanie społeczeństwa na temat zwiększenia tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” wśród zgłaszających się do PSSE Dąbrowa Górnicza przedstawicieli placówek służby zdrowia i z punktów szczepień.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Każdego roku obchodzona jest ogólnopolska akcja informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa na temat wiedzy o antybiotykach.

Inicjatywa ta jest odpowiedzią na narastające zagrożenie związane ze zjawiskiem oporności drobnoustrojów na antybiotyki. Kampanie informacyjne mają na celu zwiększenie świadomości na w/w temat i zachęcenie społeczeństwa, pracowników ochrony zdrowia do stosowania praktyk aby uniknąć pojawiania i rozprzestrzeniania się zakażeń lekoopornych.

Wirusoochrona

Wojewódzka Akcja informacyjno – edukacyjna kierowana do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów z klas I-III szkół podstawowych. Działania edukacyjne w ramach akcji zainicjowano w wyniku pojawiającego się wzrostu zachorowań na choroby przenoszone drogą kropelkową tj choroby wirusowe i bakteryjne oraz w czasie trwającej epidemii koronawirusa. Podjęte inicjatywy miały na celu wzbogacenie wiedzy z dziedziny zdrowia i higieny, wykształcenia postaw prozdrowotnych oraz przyswojenie prawidłowych nawyków higieniczno – zdrowotnych. Podczas „Lekcji Higieny” poruszano tematy dotyczące podstawowych zasad zdrowego stylu życia, higieny rąk, zasad postępowania w czasie wzrostu zachorowań na choroby zakaźne.

Dok. fot. Przedszkole Nr 19 Dąbrowa Górnicza

Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny.

Wojewódzka Akcja informacyjna dla ogółu społeczeństwa stworzona w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną i wysokim wskaźnikiem zakażeń społeczności lokalnej wirusem SARS-CoV-2. Celem interwencji było przypomnienie społeczeństwu o podstawowych zasadach profilaktyki i ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń koronawirusem. Do realizacji przedsięwzięcia, publikacji i dystrybucji materiałów informacyjnych zaproszono wszystkie instytucje współpracujące tj, zakłady pracy, ośrodki sportu, spółdzielnie mieszkaniowe, kluby osiedlowe, centra handlowe, placówki nauczania, placówki służby zdrowia. Wszystkie zamieszczane informacje zarówno w mediach społecznościowych jak i w biuletynach partnerów pomagały dotrzeć do jak największej liczby odbiorców prowadzonej kampanii.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Wdrażanie założeń programowych wpływa na kształtowanie dobrych nawyków wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę.

Przygotowani merytorycznie koordynatorzy szkolni realizowali w klasach V-VIII założenia programowe tj kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną.

W ramach programu uczniowie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych i codziennej aktywności fizycznej.

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia.

Program wzbogacony jest również o dodatkowe działania pt. “Skąd się biorą produkty ekologiczne”, którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Projekt realizowany we wszystkich placówkach przedszkolnych

Profilaktyka antytytoniowa

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone były metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia. Aktywny udział uczniów w zajęciach sprzyjał identyfikowaniu się z omawianą tematyką i motywował do tego, aby zdobytą wiedzę i umiejętności stosować w codziennym życiu.

Szkolenia i spotkania indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej kierowany do najmłodszych w wieku przedszkolnym oraz do ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Dzięki realizacji programu przygotowani koordynatorzy przedszkolni przekazywali dzieciom istotne treści prozdrowotne i proekologiczne wpływające na kształtowanie postaw. Program realizowany poprzez quizy, konkursy, imprezy prozdrowotne, a także zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i ekologii

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

Cykl akcji informacyjno - edukacyjnych realizowanych w ciągu całego roku zarówno w placówkach nauczania i wychowania, placówkach służby zdrowia oraz podczas akcji prozdrowotnych. Dopalacze stanowią ważny problem społeczny, który negatywnie wpływa na zdrowie i jest jednym z istotnych, zidentyfikowanych zjawisk społecznych, któremu należy zapobiegać.

W roku 2021 edukacja społeczeństwa odbywała się poprzez prezentację form wizualnych umieszczanych na stronach internetowych partnerów działań oraz ich kanałach informacyjnych. Ponadto w szkołach w ramach inicjatyw własnych odbywały się projekcje filmów, spotów, a także poradnictwo indywidualne, rozmowy, prezentacje i wykłady. Działania edukacyjne odbywały się na zaproszenie organizatorów wypoczynku letniego w ramach akcji „Bezpieczne wakacje 2021”

Dok. fot. CH Pogoria Dąbrowa Górnicza

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas VII – VIII.

Przygotowani na przestrzeni ostatnich lat koordynatorzy szkolni prowadzili zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem materiałów i prezentacji przygotowanych przez Inspekcję Sanitarną.

Pozostałe działania

Lekki Tornister

Projekt ten skierowany jest do wszystkich szkół podstawowych klas I – III i ma na celu działania prozdrowotne zmierzające w kierunku profilaktyki chorób układu ruchu – profilaktyka pierwszorzędowa wad postawy. Projekt zakłada wsparcie dla szkół poprzez wdrożenie programu edukacyjnego, motywowanie uczniów do prawidłowego i zdrowego trybu życia jak również zwrócenie uwagi rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom na problem przeciążonych plecaków

Wnioski:

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie promocji zdrowia miały na celu poprawę zdrowia mieszkańców. Wytyczone kierunki zmierzały do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniem zasad higieny, racjonalnego żywienia i metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym przyczyniło się do realizacji wielu cennych inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym.

Dalsze działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą do umocnienia współpracy budowania wspólnej prozdrowotnej polityki w tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu.